

การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก
ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ทิพย์วดี ยามวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยว
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปรัชญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยว

ชื่อเรื่อง

การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก

ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่

โดย

ทิพย์วดี ยามวงศ์

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา)

วันที่ ๑๑ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๕๐

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)

วันที่ ๑๑ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๕๐

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ทรงศักดิ์ ภู่น้อย)

วันที่ ๑๑ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๕๐

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)

ประธานคณะกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๒๓ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๕๐

ชื่อเรื่อง	การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นางสาวทิพย์วดี ยามวงศ์
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยว
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมณฑลภาค และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก 2) พรรณนาถึงการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวบ้านผานกกก และ 3) ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยคือนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 56 คน มณฑลภาค จำนวน 32 คน และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก จำนวน 52 คนรวมทั้งสิ้น 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเพื่อนำไปสัมภาษณ์ โดยเก็บรวบรวม ข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน 2549 และวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยมีอายุเฉลี่ย 30.07 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและประกอบอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว รวมทั้งมีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 16,465.85 บาท/เดือนต่อคน ส่วน มณฑลภาค นั้นพบว่ามากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 35.25 ปี และส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี รวมทั้งมีรายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือนประมาณ 19,479.69 บาท/เดือนต่อคน สำหรับสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก ผลการวิจัย พบว่ามากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 38.29 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และประกอบอาชีพเกษตรกรซึ่งมีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 3,601.92 บาท

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรม
นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวบ้านผานกกก พบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้งสามกลุ่มมีความพึงพอใจในการจัด
กิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวทั้งเจ็ดกิจกรรม ดังนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจ
ในระดับมากต่อกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยถักยุง กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง
กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก กิจกรรมยิงหน้าไม้ และกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง
พึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์และกิจกรรมล่องเรือหน้าไม้ สำหรับมัคคุเทศก์มี
ความพึงพอใจในระดับมากต่อกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยถักยุง กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม
ชาวเขาเผ่าม้ง กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง พึงพอใจใน
ระดับน้อยต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ กิจกรรมล่องเรือหน้าไม้ และกิจกรรมยิงหน้าไม้ ส่วนสมาชิก
ชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในระดับมากต่อกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก และ
พึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยถักยุง กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขา
เผ่าม้ง กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ กิจกรรมล่องเรือหน้าไม้ กิจกรรมยิงหน้าไม้ และกิจกรรมการแสดง
ตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง

ส่วนผลการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจ
ของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก
ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นั้นพบว่า กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยถักยุง ผู้ให้
ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้านโครงสร้างของอาคาร ด้านสถานที่ และด้าน
บุคลากร กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง มีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้านโครงสร้างของ
อาคารและสถานที่ กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก และกิจกรรมล่องเรือ
หน้าไม้ มีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน กิจกรรมยิงหน้าไม้ มีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้านอุปกรณ์
(เครื่องเล่น) ส่วนกิจกรรมสุดท้าย กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง มีความพึงพอใจ
แตกต่างกันในด้านเวลา

Title	Recreation Activities Management For Tourism: Pha Nok Kok Village, Pong Yaeng Sub-District, Mae Rim District, Chiang Mai Province, Thailand
Author	Miss Tipwadee Yamwong
Degree	Master of Arts in Recreation and Tourism Management
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Weerapon Thongma

ABSTRACT

This research aimed to investigate the following: 1) socio - economic characteristics of tourists, tour guides, and members of Phanokkok tourism club; 2) description of the recreation activities of Phanokkok village; and 3) satisfaction of data providers towards the recreation activities and compare the difference of the satisfaction level of data providers. Respondents of this research were 56 Thai tourists, 32 tour guides, and 52 members of Phanokkok tourism club with the total 140. The tool used in this study was questionnaire collecting data during January - April, 2006. The obtained data were analyzed by using the SPSS program version.

Results of the study revealed that there were more female than male among Thai tourists with an average age of 30.07 years old. More than half of the respondents were bachelor's degree holders and were merchants and own business. Their average monthly income was about 16,465.85 baht per person. In case of tour guides, it was found that more than half of them were male with an average age of 35.25 years old. Most of them were bachelor's degree holders and they had an average monthly income of 19,479.69 baht per person. For members of Phanokkok tourism club, it was found that more than half of them were male with an average age of 38.29 years old. Majority of them were secondary school graduates and did agricultural careers. They had an average monthly income of 3,601.92 baht per person.

It was found that Thai tourists' satisfactory level was high for the Yai Kan Chong cloth production wearing demonstration center, the activities of Hmong cultural center, the batik cloth and embroidered cloth producing, local arrow shooting and Hmong cultural performance activities. The following were in a low satisfactory level for homestay and wood slading activity. In case of tour guides, it was found that tourguides' satisfactory level was high for the Yai Kan Chong cloth production wearing demonstration center, the activities of Hmong cultural center, the batik cloth and embroidered cloth producing and Hmong cultural performance activities. However, they had a low satisfactory level on the following: homestay, wood slading activity and local arrow shooting. For members of Phanokkok tourism club, it was found that the members of Phanokkok tourism club's satisfactory level was high for the batik cloth and embroidered cloth producing. The following were in a low satisfactory level: the Yai Kan Chong cloth production wearing demonstration center, the activities of Hmong cultural center, homestay, wood slading activity, local arrow shooting and Hmong cultural performance activities.

In case of compare the diferrence of the satisfaction level of the respondents towards the management of recreation activities for tourism,the following were found: the Yai Kan Chong cloth production wearing demonstration center had difference in a building of structure, place and personnel. The activities of Hmong cultural center had difference in a building of structure and place. For homestay, the batik cloth and embroidered cloth producing and wood slading activity had not difference. Local arrow shooting had difference in equipment and the last Hmong cultural performance activities had difference in time.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยการได้รับความกรุณาส่งเสริม และช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากรองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล ทองมา ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช อาจารย์ทรงศักดิ์ ภู่น้อย กรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร.บังอร ฉัตรรุ่งเรือง ประธานคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างดียิ่งจนงานนี้สำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณคุณณาจารย์ทุกท่านทุกวิชาที่ได้ ช่วยประสิทธิประสาทวิชาความรู้ในการเรียนการสอน จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ความดีของหนังสือเล่มนี้ขอมอบแด่บิดา มารดา ที่เป็นผู้อบรมเลี้ยงดูวางรากฐาน การศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว(รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2) เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และบุคคลอื่นที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ที่มีส่วนสนับสนุนให้การศึกษาของผู้วิจัยบรรลุผลสำเร็จตาม ความมุ่งหมาย

สุดท้ายขอขอบคุณพระคุณณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ความรู้ ความคิด ให้แก่ข้าพเจ้าในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ประสิทธิประสาทปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอจารึกภาพทรงจำอันดีงามนี้ไว้ในจิตใจของข้าพเจ้า ตลอดไป

ทิพย์วดี ยามวงศ์

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญตารางภาคผนวก	(12)
สารบัญภาพ	(14)
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาการวิจัย	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับนันทนาการและกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว	6
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	18
ชุมชนบ้านผานกกก	19
ภาคสรุป	24
กรอบแนวความคิดรวบยอดในการวิจัย	25
สมมติฐานการวิจัย	26
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	27
สถานที่ดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
ตัวแปรและการวัดตัวแปร	30
เครื่องมือในการวิจัย	31
การทดสอบเครื่องมือ	32
วิธีการรวบรวมข้อมูล	33

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
ระยะเวลาในการวิจัย	33
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	34
ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูล	34
ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	49
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่าง ของความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	78
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	108
สรุปผลการวิจัย	109
อภิปรายผลการวิจัย	112
ข้อเสนอแนะ	114
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	114
ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป	115
บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	122
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	124
ภาคผนวก ข ตารางภาคผนวก	132
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย	174

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ	38
2	จำนวนและร้อยละของมัคคุเทศก์จำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ	41
3	จำนวนและร้อยละของชุมชนบ้านผานกกกจำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ	47
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิต ผ้าใยถักของ หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	81
5	เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม การท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยถักของ หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	82
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม ชาวเขาเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	85
7	เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม การท่องเที่ยวบ้านผานกกก ต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งของ หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	86
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	90
9	เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม การท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	91
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	94

ตาราง	หน้า
11	เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม การท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักของ หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 95
12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมล้อเลื่อนไม้ของ หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 98
13	เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม การท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมล้อเลื่อนไม้ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 99
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้ของ หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 102
15	เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม การท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่ 103
16	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรม ชนเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 106
17	เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม การท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 107

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวก		หน้า
1	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง	133
2	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม ชาวเขาเผ่าม้ง	134
3	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์	135
4	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก	138
5	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการจัดกิจกรรมลือเลื่อนไม้	139
6	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้	140
7	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง	141
8	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง	142
9	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม ชาวเขาเผ่าม้ง	143
10	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์	144
11	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก	147
12	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมลือเลื่อนไม้	148
13	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้	149

ตารางภาคผนวก	หน้า	
14	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมีคฤเทศก์ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง	150
15	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว บ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย	151
16	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว บ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง	152
17	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว บ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์	153
18	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว บ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก	156
19	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและระดับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว บ้านผานกกกต่อกิจกรรมลือเลื่อนไม้	157
20	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว บ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้	158
21	ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว บ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง	159
22	การคำนวณ LSD ด้านโครงสร้างของอาคารของกิจกรรมศูนย์สาธิต การผลิตผ้าใยกล้วย	160
23	การคำนวณ LSD ด้านสถานที่ของกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย	162
24	การคำนวณ LSD ด้านบุคลากรของกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย	164
25	การคำนวณ LSD ด้านโครงสร้างของอาคารของกิจกรรม ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง	166
26	การคำนวณ LSD ด้านสถานที่ของกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง	168
27	การคำนวณ LSD ด้านอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) ของกิจกรรมยิงหน้าไม้	170
28	การคำนวณ LSD ด้านเวลาของกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง	172

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	แผนที่ตั้งหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่	22
2	แผนที่จังหวัดเชียงใหม่ แสดงที่ตั้งบ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่	23
3	กรอบแนวความคิดรวบยอดในการวิจัย	25
4	ป้ายทางเข้าหมู่บ้านผานกกก	49
5	ทัศนียภาพจากจุดชมวิวกจากหมู่บ้านผานกกกลงมายังพื้นที่ข้างล่าง	50
6	ป้ายศูนย์สาริตการผลิตผ้าใยกล้วยง	51
7	การสาริตการผลิตผ้าใยกล้วยง	52
8	ใยของต้นกล้วยง	52
9	การกรอใยกล้วยง	53
10	เครื่องทำใจด้าย (จัดใยกล้วยงให้เป็นใจ)	53
11	ใยของต้นกล้วยงกำลังถูกต้ม	54
12	ใยของต้นกล้วยงที่ถูกต้มนำมาผึ่งไว้เพื่อเตรียมสู่ขั้นตอนต่อไป	54
13	เครื่องทอผ้าม้ง	54
14	เตารีดโบราณ (ใช้แผ่นหินในการรีด)	55
15	ป้ายศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง	56
16	หุ่นสาริตการแต่งตัวของชาวเขาเผ่าม้ง	57
17	เครื่องแต่งกายม้ง	57
18	เครื่องใช้ไม้สอยที่จัดแสดงภายในศูนย์	57
19	อาวุธ ที่จัดแสดงภายในศูนย์	58
20	กระบุงต่างๆที่จัดแสดงภายในศูนย์	58
21	เครื่องไม้แป้งที่จัดแสดงไว้ภายนอก	58
22	เครื่องดำข้าวสมัยโบราณ	59
23	เครื่องดักสัตว์	59
24	คุณชุติพันธ์ กวินสกุลไพโร มัคคุเทศก์หมู่บ้านนำชมภายในศูนย์	59
25	ป้ายรับรองมาตรฐานบ้านพักโฮมสเตย์	60

ภาพ	หน้า
26 บ้านพักโฮมสเตย์	61
27 คณะกรรมการการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกอก	62
28 เจ้าของบ้านให้การต้อนรับนักท่องเที่ยว	63
29 การร่วมรับประทานอาหารกับครอบครัวเจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์	63
30 การกล่าวขอบคุณและการอำลาของกลุ่มนักท่องเที่ยว	63
31 ผ้าเขียนเทียน	64
32 ผ้าปักหรือผ้าลายตัด	65
33 กระป๋องซีฟู้ด	66
34 เขียนลวดลายบนผ้าใยกล้วยดิบ	66
35 ขั้นตอนการต่อกระโปรงมุ้ง	67
36 ร้านขายของที่ระลึกภายในหมู่บ้านผานกอก	68
37 ร้านขายของที่ระลึกภายในหมู่บ้านผานกอก	68
38 กลุ่มแม่บ้านสาธิตผ้าเขียนเทียน	69
39 นักท่องเที่ยวกับการร่วมกิจกรรม	69
40 กลุ่มนักศึกษา ร่วมกิจกรรมฐานผ้าปัก	69
41 กิจกรรมลื้อเลียนไม้	70
42 นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมลื้อเลียนไม้	71
43 กิจกรรมยิงหน้าไม้หมู่บ้านผานกอก	72
44 เป้ายิงหน้าไม้	75
45 นักท่องเที่ยวเล่นเป้ายิงหน้าไม้	75
46 การแสดงการเต้นประกอบเพลงม้งประยุกต์	76
47 กลุ่มเด็กและเยาวชนกับการแสดง	77
48 นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมดำข้าวปัก	77
49 การแสดงการเป่าแคน	77

บทที่ 1

บทนำ

การท่องเที่ยวถือเป็นกระบวนการนันทนาการรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่มีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งที่มีจุดหมายปลายทางไปยังอีกที่หนึ่งที่ตั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประเพณี และด้านสถานะเพื่อการยอมรับนับถือ (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 18) การเดินทางท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ นอกจากจะได้รับความรู้และความบันเทิงแล้วยังจะช่วยให้มนุษย์เรารักชาติบ้านเมืองไปในตัวด้วย ทั้งนี้เพราะว่าจะเกิดความภาคภูมิใจในชาติบ้านเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ดินไม้ นานาชนิด มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ มีทิวทัศน์ที่สวยงาม (ชูชีพ เยาวพัฒน์, 2543: 156) ขณะเดียวกันกับความจำเป็นของมนุษย์ในปัจจุบันต่อกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งที่ต้องการหนีจากสภาพที่แออัดของผู้คนในสังคมเมือง คนจึงหันไปสนใจกับกิจกรรมนันทนาการที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติในพื้นที่ธรรมชาติ หรือหลบหนีไปอยู่กับธรรมชาติ การท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ในการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจจะมีความแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ในการเดินทางเพื่อธุรกิจ เพื่อเยี่ยมชมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์หรือเพื่อไปเยี่ยมเยียนญาติมิตรเพื่อนฝูง เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มักมีจุดประสงค์เพื่อหาความสุข อารมณ์รื่นรมย์และผ่อนคลายความคร่ำครึเครียดจากการงานหรือเพื่อเพิ่มเติมพลังให้กับร่างกายใหม่ (รชพร จันทร์สว่าง, 2547: 32)

กิจกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม ประสพการณ์ชีวิต สร้างความประทับใจ มีความซาบซึ้งในธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชนและสังคมในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป การท่องเที่ยวส่งเสริมพัฒนาการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพการได้รับประสบการณ์ตรงจากแหล่งนันทนาการนอกห้องเรียนเป็นการศึกษาธรรมชาติของชุมชนที่แท้จริง นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังเป็นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจช่วยกระจายรายได้ลงสู่ชนบท และเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมได้อย่างแน่นแฟ้น (บรรเทิง เกิดปรำงค์ และเจษฎา เจียรณีย์, 2546: 75)

ปัญหาการวิจัย

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคเหนือของไทย ที่มีชื่อเสียงทางด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ทั้งธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมต่างๆ มากมาย และมีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์ ก่อให้เกิดแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวไม่เฉพาะแต่ชาวไทย ชาวต่างประเทศ รวมทั้งเพื่อนบ้านใกล้เคียง มาเลเซีย สิงคโปร์ ต่างก็เดินทางมาท่องเที่ยวในเชียงใหม่ปีละมาก ๆ เป็นประจำ ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านรายได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อมของท้องถิ่นและประเทศส่วนรวม การที่เชียงใหม่มีแหล่งท่องเที่ยวเป็นจุดเด่นของภูมิภาคนี้ ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวหลายบริเวณมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมกันมากในแต่ละช่วงเวลา บางครั้งเกินขีดความสามารถที่พื้นที่นั้นจะรองรับไว้ได้ ประกอบกับการแสวงหาผลประโยชน์ของธุรกิจต่างๆ รวมทั้งชาวบ้านใกล้เคียง ทั้งการขาดเอาใจใส่ดูแล บำรุงรักษา ขาดการฟื้นฟู แหล่งท่องเที่ยวที่เคยมีชื่อเสียงกลับเสื่อมโทรมทั้งในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเอง และสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติหลายแห่งเสื่อมโทรมลงจนขั้นวิกฤต โบราณสถานและโบราณวัตถุก็ปรักหักพังตามกาลเวลาและอายุของวัสดุที่ใช้ก่อสร้าง อีกทั้งขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ถูกวัฒนธรรมจากภายนอกจากต่างประเทศเปลี่ยนแปลงไป บางอย่างไม่เหลือร่องรอยให้ปรากฏ ซึ่งความเสื่อมโทรมของสิ่งเหล่านี้นำไปสู่ปัญหาของการท่องเที่ยวในปัจจุบันและอนาคตที่จะทำลายจุดเด่นของเชียงใหม่หากไม่ได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้น (มนัส สุวรรณ, 2541: 6/1)

ถึงแม้ว่าหมู่บ้านผานกกก ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สูงที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม มีวิถีชีวิตของชนเผ่าม้ง ประเพณีศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาทิเช่น ศูนย์สาริตการผลิตผ้าใยถักยุง ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาประจำหมู่บ้าน บ้านพักโฮมสเตย์ ที่ได้ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านผานกกกจะได้สัมผัสกับการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเหล่านี้ในหมู่บ้าน แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของความมีสุนทรียภาพด้านศิลปวัฒนธรรม และประเพณีบางชนิดนั้น เมื่อความเจริญและวัฒนธรรมจากภายนอกแพร่กระจายเข้าไปก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิต เช่นชนกลุ่มน้อย(ชาวเขา) ทางภาคเหนือมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพราะการลอกเลียนแบบ และเอาอย่างชาวไทยพื้นราบ ทำให้ความมีคุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรม ความเป็นอยู่การแต่งกายเปลี่ยนแปลงไป สิ่งเหล่านี้ทำให้ลดแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่างถิ่นลงไปเป็นอย่างมาก (มนัส สุวรรณ, 2541: 6/5)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตต่างๆ ในวิถีชีวิตของชนเผ่าม้งบ้านผานกกก ทำให้ลดแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวลงไปเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก เพื่อจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกกให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในเรื่อง การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจของ นักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก
2. พรรณนาถึงการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวบ้านผานกกก
3. ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลหรือหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. ประชาชนชมรมและคณะกรรมการการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนให้เหมาะสมเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป
2. คณะกรรมการบริหารส่วนตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจน หัวหน้าหน่วยพัฒนาสังคมและสวัสดิการชุมชนบนพื้นที่สูงบ้านผานกกก ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 13 จังหวัดเชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10

สามารถนำข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรม
นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวบ้านผานกกกให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะ ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และ
สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว
โดยศึกษาตามประเภทของสิ่งดึงดูดความสนใจ เฉพาะประเภทกิจกรรมวิถีชีวิตและวัฒนธรรม
ท้องถิ่นเท่านั้น ซึ่งกิจกรรมของหมู่บ้านผานกกกจะมี 7 กิจกรรมใหญ่ด้วยกัน คือ 1) กิจกรรม
ศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย 2) กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง 3) กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์
4) กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก 5) กิจกรรมล่องเรือนไม้ 6) กิจกรรมยิงหน้าไม้ 7) กิจกรรมการแสดง
ตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง

2. กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยกลุ่มแรกนักท่องเที่ยว โดยเก็บนักท่องเที่ยวชาว
ไทย 56 คน กลุ่มที่สอง มัคคุเทศก์จำนวน 32 คน และ กลุ่มสุดท้ายสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว
บ้านผานกกก 52 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 140 คน

ข้อจำกัดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในพื้นที่ของการวิจัยซึ่งได้แก่ หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง
อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ หมู่บ้านเดียวเท่านั้นซึ่งไม่อาจนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเปรียบเทียบ
หรืออ้างอิงกับสถานที่ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆได้

นิยามศัพท์

การท่องเที่ยว หมายถึง กระบวนการนันทนาการรูปแบบหนึ่ง ที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่มีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งที่มีจุดหมายถึงที่อยู่อีกที่หนึ่งที่มีจุดหมาย เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพด้านวัฒนธรรมด้านปฏิสัมพันธ์และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ (Mc Intosh: 1972 อ้างใน สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 84-85)

นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่คนเราใช้เวลาว่างจากภารกิจงานประจำโดยเข้าร่วมด้วยความสมัครใจและกิจกรรมที่ทำได้ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และกฎหมายบ้านเมือง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาหรือความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จนรู้สึกมีความสุขกลับคืนมาสู่สภาวะปกติ (ชูชีพ เยาวพัฒน์, 2543: 21)

กิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมประสบการณ์ชีวิต สร้างความประทับใจ ความซาบซึ้งในธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชนและสังคมในลักษณะที่แตกต่างกัน การท่องเที่ยวส่งเสริมการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายและจิตใจอารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงโดยใช้แหล่งนันทนาการที่นอกจากจะเรียนในห้องเรียนหรือสถาบันการศึกษา เป็นการศึกษาชุมชนธรรมชาติที่แท้จริง การท่องเที่ยวยังเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นการกระจายรายได้สู่ชนบท และเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีต่อเพื่อนมนุษย์ต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม (สมบัติ กาญจนกิจ, 2542: 122)

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือเป็นไปตามที่ตนเองคาดหวัง และความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น ถ้าความต้องการหรือเป้าหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ระดับความพึงพอใจจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยองค์ประกอบของการบริการ (มนตรี เจียบแหลม, 2536: 9)

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบเอกสารเพื่อให้เกิดความกระจ่างในประเด็นการวิจัยและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาตามหัวข้อดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับนันทนาการและกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ชุมชนบ้านผานกกก

แนวคิดเกี่ยวกับนันทนาการและกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว

ความหมายของนันทนาการ

คำว่า นันทนาการ เดิมที่ใช้คำว่า สันทนาการ ต่อมาพระยาอนุমানราชชน ได้เป็นผู้บัญญัติคำว่า นันทนาการ ขึ้นใช้เมื่อประมาณพุทธศักราช 2507 - 2508 ซึ่งท่านอธิบายว่า นันทน หมายความว่า รื่นเรริงสนุกสนาน สนธิกับ อาการ (นันทน+อาการ) หมายถึง ลักษณะอาการแห่งความสนุกสนานร่าเรริงหรือการทำให้สนุกสนานร่าเรริงระทึกใจ (บรรเทิง พหิจิตร, 2547: 204)

พีระพงษ์ บุญศิริ (2542: 29) กล่าวว่า คำว่า นันท หมายถึง ความร่าเรริงสนุกสนาน เมื่อ สนธิกับคำว่า อาการ เป็น นันทน+ อาการ เป็นนันทนาการ หมายถึง ลักษณะอาการแห่งความสนุกสนานร่าเรริงหรือการทำให้สนุกสนานร่าเรริงระทึกใจ นันทนาการจึงจัดเป็นกิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและผ่อนคลาย คำว่า นันทนาการ มาจากศัพท์คำว่า Recreation ซึ่งมาจากคำกริยา คือ ครีเอท (to create) ซึ่งหมายถึง การสร้างหรือทำให้เกิดขึ้น คำว่า รี (re) เป็นอุปสรรคเดิมหน้าคำกริยา แสดงถึง คำใหม่ หรือเพิ่มเติมอีก ดังนั้นเมื่อเป็นคำว่า Re - create ก็จะหมายถึงการสร้างใหม่ หรือทำให้มีขึ้นใหม่ สร้างให้มีขึ้นใหม่ เมื่อเป็นคำนามก็จะเป็คำว่า เรคครีเอชัน (recreation) ซึ่งจะหมายถึง การสร้างขึ้นใหม่ หรือการทำให้มีขึ้นใหม่

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ให้ความหมายของ นันทนาการ ไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ทำตามสมัครใจในยามว่างเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และผ่อนคลายความตึงเครียด การสราญใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 571)

อำนาจเจริญศิลป์ (2543: 207) ได้ให้ความหมายของนันทนาการ ว่านันทนาการ หมายถึง การกระทำการใดๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด ทั้งร่างกาย จิตใจ และด้านสมอง การที่มนุษย์ทำกิจกรรมต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา จะทำให้ร่างกายเหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้า และสมองตึงเครียด เมื่อเป็นเช่นนี้ทั้งร่างกาย สมองและจิตใจก็จำเป็นที่จะต้องได้รับการพักผ่อน เพื่อให้จิตใจแจ่มใส สมองปลอดโปร่ง กระปรี้กระเปร่าพร้อมที่จะทำงานให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งๆขึ้น ภายใต้สภาพของสังคมที่แออัดและพลุกพล่านในเมืองการทำงานหนักทั้งทางด้านร่างกายและด้านสมอง จะทำให้คนอารมณ์หงุดหงิด การทำงานจะขาดความรอบคอบ ปราศจากการเอาใจใส่ และทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

ชูชีพ เยาวพัฒน์ (2543: 25) กล่าวว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่คนเราใช้เวลาว่าง จากภารกิจงานประจำโดยเข้าร่วมด้วยความสมัครใจและกิจกรรมที่ทำได้ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและกฎหมายบ้านเมือง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาหรือความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จนรู้สึกมีความสุขขึ้นกลับคืนมาสู่สภาวะปกติ

นันทนาการเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม โดยใช้ เวลาว่างหรือเวลาอิสระเข้าร่วมกิจกรรม ในรูปแบบที่หลากหลายตามความสมัครใจและสนใจ นันทนาการมีความหมายหลายประการ ซึ่ง สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 17 - 18) ได้ให้ความหมายไว้ 4 ประการ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. นันทนาการ หมายถึง การทำให้สดชื่นหรือการสร้างพลังขึ้นมาใหม่ เป็น ความหมายเริ่มแรกที่ได้รับประทานอาหารเข้าไปแล้วเปลี่ยนเป็นพลังงานในรูปแบบของการ เคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรมต่างๆ แล้วก่อให้เกิดการเหนื่อยเมื่อยล้า ดังนั้นบุคคลจึงต้องการ นันทนาการเพื่อสร้างพลังขึ้นมาใหม่ หรือสร้างความสดชื่นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง หรือการที่บุคคลมี ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความสดชื่นและพลังงานขึ้นมาใหม่ใน รูปแบบของการเล่น การแสดงออกในด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ งานอดิเรกหรือไปท่องเที่ยว เป็นต้น

2. นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมซึ่งมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายการที่บุคคล หรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความสนใจของตน แล้วก่อให้เกิดผลการพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนานและหรือสุขสงบ กิจกรรมในที่นี่หมายถึง กิจกรรมประเภท เกม กีฬา ศิลปะ ดนตรี การ แสดงละคร การเดินทางท่องเที่ยว การอยู่ค่ายพักแรม งานอาสาสมัคร งานอดิเรก กีฬา ทำทนาย เป็นต้น

3. นันทนาการ หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาประสบการณ์หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือสังคม โดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการต่างๆเป็นสื่อ ในช่วงเวลา เวลาอิสระโดยที่บุคคลเข้าร่วมโดยความสมัครใจ หรือมีแรงจูงใจ แล้วส่งผลให้เกิดการพัฒนาอารมณ์ สุขสนุกสนานและสงบสุข ผลของการเข้าร่วมกระบวนการอาจเรียกว่า ประสบการณ์ชีวิต

4. นันทนาการ หมายถึง สถาบันทางสังคม สวัสดิการสังคม ซึ่งรัฐบาลและฝ่ายบริหารท้องถิ่นจะต้องมีหน้าที่จัดการให้บริการแก่ชุมชนเพื่อสร้างบรรยากาศของเมือง และของประเทศให้น่าอยู่มีความอบอุ่นใจ เช่น จัดอุทยานแห่งชาติ วนอุทยานแห่งชาติ ศูนย์เยาวชน สวนสาธารณะ เป็นต้น

สรุปได้ว่านันทนาการคือการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การกระทำที่หลากหลาย และยืดหยุ่นได้ มีส่วนร่วมในการกระทำด้านต่างๆ ของมนุษย์ ให้มีความสุขต่อกัน นันทนาการเป็นการแสดงออกตนเอง จะทำให้มนุษย์มีทางเลือกของตนเองในวิถีทางที่พึงพอใจ นันทนาการเป็นสถาบันที่มีคุณค่าในชีวิต นอกจากนั้นนันทนาการจากความต้องการด้านจิตใจ คือความพอใจ ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย สามารถเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดนันทนาการได้ เมื่อมีสิ่งใดที่ไม่สมดุลพวกเราก็สามารถแก้ไขได้ ความสมดุลอาจเก็บไว้ในรูปนันทนาการได้ โดยมีความเป็นเอกลักษณ์และความพึงพอใจในแต่ละคน รวมถึงการผสมผสานของร่างกายและจิตใจเพื่อให้เกิดความสุขมีความแตกต่างในคุณค่าของนันทนาการกับนันทนาการในแต่ละช่วงเวลา คุณค่าของนันทนาการเกิดเมื่อการกระทำนั้นได้ผ่านไปแล้ว ส่วนนันทนาการจะเกิดในขณะที่กำลังกระทำ หรือร่วมกิจกรรมที่เรียนรู้ได้ใช้ประสบการณ์ในการศึกษาการยอมรับของประชาชนในนันทนาการและกิจกรรมที่พวกเขาสนใจ (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 28)

กิจกรรมนันทนาการ

เริ่มมีขึ้นมาพร้อมกับวิวัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยโบราณจนกระทั่งมาถึงยุคปัจจุบัน ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคแต่ละสมัยและในแต่ละภูมิภาคของโลก โดยเฉพาะในสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วมักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมนั้นๆ ซึ่งเป็นสาเหตุการเกิดความเครียดทางด้าน จิตใจได้ทั้งสิ้น ฉะนั้น กิจกรรมนันทนาการ จึงเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งของประชาชน ที่ต้องการได้รับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน (สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ, 2548)

ความเป็นมาของกิจกรรมในประเทศไทย

เนื่องจากประเทศไทยมีวัฒนธรรมและประเพณีสืบทอดกันมาเป็นเวลา ช้านาน ประมาณ 700 กว่าปี จะเห็นได้จากการมีเทศกาลต่างๆ จัดขึ้นเกือบตลอดปี และในระหว่างเทศกาลก็ มักจะมีการจัดกิจกรรมนันทนาการสอดแทรกเสมอ เช่น เทศกาลสงกรานต์ จะมีการละเล่นพื้นบ้าน เทศกาลเข้าพรรษา จะมีกิจกรรมแห่เทียนจำพรรษา เทศกาลลอยกระทง จะมีกิจกรรมการประกวด นางนพมาศและกระทง เป็นต้น ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการกับคนไทย จึงมีความผูกพันกันมาตลอด และเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลง ไปบ้างตามค่านิยมในแต่ละยุค แต่ละสมัยนั้นๆ

ส่วนกิจกรรมทางด้านกีฬา ได้มีการเล่นมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยแล้ว เช่น ตะกร้อ มวย ไทย รำกลองยาว กระบี่กระบอง ลูกช่วง สะบ้าติด ตีจับ เล่นว่าว และแข่งเรือยาว เป็นต้น ต่อมาความ เจริญของวัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย จึงทำให้ค่านิยม ของคนไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามยุคสมัย เช่น การเดินร่ำ การเล่นกีฬาสากล การร้องเพลง กิจกรรมเข้าจังหวะ ค่ายพักแรม การแสดงละครและภาพยนตร์ เป็นต้น (สำนักงานพัฒนาการกีฬา และนันทนาการ, 2548)

ลักษณะของกิจกรรมนันทนาการ

สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ (2548) ให้คำจำกัดของลักษณะของ กิจกรรมนันทนาการไว้ 5 ข้อดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมที่เป็นผู้กระทำ หรือเป็นผู้ถูกกระทำ และมีรูปแบบที่หลากหลาย
2. เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ มีแรงจูงใจ โดยมีได้ถูกบังคับ และไม่หวัง ผลตอบแทนใดๆ
3. สามารถจัดได้โดยไม่จำกัดเวลา
4. เป็นกิจกรรมที่สามารถยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม
5. เป็นกิจกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม ทั้งนี้เพราะ ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ขอบข่ายการดำเนินชีวิตของชุมชน ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการจะต้องเป็นที่ยอมรับของคน ในสังคมนั้นๆ

ส่วน ยอร์ช ดี.บัทเลอร์ (Butler, ม.ป.ป. อ้างใน บรรเทิง พาพิจิตร, 2547: 204)

ได้ให้หลักการพิจารณากิจกรรมที่เป็นนันทนาการไว้ดังนี้

1. กิจกรรมนันทนาการนั้นต้องเป็นกิจกรรม กล่าวคือ ต้องมีการกระทำ ร่างกาย กล้ามเนื้อหรืออวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งได้มีการกระทำ หากอยู่เฉยๆ เช่นนอนหลับ ถือว่าไม่เป็นกิจกรรมทางนันทนาการ เพราะการนอนไม่ถือว่าเป็นกิจกรรม
2. การเข้าร่วมในกิจกรรมนั้น ต้องเป็นการกระทำด้วยความพอใจ ความต้องการ และเลือกที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นด้วยความสมัครใจ ไม่มีใครหรืออำนาจอื่นใดไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมมาบังคับให้ทำกิจกรรมนั้นๆ
3. กิจกรรมที่ทำนั้นต้องเป็นในเวลาว่าง ได้แก่ เวลาที่นอกเหนือจากเวลานอนหลับ เป็นประจำในเวลากลางคืน เวลาทำงานหรือเรียนหนังสือ เวลาประกอบภารกิจเป็นประจำวัน เช่น เวลาในการเดินทาง เวลาจำเป็นส่วนตัว เช่น รับประทานอาหารเช้า เข้าห้องน้ำ เป็นต้น เวลานอกจากนั้น ถ้าประกอบกิจกรรมก็ถือว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการ
4. เป็นกิจกรรมที่พึงประสงค์ของสังคมไม่เป็นไปในทางอบายมุข แต่เป็นกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ทางการศึกษา
5. กิจกรรมนั้นต้องนำมาให้เกิดความพึงพอใจในทันทีทันใดและโดยตรง ต่อผู้เข้าร่วมนั้น
6. กิจกรรมที่เลือกกระทำนั้น เป็นกิจกรรมที่ไม่เป็นอาชีพ เช่น การตกปลาของชาวประมง ซึ่งการตกปลาเป็นอาชีพของเขา จึงไม่เป็นนันทนาการ

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 38-55) ได้แบ่งกิจกรรมนันทนาการออกเป็น 15 ประเภทใหญ่ด้วยกัน ดังนี้ คือ

1. กิจกรรมนันทนาการศิลปหัตถกรรม
2. กิจกรรมนันทนาการเกมกีฬา
3. กิจกรรมนันทนาการการเดินร่ำ
4. กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา
5. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาจิตใจและความสงบสุข
6. กิจกรรมนันทนาการการละคร
7. กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก
8. กิจกรรมนันทนาการการดนตรีและร้องเพลง
9. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง/นอกเมือง

10. กิจกรรมนันทนาการทางสังคม
11. กิจกรรมนันทนาการพิเศษ
12. กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม
13. กิจกรรมนันทนาการการบริการอาสาสมัคร
14. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ
15. กิจกรรมนันทนาการกลุ่มสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์

กิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว

นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมนันทนาการที่มนุษย์กระทำในสถานที่อื่นๆ ที่มีค่าใช้จ่ายที่อยู่อาศัยจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวหมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ เพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ ที่มีใจเพื่อหารายได้ กิจกรรมการท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ การท่องเที่ยวในเวลาว่างและการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (ราณี อิศัยกุล, 2545: 57)

กิจกรรมนันทนาการที่เกิดขึ้นชั่วคราวนอกบ้านจึงจัดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเนื่องจาก

1. บุคคลประกอบกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ขณะท่องเที่ยว เช่น เล่นกอล์ฟ เที่ยวสวนพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น
2. บุคคลต้องเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่มีใจเพื่อหารายได้ บุคคลดังกล่าวจะกลายเป็นนักท่องเที่ยวซึ่งนักท่องเที่ยวอาจเป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศหรือเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศหากเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ

กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษาหรือกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สร้างความประทับใจ มีความซาบซึ้งในธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตชุมชนและสังคมในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป การท่องเที่ยวส่งเสริมพัฒนาการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์และสังคม รวมทั้งบุคลิกภาพ การได้รับประสบการณ์ตรงจากแหล่งนันทนาการนอกห้องเรียน เป็นการศึกษาธรรมชาติของชุมชนที่แท้จริง นอกจากนี้ การท่องเที่ยวทัศนศึกษานอกห้องเรียน เป็นการศึกษาธรรมชาติของชุมชนที่แท้จริง นอกจากนี้ การท่องเที่ยวทัศนศึกษา ยังเป็นการช่วยพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจช่วยกระจายรายได้ลงสู่ชนบท และเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมได้อย่างแน่นแฟ้น (บรรเทิง เกิดปรำงค์ และ เกษญา เกียรตินัย, 2546: 75)

กิจกรรมนันทนาการทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมนันทนาการที่บุคคล และชุมชนให้ความสนใจและนิยมเลือกในช่วงเวลาว่างหรืออิสระมากที่สุดประเภทหนึ่ง เพราะเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีรูปแบบที่น่าสนใจหรือเรียกว่า สิ่งดึงดูดความสนใจที่มีรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งพอสรุปได้เป็น 12 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 42- 43)

1. สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น
2. กิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ศาสนา
4. การเมือง
5. วิทยาศาสตร์
6. ธรรมชาติทางกายภาพ
7. ภูมิอากาศ
8. ทัศนียภาพ
9. ชีวิตสัตว์ป่า
10. นันทนาการกลางแจ้ง/นอกเมือง และกีฬา
11. บ้านเทิง มหรสพ
12. สุขภาพ อานน้ำแร่

ซึ่งในที่นี้กล่าวถึงกิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นเท่านั้น

กิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ถ่ายทอด การแสดงออกทางวัฒนธรรมและอารยธรรมทางมวลมนุษยกลุ่มต่างๆ พอจะแบ่งออกได้เป็น งานเทศกาล ศิลปะ หัตถกรรม ดนตรี และประเพณีและชีวิตพื้นบ้าน (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 43 - 44)

เทศกาล นักท่องเที่ยวสนใจเทศกาลต่างๆ เพื่อความสนุกสนานตื่นเต้น เล่นเกม เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง แห่บั้งไฟ ปีใหม่

ศิลปะ นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเดินทางเพื่อชมศิลปะ เช่นวาดภาพ รูปปั้น แกะสลัก ภาพเขียน สถาปัตยกรรม หรือแหล่งผลิตทางศิลปหัตถกรรม โดยจัดเป็นเทศกาล ศิลปะหัตถกรรมเพื่อดึงดูดความสนใจ

งานหัตถกรรม งานทางด้านหัตถกรรมจึงเป็นกิจกรรมวัฒนธรรม ที่เป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวที่สำคัญประเภทหนึ่ง

ดนตรีและการเต้นรำ เป็นจุดดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยว ไม่แพ้กิจกรรม วัฒนธรรมประเภทอื่นๆ เช่นการฟ้อนรำและรำวงของไทย

ประเพณีและชีวิตพื้นบ้าน นักท่องเที่ยวต่างชาติและในประเทศ มีความสนใจเป็นพิเศษ เกี่ยวกับวิถีชีวิตและการแต่งกายของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นหรือเรียกว่าประเพณีและชีวิตพื้นบ้าน

ภาษา นักท่องเที่ยวมีความสนใจจุดหมายปลายทางว่า ประเทศนั้นสามารถสื่อสารความเข้าใจกันได้ดีหรือไม่ ดังนั้น ภาษากลาง เช่นภาษาอังกฤษ จีน สเปน ญี่ปุ่น จึงมีบทบาทสำคัญ และเป็นตัวแปรในการเลือกจุดหมายปลายทางด้วย นอกเหนือจากเรื่องความมั่นคงปลอดภัย ปัจจุบันสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้จัดโปรแกรมพิเศษ หรือปิดภาคฤดูร้อนไป ศึกษาด้านภาษา ศิลปะวัฒนธรรมในประเทศต่างๆเช่นกัน จึงเป็นการเปิด โอกาสการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และประสบการณ์ชีวิต

ประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการ

รชพร จันทรสว่าง (2547:13 - 14) แบ่งประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการ ไว้ดังนี้
คือ

1. ประโยชน์ต่อตนเอง ช่วยให้บุคคลได้ผ่อนคลายความเครียด หรือความจำเจที่เกิดจากการทำงานซึ่งอาจเป็นการพักผ่อนในด้านร่างกายหรือจิตใจ เพื่อให้มีสภาพพร้อมที่จะกลับไปทำงานใหม่อีกครั้ง
2. ประโยชน์ต่อครอบครัว และบุคคลแวดล้อม หากคนในสังคมมีอารมณ์ดี ปัญหาที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างบุคคลก็ลดลง มีการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกเกิดขึ้น
3. ประโยชน์ต่อสังคม เมื่อคนในสังคมมีความเข้าใจกันดี ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ปัญหาความขัดแย้งระหว่างหมู่คณะ ปัญหาอาชญากรรมและการเอาเปรียบระหว่างกันก็ลดลง เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและปลอดภัยในสังคม อีกทั้งยังยกระดับจิตใจของคนในสังคม ส่งเสริมรักษาโครงสร้างขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสังคมและประเทศชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการนันทนาการรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่มีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งที่มีจุดหมายถึงที่อยู่อาศัย ไปยังอีกที่หนึ่งที่ตั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านสภาพด้านวัฒนธรรมด้านการปฏิสัมพันธ์และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ (Mc Intosh, 1972 อ้างใน สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 84 - 85)

การท่องเที่ยว หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์ต่างๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับธุรกิจและบริการต่างๆ รวมทั้งกับรัฐบาลประเทศเจ้าภาพและประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการในการดึงดูด ด้วยการให้การต้อนรับที่อบอุ่นเปี่ยมไมตรีจิตแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน (McIntosh and Goeldner, 1984 อ้างใน สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 85)

การท่องเที่ยว หมายถึง การจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความประทับใจ การบริการ และการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว (Mill, 1990: 359 อ้างใน ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2546: 2) จากความหมายของการท่องเที่ยวดังกล่าวแล้ว แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวต้องมีการเดินทางออกจากที่พักเป็นการชั่วคราว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เยี่ยมญาติ หรือวัตถุประสงค์อื่นๆแต่มิใช่การประกอบอาชีพและตั้งถิ่นฐานเป็นการถาวร(ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2546: 3) ซึ่ง นิคม จารุมณี (2544: 1) ได้แบ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวไว้ อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. การเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตาม ที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือ

หารายได้

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

Holloway (1983:6 อ้างใน ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2546: 3) ระบุว่าแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของคนเกิดจากสาเหตุ 3 ประการ คือ

1. การท่องเที่ยวในวันหยุดพัก เช่น การเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ การเดินทางไปเยี่ยมญาติมิตร
2. การท่องเที่ยวทางด้านธุรกิจ เช่น การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา
3. การท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ เช่นการศึกษา การรักษาสุขภาพ การเล่นกีฬา การศาสนา

การท่องเที่ยวจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น แหล่งท่องเที่ยวต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ หรือ 3As ได้แก่ (ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2546: 3)

1. สิ่งดึงดูดใจ (attraction) เกิดจากสถานที่ (site) และเหตุการณ์ (events) สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจเกิดจากมนุษย์สร้างเพียงอย่างเดียว
2. สิ่งอำนวยความสะดวก (amenities) ความสะดวกสบายทำให้นักท่องเที่ยวหรือคนเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานในการผลิตเช่นระบบขนส่ง ระบบการสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค เช่นไฟฟ้า ประปา จึงจำเป็นอย่างยิ่งในแหล่งท่องเที่ยว
3. การเข้าถึง (accessibility) การเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวต้องมี ระบบการขนส่ง (transportation) ซึ่งประกอบด้วย เส้นทาง (the way) พาหนะ (the vehicle) สถานี (the terminal) และผู้ประกอบการ (the carrier) การขนส่งมีวัตถุประสงค์ในการลำเลียงคนสิ่งของไปยังจุดหมายปลายทาง โดยผ่านเส้นทางหรือท่อลำเลียง

ชนิดของการท่องเที่ยว

ศรัณยา วรากุลวิทย์ (2546: 15 – 20) ได้แบ่งชนิดของการท่องเที่ยวไว้ 3 ชนิดด้วยกัน
คือ

1. การท่องเที่ยวตามลักษณะพื้นฐานของการท่องเที่ยว
 - 1.1 การท่องเที่ยวเมื่อมีเวลาว่าง
 - 1.2 การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน
 - 1.3 การท่องเที่ยวในวันหยุด
 - 1.4 การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา
 - 1.5 การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ
 - 1.6 การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา
 - 1.7 การท่องเที่ยวทางศาสนา
 - 1.8 การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ
 - 1.9 การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมมิตร
 - 1.10 การท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. การท่องเที่ยวตามมาตรฐานสากล
 - 2.1 การท่องเที่ยวภายในประเทศ
 - 2.2 การท่องเที่ยวต่างประเทศ
 - 2.3 การท่องเที่ยวลักษณะส่วนตัว
 - 2.4 การท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ
3. การท่องเที่ยวตามลักษณะการจัดการ
 - 3.1 กำหนดโดยประเภท
 - 3.2 กำหนดโดยระยะทาง
 - 3.3 กำหนดโดยวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว
 - 3.4 กำหนดโดยระยะเวลา
 - 3.5 กำหนดโดยนักท่องเที่ยว
 - 3.6 กำหนดโดยวิธีการจัดการ
 - 3.7 กำหนดโดยปริมาณและคุณภาพ

รูปแบบการท่องเที่ยว

อุดม เชยกิจวงศ์ และคณะ (2548: 49 – 50) ระบุว่า การจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว นั้นนักอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้จัดรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การท่องเที่ยวแบบบันเทิงและการกีฬา (Sport and Entertainment Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในแต่ละกิจกรรมนั้นเป็นพิเศษเพื่อความพึงพอใจ ความสนุกสนานตื่นเต้น รื่นเริง บันเทิงใจ ที่มุ่งเน้นการบริการที่เหมาะสม

2. การท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติเพื่อหาความเพลิดเพลิน เสาะหาความสนุกสนานตื่นเต้น และพักผ่อนหย่อนใจ

3. การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและสัมมนา (Business and Convention Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มนักธุรกิจ และผู้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดต่อธุรกิจ หรือเพื่อประชุม ส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์หรือสินค้าต่างๆก่อนการประชุมส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์หรือสินค้าต่างๆก่อนการประชุมมีการจัดรายการท่องเที่ยวอาจเป็นรายการทัศนศึกษา หรือหลังการประชุมมีการจัดรายการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

4. การท่องเที่ยววัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งโบราณคดี ประวัติศาสตร์ งานประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตชาวบ้านในชนบท และสถานที่ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อความเพลิดเพลิน ได้ความรู้เกี่ยวกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนั้น (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548: 13) ระบุว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม หรือชมงานประเพณีต่างๆที่ชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้นเพื่อให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินพร้อมทั้งได้ศึกษาความเชื่อ ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมมีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น มีจิตใจสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548: 127) ได้ระบุว่าเมื่อนักท่องเที่ยวได้มีการประเมินผลการเดินทางท่องเที่ยว อาจเป็นสถานที่ สภาพแวดล้อม ผู้คน การบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก ก็จะได้ผลของประสบการณ์ท่องเที่ยว ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. มีความพึงพอใจ เป็นประสบการณ์ทางบวก (Positive) ที่นักท่องเที่ยวได้รับหรือสัมผัสสิ่งต่างๆในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ คน สภาพแวดล้อม การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ปรากฏผลการประเมินว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ

2. ไม่มีความพึงพอใจ เป็นประสบการณ์ทางลบ (Negative) ที่นักท่องเที่ยวได้รับ หรือสัมผัสสิ่งต่างๆ ในขณะที่เดินทางท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นสถานที่ คน สภาพแวดล้อม การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ปรากฏผลการประเมินว่านักท่องเที่ยวไม่มีความพึงพอใจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และตามความต้องการ (Benjamin Wolman 1960: 10 อ้างใน นิรมล คำพะธิก, 2541: 18)

ความพึงพอใจ เป็นความสุขความสบายที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นความสุขความสบายที่เกิดจากการเข้าร่วม 'ได้รู้' ได้เห็นในกิจกรรมนั้นๆ (Applewhite, 1956: 6 อ้างใน สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม, 2541: 9)

ความพึงพอใจ เป็นความพึงพอใจที่เกิดจากความสนใจและทัศนคติต่อบุคคลที่มีคุณภาพและลักษณะสภาพของกิจกรรม (Gord, 1973 อ้างใน เสาวนีย์ กันทะเสน, 2545: 13)

ความพึงพอใจของแต่ละคนเกิดจากการได้รับประสบการณ์หรือบรรลุนสิ่งที่เขา คาดหวัง โดยสรุป ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุข ปราศจากความตึงเครียดหรือวิตกกังวล เกิดจากความสมดุลหรือความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่ได้รับจริง หรือจากการที่ความต้องการได้รับการตอบสนอง หรือจากประสบการณ์ที่เข้าไปใช้บริการและประสบการณ์นั้น ตรงตามความคาดหวัง (Risser, 1975 อ้างใน วิภาวดี สายนำทาน, 2542: 18)

ความพึงพอใจ เป็นความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถลดความตึงเครียดและตอบสนองตามความต้องการของบุคคลได้ ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น (ทวีพงษ์ หินคำ, 2541: 8)

Vroom (1964 อ้างใน สมยศ นาวิการ, 2533: 10) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าเป็นผลจากบุคคลนั้นๆ เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือเข้าไปรับรู้แล้วพอใจ โดยความหมายของความพึงพอใจ สามารถทดแทนความหมายของทัศนคติได้ ซึ่งบางทีก็เรียกว่าทฤษฎี V.I.E เนื่องจากองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญ คือ

V มาจากคำว่า Valence หมายถึง ความพึงพอใจ

I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ

E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้นๆ ซึ่งบุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงต้องกระทำด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด เพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้งความหวังเอาไว้ นั่น บุคคลก็จะได้รับการความพึงพอใจ และในขณะที่เดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ ซึ่งอาจจะแสดงในรูปสมการได้ดังนี้

$$\text{แรงจูงใจ} = \text{ผลของความพึงพอใจ} + \text{ความคาดหวัง}$$

นั่นหมายถึง แรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ต่อการประเมินผลงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของตน หรือแรงจูงใจที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรใด จะเป็นผลที่เกิดจากทัศนคติองค์กร หรือการทำงานขององค์กรนั้นรวมกัน ความคาดหวังที่เขาคาดหวังไว้ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ต่อผลงานขององค์กร และได้รับการตอบสนองทั้งรูปธรรมและนามธรรม เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะสูง แต่ในทางกลับกัน ถ้ามีทัศนคติในเชิงลบต่องานและการตอบสนองไม่เป็นไปตามที่คาดหวังแรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะต่ำไปด้วย

ชุมชนบ้านผานกก

ประวัติของหมู่บ้านผานกก

ปี พ.ศ.2507 มีนายกว่า แซ่โง้ง พร้อมด้วยครอบครัว นายก๊ัด แซ่ย่าง พร้อมด้วยครอบครัวและนายหัว ลอเฒ่า พร้อมด้วยครอบครัว เข้าบุกเบิกป่าเพื่อทำไร่นาและข้าวโพด ข้าวไร่ ตรงบริเวณที่ตั้งของหมู่บ้าน และในปีเดียวกันก็มีคนเข้ามาทำไร่พร้อมกันแต่พวกเขาจะบุกเบิกไร่นาห่างจากที่ตั้งหมู่บ้านผานกกไปเล็กน้อย คือ นายหนู ลอเฒ่า พร้อมด้วยครอบครัว นายเป่า ลอเฒ่า พร้อมด้วยครอบครัว และนายเย แซ่ย่าง พร้อมด้วยครอบครัว

ต่อมาปี พ.ศ. 2510 นายเลาเสื่อ ลอเฒ่า ก็เข้ามาขอตั้งบ้านอยู่ร่วมกับ นายกว่า แซ่โง้ง, นายจื้อ แซ่ย่าง และนายหัว ลอเฒ่า

ปี พ.ศ. 2511 - 2512 ก็ได้มีชาวบ้านคนอื่นจากหมู่บ้านปางขมุ และบ้านบวกจั้น ตำบลโป่งแยง และบางส่วนมาจากบ้านคอยคำ อำเภอฮอด บ้านขุนสาใน อำเภอป่าเย้ เข้ามาสบทบตอนนั้นรวมแล้วประมาณ 50 หลังคาเรือนโดยประชากรเป็นชาวเขาเผ่าม้ง

ปี พ.ศ. 2512 หน่วยประชาสัมพันธ์เริ่มเข้ามาติดต่อทำความเข้าใจกับชาวบ้านเพื่อจัดตั้งหน่วยพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา โดยมี นายเลาเสื่อ ลอเต่า เป็นหัวหน้าหมู่บ้านผานกกกและมี นายกว่า แซ่โซ้ง เป็นผู้ช่วยหัวหน้าหมู่บ้าน แต่ตอนนั้นหมู่บ้านผานกกกยังขึ้นอยู่ในความปกครองดูแลของหมู่บ้านม่วงคำ หมู่ 3 ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม

ปี พ.ศ. 2525 ผู้ใหญ่บ้านม่วงคำก็ได้แต่งตั้งนายเปา ลอเต่า(นายประพันธ์ ทิพย์ปิ่นทอง) เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 3 ม่วงคำ ปกครองดูแลในบ้านผานกกก (ขณะนั้นยังขึ้นกับหมู่ 3 อยู่)

ต่อมาปี พ.ศ.2528 บ้านผานกกกก็ได้รับการแยกเป็นหมู่โดยถูกต้องตามกฎหมาย โดยมี นายเปา ลอเต่า (นายประพันธ์ ทิพย์ปิ่นทอง) เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกของหมู่บ้าน (เป็ยจิตต์ แสงครุฑ และคณะ, 2546: 32)

ข้อมูลของหมู่บ้านผานกกกทั่วไป

หมู่บ้านผานกกก หมู่ที่ 9 ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง ประกอบด้วยชนเผ่าม้งขาว ม้งลาย ปัจจุบันมีประชากรจำนวน 70 หลังคาเรือน 95 ครอบครัว 454 คน บรรพบุรุษดั้งเดิมอพยพมาจากที่อื่น ครอบครัวของม้งมีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย มีอาชีพหลักคือ การทำเกษตรกรรม ปลูกข้าวไร่ ผัก ไม้ผล (วีระพันธุ์ นันทรัตนพันธุ์, 2548: 8) หมู่บ้านผานกกก เป็นหมู่บ้านที่มีสถานที่ท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประชากรเป็นชาวเขาเผ่าม้งซึ่งแต่เดิมประกอบอาชีพทางการเกษตรต่อมามีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชมชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณีในหมู่บ้าน จึงทำให้หมู่บ้านนี้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ภายหลังได้มีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาขึ้นในหมู่บ้าน มีการแสดงพิธีกรรมและการละเล่นต่างๆ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้ชม โดยได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากกรมประชาสัมพันธ์ ปัจจุบันบ้านผานกกกจัดได้ว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในด้านการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม (มิ่งสรรพ ขาวสอาด และคณะ, 2548: 156)

สภาพภูมิศาสตร์

โดยรอบหมู่บ้านเป็นภูเขาสูง ระดับความสูง 1,000 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล การตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณไหล่เขา สภาพป่าเป็นป่าดิบชื้นและป่าดิบแล้ง มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด หน้าหนาวอากาศหนาวเย็นและมีฝนตกชุกในฤดูฝน

การเข้าชมชนมีเส้นทางคมนาคมหลักคือ อยู่ห่างจากตัวจังหวัด อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ระยะทาง 25 กิโลเมตร เส้นทางคมนาคมถึงหมู่บ้าน เป็นทางหลวงหมายเลข 107 สาย

เชียงใหม่-ฝาง แยกแม่ริม-สะเมิง กิโลเมตรที่ 12 เข้าเส้นทางสายแม่ริม-สะเมิง หมู่บ้านตั้งอยู่ กิโลเมตรที่ 8 สองข้างทางมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่นฟาร์มกล้วยไม้ น้ำตกแม่สา ปางช้างแม่สา สวนพฤกษศาสตร์ฯ ถึงที่ว่า การ อบต. โป่งแยง แยกซ้ายมือผ่านบ้านม่วงคำไปถึงบ้านผานกกกรวมระยะทาง 33 กิโลเมตร ซึ่งแต่ก่อนเส้นทางสายนี้ทุรกันดารมาก เข้าสู่หมู่บ้านต้องใช้การเดินเท้าเมื่อเข้าถึงบ้านผานกกกแล้วมีเส้นทางลาดเดินเท้าไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง เช่นบ้านแม่สาใหม่ บ้านบวกจั่น บ้านคอยปุย คอยสุเทพ (วิระพันธ์ นันทรทัตพันธุ์, 2548: 8)

อาณาเขตติดต่อ

บ้านผานกกกตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (วิระพันธ์ นันทรทัตพันธุ์, 2548: 8)

ทิศเหนือ	จรด บ้านม่วงคำ	หมู่ที่ 3 ตำบลโป่งแยง	อำเภอแม่ริม	จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	จรด บ้านคอยปุย	หมู่ที่ 3 ตำบลสุเทพ	อำเภอเมือง	จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออก	จรด บ้านแม่สาใหม่	หมู่ที่ 6 ตำบลแม่แรม	อำเภอแม่ริม	จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	จรด บ้านกองแหะ	หมู่ที่ 4 ตำบลโป่งแยง	อำเภอแม่ริม	จังหวัดเชียงใหม่

สภาพภูมิอากาศ

เนื่องจากที่ตั้งของหมู่บ้านผานกกกตั้งอยู่บนพื้นที่สูงจึงทำให้สภาพอากาศโดยทั่วไป ของชุมชนมีอากาศเย็นสบายประกอบด้วยบริเวณของหมู่บ้านที่เป็นบริเวณป่าก็ยังคงความอุดมสมบูรณ์อยู่บ้าง สภาพภูมิอากาศในแต่ละฤดู จะมีดังนี้

ฤดูร้อน ฤดูร้อนจะอยู่ในช่วงประมาณเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งสภาพอากาศจะค่อนข้างร้อนในตอนกลางวัน พอพลบค่ำอากาศจะค่อยๆเย็นลง แต่ไม่ถึงกับเย็นจัด อากาศในช่วงเช้าจะเย็นสบาย ไม่มีหมอกหลงเหมือนช่วงฤดูหนาวและอากาศตอนกลางวันนั้นจะมีลมพัดตลอด ทำให้ถึงแม้อากาศจะร้อนแต่ก็ไม่ร้อนอบอ้าวเพราะมีลมช่วยผ่อนคลายอากาศให้เย็นสบายมากขึ้น

ฤดูฝน ฤดูฝนจะอยู่ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม ซึ่งในฤดูฝนจะตกตามฤดูกาลแต่ปริมาณน้ำฝนในแต่ละปีจะแตกต่างกันออกไป ช่วงหลังฝนตกนั้นจะมีหมอกหลง ทำให้สภาพอากาศในชุมชนมีความเย็นสบาย ตอนเช้าก็อาจมีหมอกหลงบ้างในบางวัน ส่วนช่วงพลบค่ำอากาศจะค่อยๆเย็นลงมากกว่าช่วงฤดูร้อน ฝนแรกของฤดูนั้นจะมีลูกเห็บตกอันเนื่องมาจากสภาพอากาศที่มีความร้อนและความเย็นมาชนกัน ทำให้เกิดปรากฏการณ์ดังกล่าวขึ้น หากในเดือนใดมี

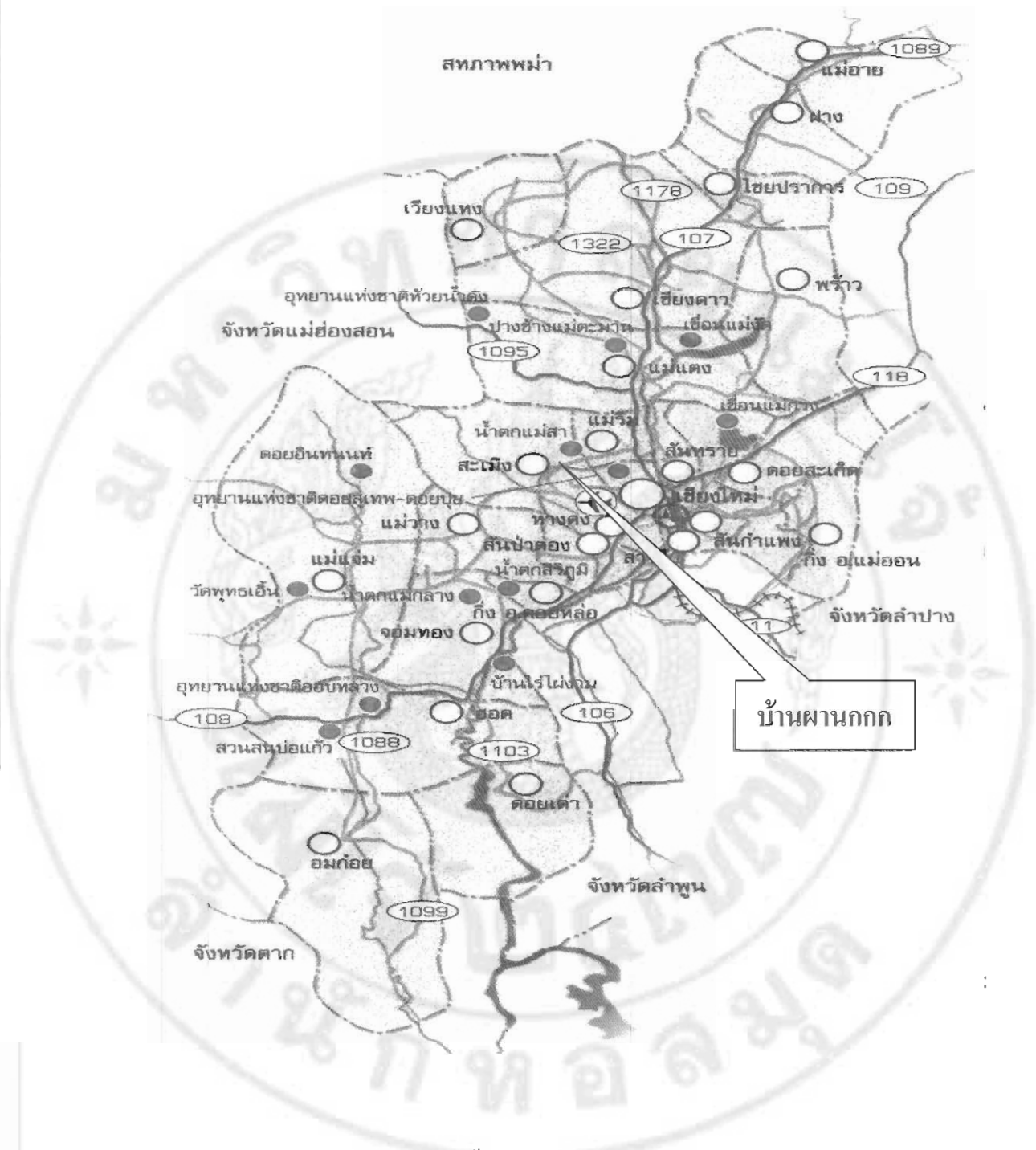
อากาศร้อนมากถูกเห็บก็จะมียขนาดใหญ่ส่งผลให้พืชผลได้รับความเสียหาย เช่นทำให้ช่อลิ้นจี่เสียหาย ดอกไม้ชำขายได้ในราคาต่ำ เป็นต้น

ฤดูหนาว ฤดูหนาวอยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ จะเป็นช่วงที่มีหมอกหนาที่บ อากาศหนาวจัด อุณหภูมิกลางวันประมาณ 10 - 20 องศาเซลเซียส ส่วนช่วงค่ำจนถึงใกล้สว่างอากาศจะหนาวจัดมาก โดยมีอุณหภูมิประมาณ 2 - 6 องศาเซลเซียส นอกจากนี้จะมีอากาศที่หนาวเย็นแล้ว ยังมีลมพัดมาเรื่อยๆ ตลอดเวลาทำให้อากาศมีความหนาวเย็นมากยิ่งขึ้น หากบางปีที่มีอากาศหนาวเย็นมากชาวบ้านจะมานั่งผิงไฟเพื่อเพิ่มความอบอุ่นให้กับร่างกาย (ปิยจิตต์ แสงกรรฐ และคณะ, 2546: 36)

แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้ง บ้านผานกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 1 แผนที่ตั้งหมู่บ้านผานกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่
ที่มา: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2549)

ภาพ 2 แผนที่จังหวัดเชียงใหม่ แสดงที่ตั้งบ้านพานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
ที่มา: ไทยทีวี (2549)

ภาคสรุป

ในปัจจุบันเนื่องจากพื้นที่ท่องเที่ยวบนพื้นที่สูงในหมู่บ้านชาวเขา นับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงเพราะประกอบไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามอากาศที่เย็นสบายมีวิถีชีวิตของชนเผ่าประเพณีศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายน่าชื่นชมเหมาะแก่การเข้าไปท่องเที่ยวเพื่อศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างชาวเขาบนพื้นที่สูงเป็นอย่างยิ่ง หมู่บ้านผานกอกก ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง แยกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มม้งขาวและม้งลาย จำนวน 70 หลังคาเรือน 95 ครอบครัว ประชากรรวม 454 คน บรรพบุรุษอพยพมาจากถิ่นอื่น ครอบครัวชาย อาชีพหลักทำการเกษตรกรรม ปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ดอก(เยอบีร่า) สภาพทางภูมิศาสตร์โดยรอบอยู่บนภูเขาสูง สูงจากน้ำทะเล 1,000 เมตร ตั้งบ้านเรือนอยู่ตามไหล่เขา สภาพป่าดิบชื้นและป่าดิบแห้ง มีพันธุ์ไม้หลากหลาย ภูมิอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว ฤดูร้อนอากาศเย็นสบาย การนับถือศาสนาของชาวเขาส่วนใหญ่ นับถือศาสนาคริสต์และนอกนั้นก็นับถือผีบรรพบุรุษ

หมู่บ้านผานกอกกมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่น่าสนใจมากมาย การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวในหมู่บ้านผานกอกกส่วนใหญ่เน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกิจกรรมที่ศึกษาไว้ 7 กิจกรรมใหญ่ด้วยกัน คือ 1) กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย 2) กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง 3) กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ 4) กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก 5) กิจกรรมล้อเลื่อนไม้ 6) กิจกรรมยิงหน้าไม้ 7) กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง เพื่อศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกอกก เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกอกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

กรอบแนวความคิดรวบยอดในการวิจัย

ภาพ 3 กรอบแนวความคิดรวบยอดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผล โดยมีลำดับขั้นตอนในการวิจัยดังต่อไปนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้งที่หนึ่งที่มีชื่อเสียงในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนพื้นที่สูงในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนที่ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมชนเผ่าม้งไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

2. หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ได้ผ่านมาตรฐานโฮมสเตย์จากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวประจำปี 2548 ซึ่งถือได้ว่าหมู่บ้านผานกกกเป็นหมู่บ้านที่ 2 ในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์จากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก ที่ได้เข้าชมการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ในช่วง เดือนมกราคม 2549 ถึง เดือน เมษายน 2549

ขนาดในการกำหนดตัวอย่างโดยผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นจากจำนวนประชากรซึ่งพิจารณาประมาณการจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ ในช่วงเดือนมกราคม 2548 ถึงเดือน เมษายน 2548 เนื่องจากเป็นช่วง High seasons ของปี มีนักท่องเที่ยวคนไทยมี 120 คน และมัคคุเทศก์ 46 คน เป็นผู้เข้าชมกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้ง 7 กิจกรรมของชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก แล้วนำมา

คำนวณ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size) นั้นได้คิดคำนวณทางสถิติตามแบบของ Yamane (Chua, ม.ป.ป. อ้างใน นำชัย ทนุผล, 2540: 73) ที่ระดับความ เชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

ซึ่ง n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่กำหนดว่าจะเป็น (0.10)

โดย $N = 120$ (นักท่องเที่ยวชาวไทย)
 $e = 0.10$
 $n = \frac{120}{1 + 120(0.10)^2}$
 $n = \frac{120}{2.20}$
 $n = 55$

ผลคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 55 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น (confidence level) ร้อยละ 90 และในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย เดือนละ 14 คน จนครบ 4 เดือน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยในการศึกษาครั้งนี้ทั้งสิ้น 56 คน โดยทั้ง 56 คน เป็น นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าชมทุกกิจกรรม (7 กิจกรรม) ของชมรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกก

โดย $N = 46$ (มัคคุเทศก์)
 $e = 0.10$
 $n = \frac{46}{1 + 46(0.10)^2}$
 $n = \frac{46}{1.46}$
 $n = 32$

ผลคำนวณจึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างมัคคุเทศก์ จำนวน 32 คนที่ระดับความเชื่อมั่น (confidence level) ร้อยละ 90 และในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย เดือนละ 8 คน จนครบ 4 เดือน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างมัคคุเทศก์ ในการศึกษาครั้งนี้ทั้งสิ้น 32 คน โดยทั้ง 32 คน เป็นมัคคุเทศก์ที่นำนักท่องเที่ยวเข้าชมกิจกรรมทุกกิจกรรม (7 กิจกรรม) ของชมรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก

ขนาดในการกำหนดตัวอย่างของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก โดยผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นจากจำนวนประชากรที่เป็นสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกทั้งหมด 105 คน โดยทำการสุ่มจำนวนตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

คำนวณหาจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง (sample size) นั้นได้คิดคำนวณทางสถิติตามแบบของ Yamane (Chua, ม.ป.ป. อ้างใน นำชัย ทนผล, 2540: 73) ที่ระดับความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

ซึ่ง n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่กำหนดว่าจะเป็น (0.10)

โดย N = 105 (สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก)

$$e = 0.10$$

$$n = \frac{105}{1 + 105(0.10)^2}$$

$$n = \frac{105}{2.05}$$

$$n = 52$$

ผลคำนวณจึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว จำนวน 52 คนที่ระดับความเชื่อมั่น (confidence level) ร้อยละ 90 และในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่าง

ง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากตามรายชื่อสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกกตามสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรและการวัดตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาและวิธีการวัดตัวแปรไว้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เพศ หมายถึง ลักษณะที่แตกต่างกันทางสรีระของบุคคล ที่จำแนกออกเป็นเพศชายกับหญิง

อายุ หมายถึง จำนวนปีที่เกิดมาของผู้ให้ข้อมูล นับตั้งแต่เกิดจนถึงเวลาบันทึกข้อมูล
ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิทางด้านการศึกษาชั้นสูงสุดที่ผู้ให้ข้อมูลได้รับการศึกษาทั้งจากภาครัฐและเอกชน

อาชีพ หมายถึง ลักษณะการทำงานของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำให้มีรายได้ตอบแทนเป็นเงินสดหรือได้รับผลตอบแทนเป็นสิ่งของหรืออื่นๆ

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินทั้งหมดที่เป็นรายได้ต่อเดือนของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้รับการประกอบอาชีพ

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ในกิจกรรมใหญ่ ทั้ง 7 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย 2) กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง 3) กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ 4) กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก 5) กิจกรรมล้อเลื่อนไม้ 6) กิจกรรมยิงหน้าไม้ 7) กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง โดยผู้ให้ข้อมูลประเมินตามสภาพที่เป็นจริง

ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดแบบการประเมินค่า (rating scale) จำนวน 4 ระดับ ซึ่งประยุกต์จากมาตรการวัดทัศนคติของ Likert ซึ่งกำหนดช่วงความรู้สึกของคน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 107) คือ

ความพึงพอใจ	ค่าคะแนน
พึงพอใจมาก	4 คะแนน
พึงพอใจน้อย	3 คะแนน
ไม่พึงพอใจน้อย	2 คะแนน
ไม่พึงพอใจมาก	1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกตอบในแต่ละข้อความมารวมกันและคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) เพื่อแปลผลข้อมูล โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
3.26 – 4.00	มีความพึงพอใจในระดับมาก
2.51 – 3.25	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1.76 – 2.50	มีความไม่พึงพอใจในระดับน้อย
1.00 – 1.75	มีความไม่พึงพอใจในระดับมาก

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวของวัตถุประสงค์ มีลักษณะปลายปิด (close ended question) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบเครื่องมือ

1. การทดสอบความตรงในเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยได้สร้างและกำหนดขอบเขตของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การทดสอบความเที่ยง (reliability) โดยได้นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำไปทดสอบกับนักท่องเที่ยวยาวไทย จำนวน 20 คน มัคคุเทศก์ จำนวน 12 คน และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก 26 คน ที่ได้สัมผัสกับการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลที่แท้จริง จากนั้นได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ หาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของCronbach (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 125 – 126) แล้วนำข้อมูลที่ได้กลับมาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบ เพื่อให้ความชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูล

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	หมายถึง	จำนวนข้อ
	S_i^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนทั้งหมด

สำหรับผลของการทดสอบความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (reliability) ของนักท่องเที่ยวยาวไทยได้ค่าเท่ากับ 0.90 มัคคุเทศก์ได้ค่าเท่ากับ 0.89 และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกได้ค่าเท่ากับ 0.97 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.70 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่สามารถนำไปเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นประชากรจริงได้

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ประสานงาน โดยตรงกับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาหมู่บ้านผานกกก ตำบล โป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแจ้งความประสงค์ในการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้
3. นำข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วมาวิเคราะห์แปลผลและรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวม ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยผู้วิจัย ได้นำข้อมูลมาถอดรหัส จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/PC) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ

1. สถิติบรรยาย (descriptive statistic) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และบรรยาย ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบล โป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
2. สถิติอนุมาน (inferential statistics) โดยใช้ One -Way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2548 ถึงเดือนพฤษภาคม 2550 รวมระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ 14 เดือน

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึง การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้าน ผานกอก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ ของนักท่องเที่ยวและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกอก พรรณนาถึงการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อการท่องเที่ยว ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ เปรียบเทียบ ความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกอก โดยผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 56 คน มัคคุเทศก์ จำนวน 32 คน และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกอก จำนวน 52 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบ คำบรรยายและความเรียง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกอก

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มและ เปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจ ของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกอก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1

ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลจะมีอยู่ด้วยกัน 3 กลุ่มตัวอย่างด้วยกัน คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกอก ซึ่งลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของแต่ละกลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

นักท่องเที่ยวชาวไทย

เพศ

หมายถึงลักษณะที่แตกต่างกันทางสรีระของบุคคล ที่จำแนกออกเป็นเพศชายกับหญิง

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลเกินกว่าครึ่ง (ร้อยละ 57.10) เป็นเพศหญิง ส่วนอีก (ร้อยละ 42.90) เป็นเพศชาย (ตาราง 1)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเพศหญิงและเพศชายมีความสนใจท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับ ฉันทัทธ วรรณอนอม (2544: 32) ระบุว่า ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดจากแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งเพศหญิงและเพศชายสิ่งที่มีอิทธิพลมากเป็นอันดับแรกคือความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศและสิ่งรองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต นอกจากนี้ สมบัติกาญจนกิจ (2544: 168) ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มนันทนาการและเวลาว่างจะเกิดกับเพศหญิง โดยเพศหญิงจะมีโอกาสทางนันทนาการเพิ่มขึ้นทั้ง โสดและแต่งงาน และ ฉันทัทธ วรรณอนอม (2544: 105) ยังระบุว่าไว้อีกว่าแนวโน้มเพศหญิงจะเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นเนื่องจากจำนวนประชากรเพศหญิงจะมีมากขึ้นอีกทั้งบทบาททางสังคมในการเป็นผู้นำด้านต่างๆของเพศหญิงที่มีให้เห็นอยู่บ่อยๆ ความคิดเกี่ยวกับเพศหญิงในเรื่องที่ต้องอยู่กับเหี้ยไฝ่กับเรือนจึงเป็นเรื่องที่ล้ำสมัย

อายุ

หมายถึงจำนวนปีที่เกิดมาของผู้ให้ข้อมูลนับตั้งแต่เกิดจนถึงเวลาบันทึกข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุดคือ 55 ปีและน้อยที่สุด 18 ปี โดยผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 48.20) มีอายุอยู่ในช่วง 18 - 28 ปี รองลงมา (ร้อยละ 37.50) มีอายุอยู่ในช่วง 29 - 39 ปี (ร้อยละ 10.70) มีอายุอยู่ในช่วง 40 - 50 ปี และ (ร้อยละ 3.60) มีอายุอยู่ในช่วง 50 ปีและมากกว่า โดย มีอายุเฉลี่ย 30.07 ปี และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.56 (ตาราง 1)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในช่วง 18 - 28 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มรู้จักการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆให้แก่ตนเองตลอดจนเป็นวัยของการทำงาน ดังนั้นวัยนี้กิจกรรมนันทนาการที่จำเป็นคือการพักผ่อน ผ่อนคลายความเครียด การเดินทางท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติเพื่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มประสบการณ์จึงเป็นที่สนใจของคนวัยนี้ ในช่วงอายุที่ใกล้เคียงกันซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทัทธ วรรณอนอม (2544: 105) ระบุว่า ในช่วงอายุระหว่าง 21 - 30 ปี นับว่าเป็นช่วงที่มีการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นวัยที่กำลังศึกษาและเริ่มเข้าสู่

วัยทำงานวัย ดังกล่าวมีความต้องการความสนุกสนานอยากรู้ อยากเห็นอยากเดินทางท่องเที่ยว นอกจากนั้น สถาปนา กิตติกุลและสมชาย บุรณรุ่งเรื่องกิจ (2547: 210 - 211) ระบุไว้ว่ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวที่แตกต่างกันค่อนข้างมากสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ของแต่ละคนที่ได้รับจากการทำงาน มีทั้งการต้องการศึกษาถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศน์การค้นหาสิ่งท้าทาย การผจญภัย ไปจนถึงต้องการเพียงการพักผ่อนเพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน ซึ่งในที่นี้กลุ่มเป้าหมายของคนทำงานจะเน้นที่ผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศน์เท่านั้น ซึ่งในปัจจุบันกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กำลังขยายตัวเพิ่มมากขึ้นตามกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะมีอายุราว 25 ปีขึ้นไป ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวจะเป็นระยะเวลาสั้นๆ ตามแต่โอกาสหรือวันหยุดที่มี

ระดับการศึกษา

หมายถึง วุฒิทางด้านการศึกษาขั้นสูงสุดที่ผู้ให้ข้อมูลได้รับการศึกษาทั้งจากภาครัฐและเอกชน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.50) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา (ร้อยละ 16.10) จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ร้อยละ 12.50) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 5.40) จบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น และ (ร้อยละ 1.80) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (ตาราง 1)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้ที่จบการศึกษาในระดับนี้จะเป็นวัยกลุ่มคนทำงาน ซึ่งในกลุ่มคนทำงานนี้จะเน้นที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศน์ (สถาปนา กิตติกุลและสมชาย บุรณรุ่งเรื่อง , 2547: 210) สอดคล้องกับ สยามล ชัยรัตน์อุดมกุล (2544: 62) ระบุไว้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เนื่องจากมีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่นฐานะทางการเงิน หน้าที่การงาน เวลา ฯลฯ ทำให้นิยมที่จะเดินทางท่องเที่ยวมาก

อาชีพ

หมายถึงลักษณะการทำงานของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำให้มีรายได้ตอบแทนเป็นเงินสด หรือได้รับผลตอบแทนเป็นสิ่งของหรืออื่นๆ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 26.80) ไม่ได้มีอาชีพเนื่องจากเป็นนักศึกษา ส่วนผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 73.20) ระบุว่า มีอาชีพโดย (ร้อยละ 31.70) ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว รองลงมา (ร้อยละ 29.30) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 19.50) ประกอบอาชีพรับราชการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (ตาราง 1)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ซึ่ง ฉันทัก วรรณถนอม (2544: 34) ระบุว่านักท่องเที่ยวยชาวไทยทุกอาชีพให้ความเห็นโดยรวมในระดับเดียวกันเกือบทุกด้าน ในรายละเอียดพบว่า ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศและแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจทางด้านนี้ที่ทุกอาชีพให้ความเห็นว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากกว่าสิ่งดึงดูดใจด้านอื่นในระดับมากถึงมากที่สุด

รายได้

หมายถึง จำนวนเงินทั้งหมดที่เป็นรายได้ต่อเดือนของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้รับจากการประกอบอาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 26.80) ไม่มีรายได้ เนื่องจากเป็นนักศึกษาซึ่งรายได้หมายถึงจำนวนเงินรายได้ที่เป็นเงินสดของผู้ให้ข้อมูลซึ่งได้รับจากการประกอบอาชีพต่อเดือน ส่วนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.20) ระบุว่า มีรายได้โดย (ร้อยละ 31.70) มีรายได้อยู่ในช่วง 8,501 - 15,200 บาท/เดือน (ร้อยละ 24.40) มีรายได้อยู่ในช่วง 1,800 - 8,500 บาท /เดือน และ (ร้อยละ 14.60) มีรายได้ในช่วง 15,201 - 21,900 บาท/เดือน และ 21,901 - 28,600 บาท/เดือน และมากกว่า 28,601 บาท/เดือน โดยมีรายได้เฉลี่ย 16,465.85 บาท /เดือน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8,972.45 (ตาราง 1)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้ อยู่ในช่วง 8,501 - 15,200 บาท/เดือน ใกล้เคียงกันกับ เนาวรัตน์ พลายน้อยและคณะ (2538) อ่างในจุฑาพรรณ จินะวานิช และคณะ (2546: 31) ที่ระบุว่า รายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับที่ไม่สูงและรายได้ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการท่องเที่ยวของชาวไทย ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 5,001 - 10,000 บาท

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ

ลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ	จำนวนผู้ให้ข้อมูล (n = 56)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	24	42.90
หญิง	32	57.10
อายุ		
18 – 28	27	48.20
29 – 39	21	37.50
40 – 50	6	10.70
50 ปีและมากกว่า	2	3.60
—		
X = 30.07	S.D. = 8.56	R = 18 – 55
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	1	1.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	5.40
มัธยมศึกษาตอนปลาย	7	12.50
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	1	1.80
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)	9	16.10
ปริญญาตรี	35	62.50
อาชีพ		
ไม่มีอาชีพ (นักศึกษา)	15	26.80
มีอาชีพ	41	73.20
รับราชการ	8	19.50
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8	19.50
รับจ้าง	12	29.30
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	13	31.70

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล สังกศม เศรษฐกิจ	จำนวนผู้ให้ข้อมูล (n = 56)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้/เดือน		
ไม่มีรายได้	15	26.80
มีรายได้	41	73.20
1,800 - 8,500 บาท	10	24.40
8,501 - 15,200 บาท	13	31.70
15,201 - 21,900 บาท	6	14.60
21,901 - 28,600 บาท	6	14.60
28,601 บาท และมากกว่า	6	14.60
—		
X = 16,465.85	S.D. = 8,972.05	R = 1,800 – 35,000

มัทคุเทศก์

เพศ

หมายถึง ลักษณะที่แตกต่างกันทางสรีระของบุคคล ที่จำแนกออกเป็นเพศชายกับหญิง

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.80) เป็นเพศชาย ส่วนอีก (ร้อยละ 31.30) เป็นเพศหญิง (ตาราง 2)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า มัทคุเทศก์ที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับ สุภกาญจน์ เลิศหัตถ์รัตน์(2545: 80) ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับสภาพแรงงานมัทคุเทศก์เมื่อปี 2540 โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด ยูนิเวอร์ซัล เทคโนโลยี แอ็ดวานซ์กรุ๊ป ที่กล่าวว่าผู้ประกอบการมักนิยมจ้างเพศชายมากกว่าเพศหญิง อาจเนื่องมาจากสภาพการปฏิบัติงานในอาชีพ มัทคุเทศก์ที่ต้องใช้ระยะเวลาการเดินทางซึ่งเป็นงานที่ต้องให้บริการตลอด ตั้งแต่ รับ-ส่งแขก ขนสัมภาระเดินทาง ให้ข้อมูล ติดต่ออำนวยความสะดวก แม้แต่ในช่วงกลางคืน

หากนักท่องเที่ยวเกิดปัญหามัคคุเทศก์จะต้องมีการช่วยเหลือได้ทันท่วงที งานบริการดังกล่าวอาจเหมาะสมกับสภาพร่างกายของเพศชายตลอดจนค่านิยมและวัฒนธรรมไทยที่ไม่นิยมให้ผู้หญิงไทยเดินทางไกล ทำหน้าที่บริการ สังกสรรค์ และต้องค้างคืนนอกบ้าน

อายุ

หมายถึงจำนวนปีที่เกิดมาของผู้ให้ข้อมูลนับตั้งแต่เกิดจนถึงเวลานับที่กรข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุดคือ 58 ปีและน้อยที่สุด 23 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.90) มีอายุอยู่ในช่วง 23 - 33 ปี รองลงมา (ร้อยละ 40.60) มีอายุอยู่ในช่วง 34-44 ปี นอกจากนั้น (ร้อยละ 9.40) มีอายุอยู่ในช่วง 45 - 55 ปี และ (ร้อยละ 3.10) มีอายุอยู่ในช่วง 45 ปีและมากกว่าโดยมีอายุเฉลี่ย 35.25ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.76 (ตาราง 2)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 23 - 33 ปีและรองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 34 - 44 ปี ซึ่งใกล้เคียงกันกับ ศุภกาญจน์ เลิศหัตถิรัตน์ (2545: 80) ที่ระบุไว้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี ในช่วงอายุระหว่างนี้ถือว่ามัคคุเทศก์มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพมาระยะเวลาหนึ่งและน่าจะมีความก้าวหน้าในอาชีพและได้รับชื่อเสียงและเกียรติยศมากขึ้น ตามที่ Lovell (อ้างถึงในสุวิวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2544) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีอายุระหว่าง 25 - 40 ปี อยู่ในช่วงวัยกลางคน (Middle Adulthood) มีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและบทบาททางสังคม เป็นวัยที่กำลังมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ การที่ช่วงอายุส่วนใหญ่ของมัคคุเทศก์อยู่ระหว่าง 23 - 33 ปี มากที่สุด อาจเนื่องจากช่วงอายุดังกล่าวเหมาะสมกับการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เนื่องจากมีวุฒิเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานในการเป็นผู้นำทางพี่เลี้ยง ที่ปรึกษา ให้ข้อมูล ฯลฯ และช่วงวัยดังกล่าวยังมีศักยภาพและสภาพร่างกายที่สามารถแบกรับภาระงานบริการตลอดระยะเวลาการเดินทางท่องเที่ยวได้

ระดับการศึกษา

หมายถึง วุฒิทางด้านการศึกษาขั้นสูงสุดที่ผู้ให้ข้อมูลได้รับการศึกษาทั้งจากภาครัฐและเอกชน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.50) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา (ร้อยละ 9.40) จบมัธยมศึกษาตอนปลาย และ (ร้อยละ 8.33) จบการศึกษาระดับปริญญาโท (ตาราง 2)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภกาญจน์ เลิศหัตถิรัตน์ (2545: 80) ที่ระบุไว้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในระดับ

ปริญญาตรีเพราะสาเหตุจากข้อกำหนดเรื่องคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรมมัคคุเทศก์ในหลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ) ระหว่างปี 2539 - 2542 ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องมีคุณวุฒิระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าขึ้นไป

รายได้

หมายถึง จำนวนเงินทั้งหมดที่เป็นรายได้ต่อเดือนของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้รับจากการประกอบอาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.40) มีรายได้/เดือน อยู่ในช่วง 68,00 - 17,600 บาท /เดือน รองลงมา (ร้อยละ 18.80) มีรายได้ในช่วง 17,601 - 28,400 บาท /เดือน (ร้อยละ 12.50) มีรายได้ในช่วง มากกว่า 39,201 บาท /เดือน และร้อยละ (9.40) มีรายได้ในช่วง 28,401 - 39,200 บาท/เดือน โดยมีรายได้เฉลี่ย 19,479.69 บาท /เดือน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13,490.13 (ตาราง 2)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 68,00 - 17,600 บาท /เดือน โดยมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 19,479.69 บาท /เดือน ซึ่งมัคคุเทศก์อาชีพ (2541: 24) กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันอาชีพมัคคุเทศก์เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี แต่ผู้ที่เข้ามาประกอบอาชีพนี้ก็ต้องมีคุณสมบัติและมีความสามารถสูงพอสมควรด้วย

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของมัคคุเทศก์จำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล สังกศ และเศรษฐกิจ

ลักษณะส่วนบุคคล สังกศ เศรษฐกิจ	จำนวนผู้ให้ข้อมูล (n = 32)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	22	68.80
หญิง	10	31.30

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ	จำนวนผู้ให้ข้อมูล (n = 32)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
23 - 33	15	46.90
34 - 44	13	40.60
45 - 55	3	9.40
45 ปีและมากกว่า	1	3.10
—		
X = 35.25	S.D. = 7.76	R = 23 - 58
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3	9.40
ปริญญาตรี	28	87.50
ปริญญาโท	1	3.10
รายได้/เดือน		
6,800 - 17,600 บาท	19	59.40
17,601 - 28,400 บาท	6	18.80
28,401 - 39,200 บาท	3	9.40
39,201 บาท และมากกว่า	4	12.50
—		
X = 19,479.69	S.D. = 13,490.13	R = 6,800 - 50,000

สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก

เพศ

หมายถึง ลักษณะที่แตกต่างกันทางสรีระของบุคคล ที่จำแนกออกเป็นเพศชายกับหญิง

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.23) เป็นเพศชาย และ (ร้อยละ 30.77) เป็นเพศหญิง (ตาราง 3)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย แต่บทบาทหน้าที่ของชายและหญิง ในสภาพปัจจุบันของพื้นที่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นลักษณะครัวเรือนของสังคมชาวเขามีความเสมอภาคและมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น (วิระพันธุ์ นันทรัตพันธุ์, 2548: 35) ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ได้กำหนดให้ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ จะกระทำไม่ได้ (พงพัฒน์ ชีระประเทืองกุล, 2541: 9) ดังนั้นเพศหญิงและเพศชายจึงสามารถแสดงออกถึงความเป็นผู้นำครอบครัวได้อย่างเท่าเทียมกันในปัจจุบันซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่ผ่านมาเพศชายมักมีอำนาจสูงสุดในครัวเรือน ตามที่ ยรรยง สิทธิชัย (ม.ป.ป.:50) อ้างใน วิระพล ทองมาและประเจต อำนาง (2547: 53) ระบุว่าบิดา (ผู้ชาย) เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาต่างๆของครอบครัว เนื่องจากบิดาเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว และเป็นเพศที่เข้มแข็ง มีความเด็ดขาดในตัวเองมากกว่ามารดา(ผู้หญิง)

อายุ

หมายถึง จำนวนปีที่เกิดมาของผู้ให้ข้อมูลนับตั้งแต่เกิดจนถึงเวลาบันทึกข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุดคือ 61 ปีและน้อยที่สุด 18 ปี โดยผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 32.69) มีอายุอยู่ในช่วง 28 - 36 ปี รองลงมา (ร้อยละ 25.00) มีอายุอยู่ในช่วง 37 - 45 ปี (ร้อยละ 21.15) มีอายุอยู่ในช่วง 46 - 54 ปี (ร้อยละ 15.39) มีอายุอยู่ในช่วง 18 - 27 และ (ร้อยละ 5.77) มีอายุอยู่ในช่วง 55 ปี และมากกว่าโดยมีอายุเฉลี่ย 38.29 ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.27 (ตาราง 3)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในพื้นที่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคน ซึ่งวัยกลางคนเพราะว่าชาวไทย ภูเขา ถือว่าผู้ที่แต่งงานแล้วไม่ว่าจะอายุเท่าไรให้ถือผู้นั้นเป็นวัยผู้ใหญ่สามารถดำรงชีวิตแบบผู้ใหญ่ได้แล้ว ดังที่ สุรัชย์ กังวล (2537: 38) อ้างใน วิระพันธุ์ นันทรัตพันธุ์ (2548: 36) และตามที่ ศรีเรือน แก้วกังวล (2540: 446) ได้ระบุไว้ว่า คนที่อยู่ในวัยกลางคนจะเป็นวัยของการทำงาน มีความ

รับผิดชอบต่อความเจริญ ความเสื่อมของครอบครัว สังคมและประเทศชาติ พร้อมกันนี้ยังต้องแบกรับภาระรับผิดชอบอันหนัก ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจในครอบครัวและนอกครอบครัว นอกจากนี้ ภาณุ ไทเจริญ (2547: 61) ระบุว่าวัยกลางคนนั้นเป็นวัยทำงานรับผิดชอบต่อครอบครัว สร้างตัวเอง รู้จักให้เหตุผลมีความสำนึกดี มีความสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดีและมีสติปัญญายู่ในช่วงพัฒนามากที่สุด

ระดับการศึกษา

หมายถึง วุฒิทางการศึกษาระดับสูงสุดที่ผู้ให้ข้อมูลได้รับการศึกษาทั้งจากภาครัฐและเอกชน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 30.77) ไม่ได้รับการศึกษา ส่วนผู้ที่ได้รับการศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 41.67) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมา (ร้อยละ 33.33) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 13.89) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 5.55) จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และ (ร้อยละ 2.78) จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และปริญญาตรี (ตาราง 3)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกในพื้นที่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสอดคล้องกับ วีระพันธุ์ นันทรัตน์ (2548: 36) ได้ระบุว่าประชาชนในพื้นที่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ได้ผ่านการศึกษาระดับประถมศึกษาและยังให้ความสำคัญต่อการศึกษาต่อถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในขณะที่ส่วนหนึ่งของประชาชนผู้ให้ข้อมูลไม่ได้เรียนหนังสือ แต่ก็ยังมีอีกส่วนหนึ่งที่สามารถเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และส่วนน้อยมากที่จะจบในระดับปริญญาตรี ซึ่งวีระพล ทองมาและประเจต อำนาง (2547: 55) กล่าวว่าถึงแม้ว่าประชาชนกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าภาคบังคับก็สามารถหาประสบการณ์จากการศึกษาอบรม เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะต่างๆ ในการประกอบอาชีพของตนเองได้เช่นกัน

อาชีพ

หมายถึงลักษณะการทำงานของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำให้มีรายได้ตอบแทนเป็นเงินสด หรือได้รับผลตอบแทนเป็นสิ่งของหรืออื่นๆ

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 59.62) มีอาชีพเกษตรกรกรรม รองลงมา (ร้อยละ 28.85) มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และ (ร้อยละ 11.53) มีอาชีพรับจ้าง (ตาราง 3)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในพื้นที่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม รองลงมาคืออาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับ วีระพันธุ์ นันทรัตน์ (2548: 38) ได้ระบุไว้ว่า ประชาชนผู้ให้ข้อมูลบ้านผานกกก ตำบลโป่งแยงอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีอาชีพหลักทางเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพที่ทำมาสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษและชนเผ่า กอปรกับลักษณะภูมิประเทศที่ตั้งบ้านเรือนของบ้านผานกกก มีสภาพตั้งอยู่บนที่สูงเป็นภูเขาและที่ราบเชิงเขา เหมาะและเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และยังคงสอดคล้องกับ ปิยจิตต์ แสงครุฑและคณะ (2546: 38) ระบุว่าอาชีพของคนในหมู่บ้าน ผานกกก โดยส่วนมากอาจกล่าวได้ว่า ทุกครัวเรือนจะมีอาชีพหลักคือการทำเกษตร อาชีพของคนในชุมชนนอกจากอาชีพทางการเกษตรปลูกข้าวโพดแล้ว ยังมีอาชีพการค้าขายโดยการค้าก็จะมีการขายของในหมู่บ้าน เป็นการเปิดร้านขายของชำ ในชุมชนก็ยังมีร้านขายของที่ระลึก ขายของพื้นเมืองให้กับนักท่องเที่ยวที่มายังหมู่บ้านแต่การขายของที่ระลึกนี้ไม่ได้ตั้งร้านขายเฉพาะในหมู่บ้านเท่านั้นแต่คนในชุมชนนั้น มีการนำลงไปขายตัวเมืองเชียงใหม่ โดยจะนำไปขายที่ถนนคนเดินทุกวันอาทิตย์ซึ่งอาชีพนี้จะเป็นอาชีพเสริมของคนในชุมชนนอกจากนั้น ขจิตภัย บุรุษพัฒน์ (2538: 18) ยังระบุอีกว่าชาวเขาทุกเผ่าดำรงชีพด้วยการเกษตรกรรม แต่เป็นเกษตรแบบดั้งเดิมคือใช้ที่ดินและแรงงานเป็นแต่ใช้ทุนน้อย นอกจากนั้น สมัย สุทธิธรรม (2541: 55) ยังระบุว่าสังคมของชาวเขาเผ่าม้งเป็นสังคมเกษตรกรรมทำไร่แบบเลื่อนลอย โค่นถางป่าเพื่อปลูกพืช เมื่อดินหมดสภาพความอุดมสมบูรณ์แล้ว พวกเขาก็จะย้ายไปหาที่ทำกินผืนใหม่ แต่ในปัจจุบันเนื่องจากพื้นที่บนดอยถูกจำกัดรวมทั้งการเพิ่มประชากรชาวเขา จึงทำให้ชาวเขาเผ่าม้งคงจะต้องหันมาพิจารณาแนวทางการดำเนินชีวิตเสียใหม่ พืชที่ชาวเขายังคงปลูกเป็นอาชีพหลัก คือข้าวและข้าวโพด สำหรับผืนบางพื้นที่ได้เลิกปลูกไปแล้วโดยหันไปปลูกพืชอื่นที่มีรายได้ดีกว่าทดแทนเช่นการปลูกพืชผักผลไม้ ไม้ดอกเมืองหนาวซึ่งไม่จำเป็นต้องย้ายที่ปลูกไปเรื่อยและยังคงสอดคล้องกับ สุรัชย์ กังวล (2537: 45) อ้างในวีระพันธุ์ นันทรัตน์ (2548: 38) ระบุว่าเกษตรกรชาวไทย ภูเขาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำไร่ ทำสวน ปลูกพืชผักมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการประกอบอาชีพการทำเกษตรกรรมเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตจะใช้เพื่อบริโภคและเป็นพืชเศรษฐกิจและในขณะเดียวกันจะ

ค้าขายไปด้วย และอีกส่วนหนึ่งจะประกอบอาชีพรับจ้างไปด้วยหรือประกอบอาชีพรับจ้างอย่างเดียว

รายได้

หมายถึง จำนวนเงินทั้งหมดที่เป็นรายได้ต่อเดือนของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้รับจากการประกอบอาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 46.15) มีรายได้/เดือนอยู่ในช่วง 2,000 - 3,000 บาท/เดือน (ร้อยละ 28.86) มีรายได้ในช่วง 3,001 - 4,000 บาท /เดือน (ร้อยละ 21.15) มีรายได้ในช่วง 4,001 - 5,000 บาท /เดือน และ (ร้อยละ 1.92) มีรายได้ในช่วง 5,001 - 6,000 บาท /เดือน และมีรายได้ในช่วง 6,001 - 7,000 บาท /เดือน โดยมีรายได้เฉลี่ย 3,601.92 บาท /เดือน และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,106.57 (ตาราง 3)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้เฉลี่ย 3,601.92 บาท/เดือน หรือ 43,223.04 บาท/ปี ซึ่งใกล้เคียงกันกับวิระพันธุ์ นันทรัตพันธุ์ (2548: 3) ได้ระบุไว้ว่าประชาชนผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้เฉลี่ยรวมต่อครัวเรือน เท่ากับ 47,424.24 บาท/ปีเท่านั้น ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยรวมต่อครัวเรือนประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งมีรายได้เท่ากับ 143,200 บาทต่อครัวเรือน (NESDB, 1999: 82 อ้างใน วิระพล ทองมา และประเจต อำนาจ, 2547: 60) สาเหตุที่ประชาชนบ้านผานกกกมีรายได้เฉลี่ยต่ำ เนื่องจากมาจากรบรพบุรุษของชนเผ่าจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อยังชีพ สำหรับบริโภคและการเลี้ยงสัตว์ และบางส่วนก็จะขายเพื่อเป็นรายได้ ในขณะที่ตัวกันอาชีพรองลงมาของประชาชนบ้านผานกกกคือการประกอบอาชีพค้าขาย โดยส่วนหนึ่งจะเปิดร้านค้า ขายของที่ระลึกภายในบริเวณหมู่บ้าน และยังมีบางครัวเรือนที่นำสินค้าลงมาจำหน่ายในตัวเมืองเชียงใหม่ซึ่งถือเป็นรายได้รองลงมาจากการทำเกษตรกรรม

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกจำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ

ลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ		จำนวนผู้ให้ข้อมูล (n = 52)	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	36	69.23
	หญิง	16	30.77
อายุ			
	18 – 27	8	15.39
	28 – 36	17	32.69
	37 – 45	13	25.00
	46 – 54	11	21.15
	55 ปีและมากกว่า	3	5.77
	$\bar{X} = 38.29$	S.D. = 10.27	R = 18 – 61
ระดับการศึกษา			
	ไม่ได้รับการศึกษา	16	30.77
	ได้รับการศึกษา	36	69.23
	ประถมศึกษา	12	33.33
	มัธยมศึกษาตอนต้น	15	41.67
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	13.89
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	1	2.78
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	2	5.55
	ปริญญาตรี	1	2.78
อาชีพ			
	เกษตรกรรม	31	59.62
	รับจ้าง	6	11.53
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	15	28.85

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล สังกศม เศรษฐกิจ	จำนวนผู้ให้ข้อมูล (n = 52)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้/เดือน		
2,000 – 3,000 บาท	24	46.15
3,001 – 4,000 บาท	15	28.86
4,001 – 5,000 บาท	11	21.15
5,001 – 6,000 บาท	1	1.92
6,001 – 7,000 บาท	1	1.92
X = 3,601.92	S.D. = 1,106.57	R = 2,000 – 7,000

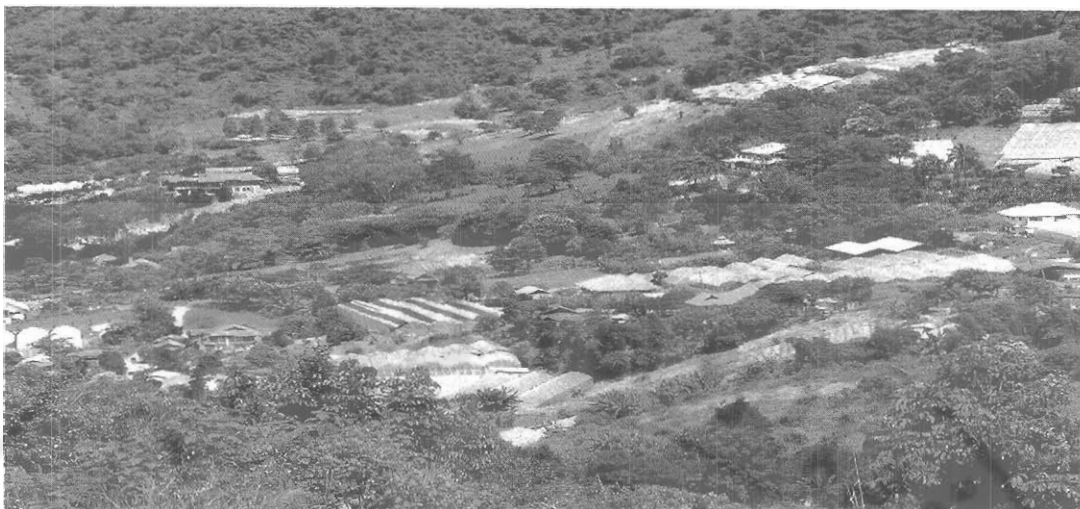
ตอนที่ 2

การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก
ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ภาพ 4 ป้ายทางเข้าหมู่บ้านผานกกก

ในช่วงปี พ.ศ.2520 ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ กรมประชาสงเคราะห์ในขณะนั้น ได้เข้าไปตั้งหน่วยพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขามบ้านผานกกกขึ้น ได้ดำเนินการด้านส่งเสริมอาชีพ การจัดระเบียบชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิต วัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้เกิดการย้ายถิ่นฐานและสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนเลิกปลูกฝิ่น

ในปี พ.ศ. 2539 เริ่มมีนักท่องเที่ยว (ชาวต่างประเทศ) เข้ามาในชุมชน ในลักษณะบังเอิญแล้วกระจายข่าวจากปากต่อปาก ประกอบกับบ้านผานกกกเป็นเส้นทางท่องเที่ยวสาย อำเภอแมริม ซึ่งปกติหลังจากนักท่องเที่ยวมาเที่ยวปางช้างแม่สาแล้วจะขึ้นมาดูหมู่บ้านชาวนาบนเส้นทางเชื่อมต่อคอยปุย แต่ในปี 2535 หมู่บ้านดังกล่าวถูกไฟไหม้ ทำให้บริษัทท่องเที่ยวต้องหาหมู่บ้านชาวนาแห่งใหม่และได้มาพบหมู่บ้านผานกกก จึงเป็นสาเหตุให้นักท่องเที่ยวเริ่มเข้ามาสู่หมู่บ้านมากขึ้น (ปิยจิตต์ แสงครุฑ และคณะ, 2544: 33) แต่เดิมหมู่บ้านผานกกกมีครัวเรือน 59 มีจำนวนประชากรทั้งหมด 345 คน เดิมทีประชากรประกอบอาชีพเกษตรมีรายได้เสริมจากการทำงานเป็นลูกจ้างรายวันของศูนย์ควบคุมไฟฟ้า ต.โป่งแยง โดยการรับจ้างปลูกป่าและทำแนวกันไฟเพื่อการอนุรักษ์บริเวณเขตอุทยานแห่งชาติคอยสุเทพ – ปุย พอโครงการเสร็จสิ้น ในปี พ.ศ. 2539 ทหารกรมป่าไม้ได้เลิกจ้าง ประกอบกับได้มีนักท่องเที่ยวได้เริ่มเข้ามาเที่ยวชมในหมู่บ้านจึงมีสมาชิกในหมู่บ้านจำนวน 30 คน จัดตั้งโครงการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมขึ้น

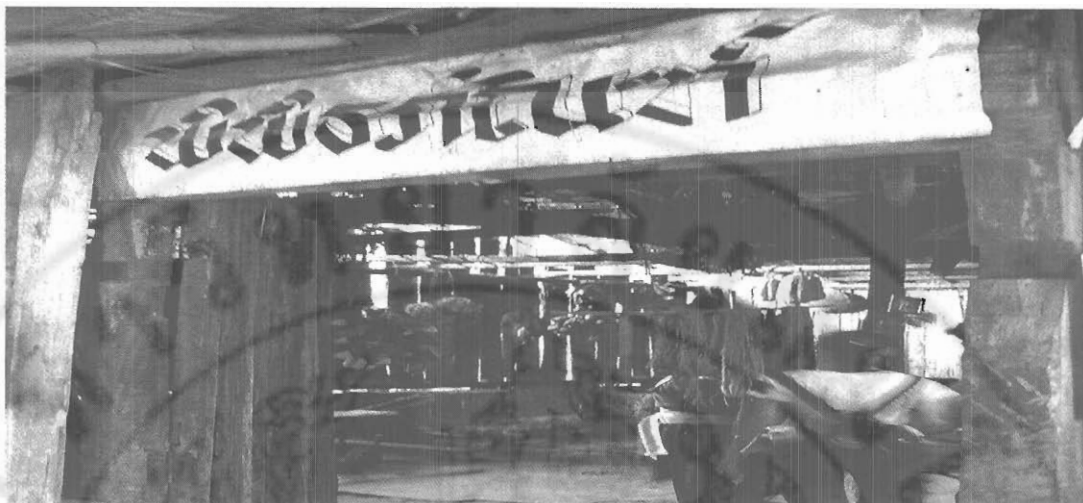

ภาพ 5 ทศนียภาพจากจุดชมวิวกจากหมู่บ้านผานกกกลงมายังพื้นที่ข้างล่าง

ในช่วงเริ่มแรกนั้นการท่องเที่ยวของบ้านผานกกก็ยังไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร เพราะสมาชิกผู้จัดตั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารการจัดการประกอบกับยังไม่มีกิจกรรมที่จะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม (มิ่งสรรพ ขาวสอาด และคณะ, 2548: 156) นักท่องเที่ยวสนใจจะมาชมอะไรในหมู่บ้านก็เดินท่องเที่ยวไป ชาวบ้านยังดำรงชีวิตของตนเองเป็นปกติ โดยการทำเกษตร ปลูกไม้ผล ปลูกผักและไม้ดอก นอกจากนี้การพัฒนาหมู่บ้านยังมีการรวมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรม เช่น การทอผ้าใยกล้วย การเขียนลายผ้าด้วยเทียนไข การทำผ้าลายตัดปะ การปักผ้า ซึ่งเป็นงานฝีมือดั้งเดิมของชาวเขาเผ่าม้ง (ปิยจิตต์ แสงครุฑ และคณะ, 2544: 33)

นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาชาวบ้านและองค์กรในท้องถิ่น เริ่มเล็งเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวในชุมชน โดยมีการส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นเข้าใจกับการเปิดหมู่บ้านให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยแท้จริง ก็เริ่มมีการจัดกลุ่มร่วมตัวกันในการทำความเข้าใจกับการท่องเที่ยวในหมู่บ้าน มีทั้งที่สนใจและไม่สนใจ แต่จนกระทั่งปัจจุบันหมู่บ้านผานกกก็เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเดินเข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านตลอดทั้งเป็นกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ซึ่งกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจมีมากมายในหมู่บ้านผานกก แต่ประเภทของกิจกรรมนันทนาการในการศึกษารั้งนี้จะศึกษาเฉพาะ ประเภทของสิ่งดึงดูดความสนใจในกิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นเท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวในหมู่บ้านผานกก ส่วนใหญ่เน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกิจกรรมที่ศึกษาไว้ 7 กิจกรรมใหญ่ ด้วยกัน คือ

ศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยของหมู่บ้านผานกกก

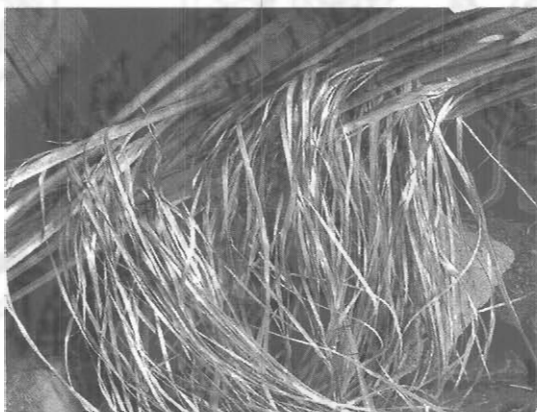

ภาพ 6 ป้ายศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย

กล้วยเป็นพืชที่สำคัญชนิดหนึ่งในการดำรงชีวิตแบบชุมชนจารีตประเพณีดั้งเดิมของพวกชาวเขาเผ่าต่างๆมาตั้งแต่อดีตกาล โดยเฉพาะมังเป็นชาวเขากลุ่มเดียวที่มีความสัมพันธ์กับกล้วยมากกว่าชาวเขาเผ่าอื่น คือมีความสัมพันธ์กันตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย ในอดีตเครื่องนุ่งห่มที่ใช้สวมใส่ ผู้ตายทุกเพศทุกวัยถูกกำหนดไว้ว่าจะต้องทำจากใยกล้วยเท่านั้น ปัจจุบันถือปฏิบัติได้ผ่อนคลายลงไปตามกาลเวลาที่ผ่านไป ผู้หญิงสูงอายุเท่านั้นที่ยังคงถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะคุณยายเลซ่า แม่เต่าชุมชนบ้านผานกกกผู้ริเริ่มจัดตั้งและเป็นผู้ที่ดูแลศูนย์อยู่ปัจจุบันนี้ เริ่มแรกในการจัดตั้งเป็นศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยนั้นคุณยายเลซ่าต้องการให้บ้านที่คุณยายอยู่เป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อเป็นแหล่งความรู้แก่นักท่องเที่ยวจึงได้ปรึกษากับลูกและหลานว่าควรทำอะไร โดยหลานสาวคือคุณชุตินันท์ กวินสกุล ไพร(อดีตคณะกรรมการชมรมการท่องเที่ยว) ได้แนะนำให้จัดเป็นศูนย์สาธิตผ้าใยกล้วยขึ้นมา เนื่องจากงานทอผ้าใยกล้วยก็เป็นกิจกรรมที่คุณยายทำอยู่เป็นประจำอยู่แล้วจึงได้ช่วยกันนำอุปกรณ์ต่างๆที่มีมาจัดแสดงไว้ให้นักท่องเที่ยวที่สนใจได้ศึกษากัน ซึ่งจะมีคุณยายเลซ่าเป็นผู้สาธิตกิจกรรมอยู่ประจำศูนย์ตลอดทุกวัน (ชุตินันท์ กวินสกุล ไพร, 2549. สัมภาษณ์. 16 มีนาคม.)

ภาพ 7 การสาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง

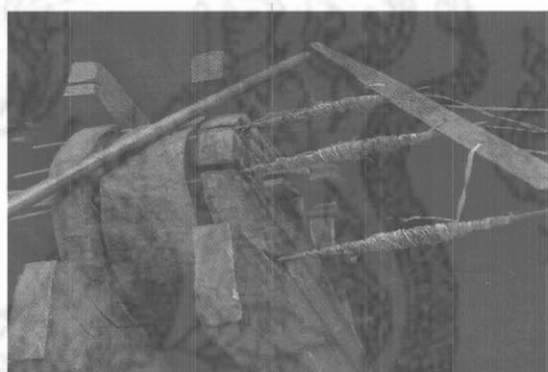

ภาพ 8 ใยของต้นกล้วยง

สำหรับขั้นตอน ในการผลิตผ้าใยกล้วยงนั้นมีรายละเอียดดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 การผลิตเป็นเส้นใย ลอกเปลือกของต้นกล้วยงที่แห้งสนิทนำมาฉีกเป็นเส้นเล็กๆ ต้มเอาเปลือกนอกที่หุ้มเส้นใยให้หลุดออกเหลือแต่เส้นใยแท้ๆ ซึ่งจะสะดวกแก่การปั่นและกรอ หลังจากที่มีการต้มเส้นใยกล้วยงเรียบร้อยแล้วก็นำมาพันม้วน ๆ เป็นก้อนโดยใช้ตีนคั่ว (ตีนคั่ว เป็นเครื่องมือเฉพาะในการพันเส้นใยกล้วยง) ทำมาจากไม้กลม ๆ เส้นผ่าศูนย์กลางยาวประมาณ 8-10 นิ้ว มีที่ถือทำด้วยหวายถักในขณะที่นำมาพันแกนไม้นั้น จะมีการต่อเส้นใยกล้วยงแต่ละเส้น โดยใช้นิ้วมือขยี้ส่วนปลายของเส้นใยกล้วยงให้แตกออกเป็นสองเส้น จากนั้นก็จะนำอีกเส้นหนึ่งมาต่อกับเส้นเดิม

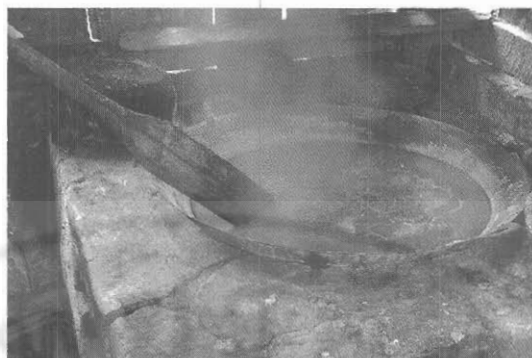

ภาพ 9 การกรอใยกล้วย

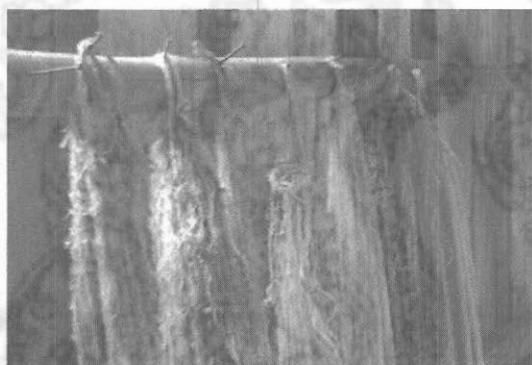

ภาพ 10 เครื่องทำใจด้าย (จัดใยกล้วยให้เป็นใจ)

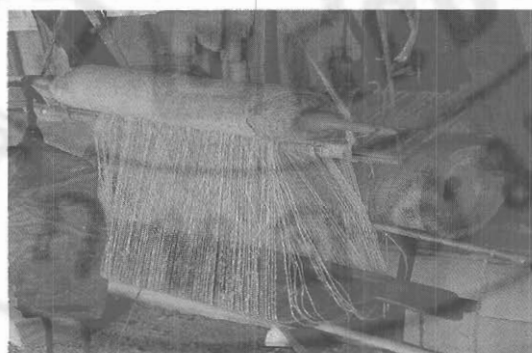
ขั้นตอนที่ 2 การกรอเส้นใยกล้วย เส้นใยที่ได้นำมาพันม้วนเป็นก้อนโดยใช้เครื่องมือเฉพาะเรียกว่า "ตีนคั่ว" (เป็นเครื่องมือเฉพาะในการพันเส้นใยกล้วย ทำมาจากไม้กลม ๆ เส้นผ่าศูนย์กลางยาวประมาณ 8-10 นิ้ว มีที่ถือทำด้วยหวายดักในขณะที่นำมาพันแกนไม้นั้น จะมีการต่อเส้นใยกล้วยแต่ละเส้น โดยใช้นิ้วมือขี้อ่อนส่วนปลายของเส้นใยกล้วยให้แตกออกเป็นสองเส้น จากนั้นก็จะนำอีกเส้นหนึ่งมาต่อกับเส้นเดิม) จากนั้นจึงนำไปจุ่มน้ำร้อนให้อ่อนตัว นำไปตีเกลียว โดยผ่านเข้าเครื่องตีเกลียวเรียกว่า "ชั้วตัว" เส้นใยที่ผ่านกระบวนการปั่นจะกรอไว้ที่แกนเรียกว่า "ฮชาย" หลังจากนั้นดึงด้ายจากแกนเข้าเครื่องทำใจด้ายเรียกว่า "โกลิ" เพื่อจัดด้ายให้เป็นใจเก็บไว้

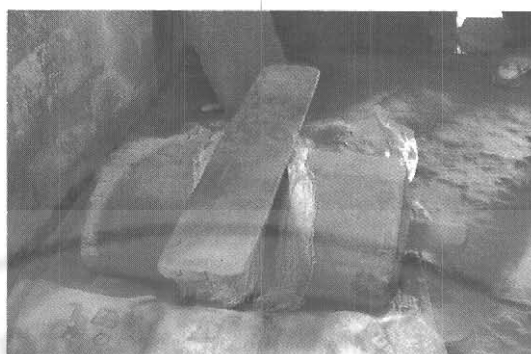
ภาพ 11 ไก่byssusที่กำลังถูกต้ม

ภาพ 12 ไก่byssusที่ถูกต้มนำมาผึ่งไว้เพื่อเตรียมสู่ขั้นตอนต่อไป

ภาพ 13 เครื่องทอผ้าไหม

ภาพ 14 เตารีดโบราณ (ใช้แผ่นหินในการรีดผ้าให้เรียบ)

ขั้นตอนที่ 3 การฟอกสีและทำให้ด้ายอ่อนตัว เมื่อนำด้ายใยกล้วยหรือม่วงมาใช้ จะต้องผ่านกระบวนการฟอกสี และทำให้ด้ายอ่อนตัว โดยนำมาต้มกับน้ำจี้เถ่าจนด้ายนุ่มแล้วหมักกับจี้เถ่าต่ออีก 3 คืน จึงนำไปล้างออกแล้วตากให้แห้ง นำกลับไปทำตามกระบวนการเดิมหลายๆ ครั้ง จนกว่าเส้นใยจะขาว หลังจากนั้นนำเอาไปเข้าเครื่องรีดโดยการนำเอาเส้นใยไปวางบนขอนไม้กลมแล้วนำก้อนหินขึ้นบดทับ โดยผู้นวดจะขึ้นไปยืนบนก้อนหิน

ขั้นตอนที่ 4 การทอ อีวคู่ เมื่อจะเริ่มทอผ้าจะต้องกะปริมาณด้ายจากปริมาณด้ายที่จะทอ โดยเอาใจด้ายคล้องกับหลักเรียกว่า ซอจอมคอก เป็นการสาวด้ายจะทำในตอนเช้าตรู่ภายในบ้านเท่านั้นและต้องเสร็จภายในวันเดียว จากนั้นนำด้ายที่สาวแล้วแบ่งเป็น 2 ส่วนนำไปสับหูกหรือเข้าตะกอกและพืมและเข้าม้วนเพื่อติดตั้งบนเครื่องทอ ก่อนทอจะกรอตัวขวางใช้เครื่องมือที่เรียกว่า จ้างกอง เมื่อทอเป็นผืนผ้าเสร็จแล้วนำผืนผ้าไปต้มกับน้ำจี้เถ่าอีกครั้ง แล้วตากให้แห้ง จากนั้นนำมารีดให้เรียบโดยจะนำมารีดด้วยก้อนหิน ซึ่งก้อนหินนี้ใช้สำหรับในการรีดผ้าใยกล้วยชนิดเท่านั้น หากว่าไม่รีดให้เรียบแล้ว เวลานำผ้าใยกล้วยชนิดมาเขียนเป็นลวดลายจะไม่สามารถเขียนได้ เนื่องจากมีปมของเส้นด้ายที่ต่อกันด้วย หากว่าไม่เรียบก็จะเขียนลวดลายได้ไม่สวย

ขั้นตอนที่ 5 การย้อม เจ้าแต่ะ สัตถรรพชาติที่มั่งย้อมผ้าปัจจุบันปัจจุบันมีสีเดียวคือสีน้ำเงินจาก ต้นกั้ง เป็นไม้พุ่มเล็กๆ ใบด้านบนเป็นสีเขียวด้านหน้าหมักเป็นเวลา 15 วัน ซ่อนเอากากออกจะได้สีเขียวใสหมั่งซ้อ (หมั่งคือผง, ซ้อคือหิน) หรือปูนขาวประมาณ 1 ลิตร ต่อน้ำ 1 ถังใหญ่ คนให้เข้ากันจนเป็นฟอง น้ำสีจะนอนก้น รินน้ำใสทิ้ง เวลาย้อม ใช้ผ้าคลุกกับน้ำสีทิ้งไว้ 2-3 ชั่วโมง แล้วนำไปตากแดดให้แห้งจึงนำไปล้างน้ำ ถ้าสียังไม่เข้มพอให้ทำเช่นเดิมหลายๆ ครั้งจนพอใจ ระหว่างย้อมสีต้องเติมน้ำจี้เถ่าผสมลงไปด้วยเพื่อให้สีซึมเข้าเนื้อผ้าดี (ชุดินันท์ กวินสกุลไพร, 2549)

ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก

ภาพ 15 ป้ายศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง

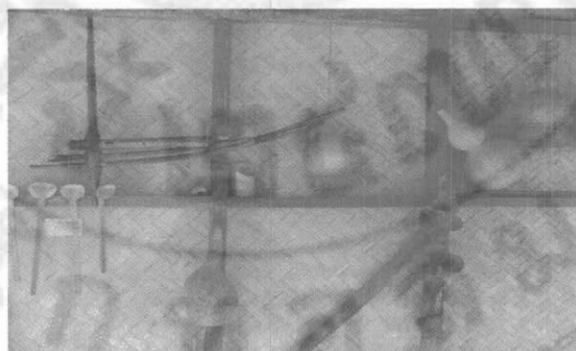
ศูนย์วัฒนธรรมเป็นศูนย์กลางที่เก็บรวบรวมสิ่งของต่างๆที่มนุษย์คิดประดิษฐ์ขึ้นมาที่สามารถถ่ายทอดแบบแผนชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม จริยธรรม ศาสนา ความเชื่อ ศิลปะหัตถกรรมต่างๆ ในปี พ.ศ. 2542 กรมประชาสงเคราะห์ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและธนาคารเพื่อความร่วมมือแห่งญี่ปุ่น (JBIC) ได้สนับสนุนด้านเงินลงทุนจำนวน 100,000 บาท เพื่อซื้อวัสดุและอุปกรณ์ ในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมบ้านผานกกกขึ้น(มิ่งสรรพ ขาวสอาด และคณะ, 2548: 156) ศูนย์วัฒนธรรมแห่งนี้เป็นศูนย์วัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าม้งบ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นที่จัดแสดงสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชนเผ่าม้งเพื่อทำให้คนในชุมชนได้เกิดความสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมชนเผ่าของตนเองในการส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของชาวเขาเผ่าม้ง พร้อมทั้งรวบรวม เครื่องมือเครื่องใช้ตั้งแต่อดีตที่บรรพชน ได้ใช้ในการดำรงชีพ และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชนเผ่า (ชุตินันท์ กวินสกุลไพร, 2549) ภายในศูนย์ประกอบด้วยพิพิธภัณฑ์ศิลปวัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งที่จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาทิเช่น เครื่องแต่งกายประจำเผ่า เครื่องทอผ้า เครื่องล่าสัตว์ เครื่องมือทำการเกษตรนอกจากนั้นภายในศูนย์ประกอบด้วยยังมีการปลูกพืชสมุนไพรที่ชาวเขาเผ่าม้งใช้ในชีวิตประจำวันรวมถึงการแสดง การละเล่น ศิลปวัฒนธรรมต่างๆให้นักท่องเที่ยวได้ชม (มิ่งสรรพ ขาวสอาด และคณะ, 2548: 156) ปัจจุบันนี้ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกกนี้ไม่ได้เป็นของส่วนรวมแต่เป็นของคนกลุ่มหนึ่งในชุมชนเท่านั้น โดยศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกกจะเปิดทุกวันให้ นักท่องเที่ยวเข้าไปชมแต่จะไม่มีคนอยู่ประจำศูนย์ตลอด (ชุตินันท์ กวินสกุลไพร, 2549)

ภาพ 16 หุ่นสาธิตการแต่งตัวของชาวเขาเผ่าม้ง

ภาพ 17 เครื่องแต่งกายม้ง

ภาพ 18 เครื่องใช้ไม้สอยที่จัดแสดงภายในศูนย์

ภาพ 19 อาวุธ จัดแสดงภายในศูนย์

ภาพ 20 กระจับปี่ต่างๆที่จัดแสดงภายในศูนย์

ภาพ 21 เครื่องโม่แป้งที่จัดแสดงไว้ภายนอก

ภาพ 22 เครื่องตำข้าวสมัยโบราณ

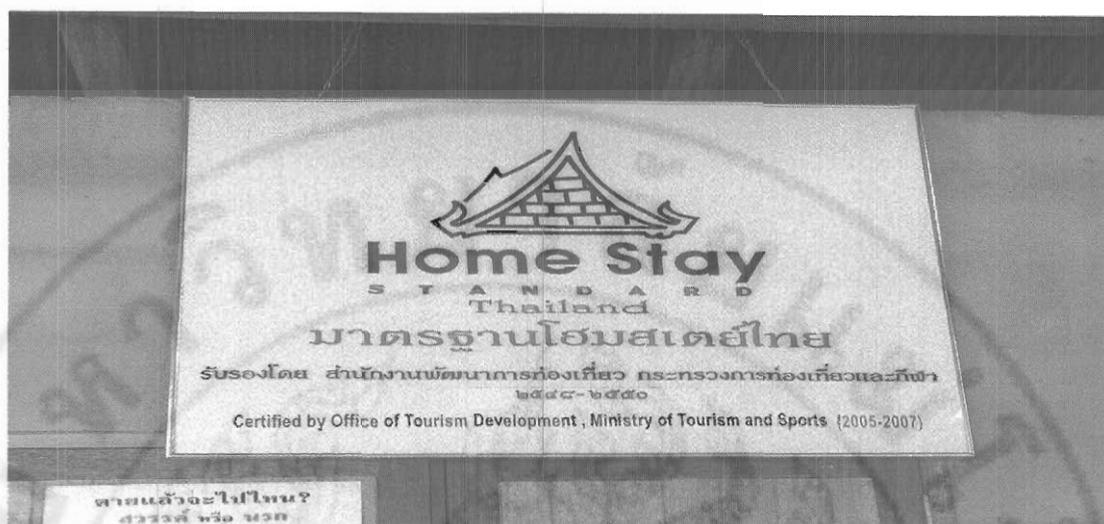

ภาพ 23 เครื่องดักสัตว์

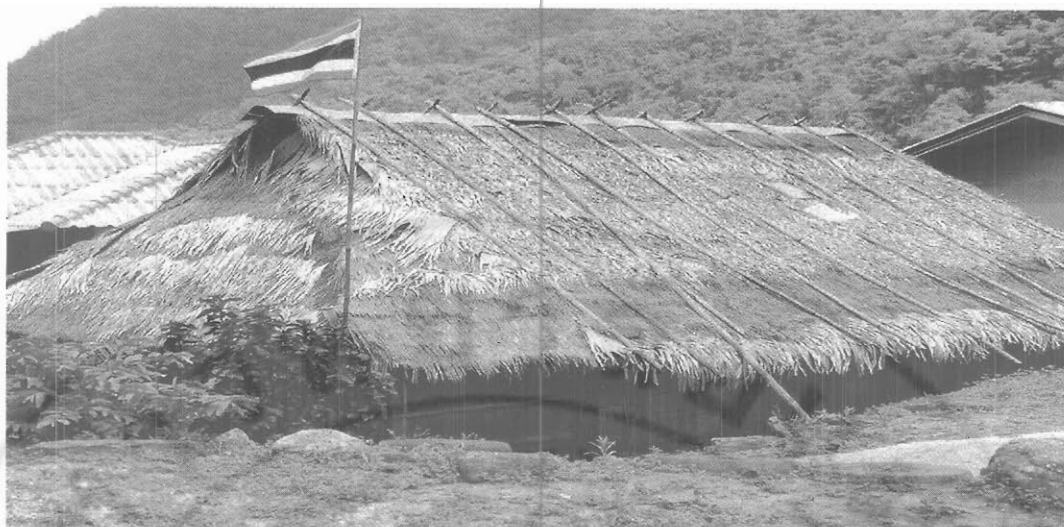
ภาพ 24 คุณชูตินันท์ กวินสกุลไพร มัคคุเทศก์หมู่บ้านนำชมภายในศูนย์

กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์หมู่บ้านผานกกก

ภาพ 25 ป้ายรับรองมาตรฐานบ้านพักโฮมสเตย์

กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ เริ่มตั้งแต่ที่ชาวเมืองสหรัฐฯต้องการเดินทางเข้ามาศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเมืองชาวไทยในหมู่บ้านผานกกก การเข้ามาศึกษาในครั้งนั้น ต้องเข้าพักกับชาวบ้าน ชาวบ้านก็ได้ให้ที่พักแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้พร้อมทั้งจัดเตรียมอาหารให้นักท่องเที่ยวด้วยถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของบ้านพักโฮมสเตย์ในหมู่บ้านผานกกก ต่อมาก็เริ่มมีกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่สนใจศึกษาวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้งก็เข้ามาพัก ทำให้เกิดการรวมตัวก่อตั้งเป็นกลุ่มโฮมสเตย์ขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวัฒนธรรมชนบท และรับประทานอาหารเมนูชาวบ้านถึงแม้ในตอนนั้นหมู่บ้านผานกกกยังไม่ได้ผ่านมาตรฐานบ้านพักโฮมสเตย์แต่ก็ให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โฮมสเตย์ในประเทศไทย เป็นรูปแบบการท่องเที่ยว ที่มีกระแสความนิยม มาจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และกำลังแพร่หลาย โดยได้รับความสนใจจากชุมชนต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อเข้ามามีส่วนร่วม ในการท่องเที่ยวดังกล่าว แต่สิ่งที่ควรคำนึง คือ ชุมชนทุกชุมชนในประเทศไทย ไม่จำเป็นต้องจัดโฮมสเตย์ทั้งหมด แต่ต้องพิจารณาองค์ประกอบ ในด้านความพร้อมของชุมชนเป็นสำคัญ และสิ่งที่จำเป็นจะต้องระวังคือ โฮมสเตย์จะต้องไม่ทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชุมชนต้องตระหนักว่า รายได้จากการท่องเที่ยว เป็นเพียงรายได้เสริมจากอาชีพหลักของชุมชนเท่านั้น ส่วนในด้านนักท่องเที่ยว จะต้องมีความเข้าใจว่า โฮมสเตย์เป็นการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน กับนักท่องเที่ยว จึงจะถือว่าเป็นบรรลุเป้าหมายของโฮมสเตย์(โฮมสเตย์ไทย, 2549)

ภาพ 26 บ้านพักโฮมสเตย์

ปัจจุบันบ้านพักโฮมสเตย์ของหมู่บ้านผ่านประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์จากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำปี 2548 บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัด เชียงใหม่ มีกิจกรรมของชุมชนคือ ชมวิถีชนเผ่าม้งที่ยังคงอนุรักษ์ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสามารถเข้าชม กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง , กิจกรรมผ้าเทียนเทียน/ผ้าปัก กิจกรรมล้อเลื่อนไม้ กิจกรรมยิงหน้าไม้ และกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง นอกจากนี้ศูนย์ท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดเชียงใหม่ ได้มอบใบรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ พร้อมใบประกาศนียบัตรรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์เชียงใหม่ ปี2549 แก่หมู่บ้านผานกกก จาก การคัดสรรและรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ การจัดทำมาตรฐานที่พักประเภทโฮมสเตย์นั้นสามารถที่จะสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องมาตรฐานที่พัก การรับรองอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว รวมไปถึงความปลอดภัย กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ยังรวมถึงกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและกิจกรรมในด้านอื่นๆอีกมากมายให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมชุมชนม้งดั้งเดิมมีทั้งภาคกลางวันและกลางคืน เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวัฒนธรรมชนบท อย่างแท้จริง (ชุดินันท์ กวินสกุลไพร, 2549)

กิจกรรมของโฮมสเตย์

ชมกิจกรรมภาคกลางวัน ได้แก่ กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก กิจกรรมล้อเลื่อนม้ง กิจกรรมยิงหน้าไม้

ชมกิจกรรมการแสดงภาคกลางคืน ได้แก่ การแสดงวัฒนธรรมชนเผ่าม้งของกลุ่มแม่บ้านพ่อบ้านและกลุ่มเยาวชน

อัตราค่าบริการ

ค่าที่พัก	100	บาท/คน/คืน
ค่าอาหาร	50 - 70	บาท/คน/มื้อ
ค่ากิจกรรมกลางวัน (7 อย่าง)	2,000	บาท
ค่ากิจกรรมภาคกลางคืน (4 อย่าง)	2,000	บาท
ค่ามัคคุเทศก์	200	บาท/วัน/คน
ค่าเช่าเต็นท์	150	บาท/หลัง/คืน
ค่าบำรุงหมู่บ้าน ไม่ต่ำกว่า	1,000	บาท/กลุ่มหรือคณะ
จำนวนรับแต่ละกลุ่มไม่เกิน 100 คน		

ภาพ 27 คณะกรรมการการท่องเที่ยวให้การต้อนรับนักท่องเที่ยว

ภาพ 28 เจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์ให้การต้อนรับนักท่องเที่ยว

ภาพ 29 การร่วมรับประทานอาหารกับครอบครัวเจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์

ภาพ 30 การกล่าวขอบคุณและการอำลาของกลุ่มนักท่องเที่ยว

กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักหมู่บ้านผานกก

ภาพ 31 ผ้าเขียนเทียน

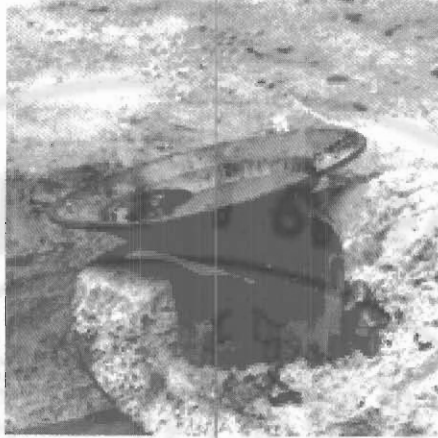
อดีตที่ผ่านมานั้น ผ้าปักชาวเมืองชาวส่วนใหญ่จะใช้ผ้าใยกล้วยชนิดที่ผลิตเองมาปักเป็นลวดลายต่างๆ ลวดลายเหล่านี้ มั่งคืดค้นออกแบบของลวดลายเอง ปกติแล้วมั่ง จะมีความประณีตในการคิดลวดลาย และการปักลวดลายต่าง ๆ ซึ่งจะเห็น ได้จากกระโปรงของมั่งที่ทำจากผ้าบาติกกับผ้าปัก และเมื่อมีการปักลายเรียบร้อยแล้ว จะนำมาแปรรูปเป็นเสื้อผ้าที่จะสวมใส่ในเทศกาลปีใหม่ หรือในวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมของผู้หญิง ซึ่งผู้ชายส่วนน้อยเท่านั้นที่จะสามารถปักผ้าได้ กิจกรรมการปักผ้าจะเริ่มปักกันตั้งแต่ต้นเดือน คือในช่วงประมาณเดือนมีนาคม ชาวบ้านจะเริ่มเตรียมซื้อผ้ามาปักโดยเฉพาะบ้านใดที่มีลูกชายหลายคน แม่บุตรสาวในบ้านจะเป็นผู้ปักชุดให้ลูกชาย บุตรสาวในหมู่บ้านจะเริ่มปักผ้ากันตั้งแต่อายุ 4-5 ขวบ และสามารถช่วยปักได้ตั้งแต่อายุประมาณ 8 ขวบ การใส่ชุดใหม่ในช่วงเทศกาลปีใหม่มั่งนอกจากจะแสดงถึงความขยันของแต่ละครอบครัวแล้วยังแสดงถึงความร่ำรวยของแต่ละครอบครัวอีกด้วย (ปิยจิตต์ แสงครุฑ และคณะ, 2546:69) นอกจากนั้นผ้าเขียนเทียนและผ้าปักชาวบ้านสามารถนำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ต่างอื่นได้ เช่น ถุงย่าม กระเป๋าสะพาย กระเป๋าเป้ กระเป๋าใส่สตางค์ ถุงใส่โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้อื่น ๆ เป็นต้น ผ้าปักของมั่งจะมีลวดลายที่แตกต่างกันไป และมีชื่อเรียกแตกต่างกัน

ภาพ 32 ผ้าปักหรือผ้าลายตัด

กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักของหมู่บ้านผานกกก จัดเป็นกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านได้ เริ่มมาจากการที่ชาวบ้านที่ขายของที่ระลึกที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านผานกกก ได้รับคำแนะนำจากทาง เจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ กรมประชาสงเคราะห์ในขณะนั้น แนะนำให้รวมกลุ่มผ้าเขียนเทียนขึ้นมา เพื่อแสดงให้นักท่องเที่ยว และ จัดจำหน่ายเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึก ทางด้านชาวบ้านจึงได้ปรึกษากันโดยคุณชุนันท์ กวินสกุลไพรเป็นแกนนำปรึกษากับกลุ่มที่ขายของที่ระลึกด้วยกัน เพื่อรวมกลุ่มจัดทำผ้าเขียนเทียนขึ้นก่อน เพื่อจะได้จัดแสดงให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านได้ชมจะได้เป็นกิจกรรมหนึ่งในการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก เริ่มแรกก็รวมกลุ่มกันในกลุ่มญาติโดยลงทุนคนละ 200 บาท หลังจากนั้นทำแล้วก็มีชาวบ้านที่สนใจเข้ามารวมกลุ่มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ กิจกรรมเริ่มมีผู้สนใจขึ้นจึงคิดว่าควรทำผ้าปักด้วย กลุ่มจึงทำผ้าปักขึ้นมาโดยชาวบ้านที่เป็นม้งชาวก็ปักลายของม้งชาว ม้งลายก็ปักลายของม้งลายแล้วแต่ความชำนาญของแต่ละคน จนกระทั่งศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ กรมประชาสงเคราะห์ในขณะนั้น เข้ามาให้ความรู้และจัดให้มีการแนะนำเกี่ยวกับการปักผ้าก็ทำให้ชาวบ้านทั้งที่เป็นม้งชาวและม้งลายก็สามารถปักได้ทั้งสองลวดลาย นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมากิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว (ชุนันท์ กวินสกุลไพร, 2549)

ขั้นตอนการทำผ้าเขียนเทียนและผ้าปัก

ภาพ 33 กระจ่องขี้ผึ้ง (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชาวนา, 2549)

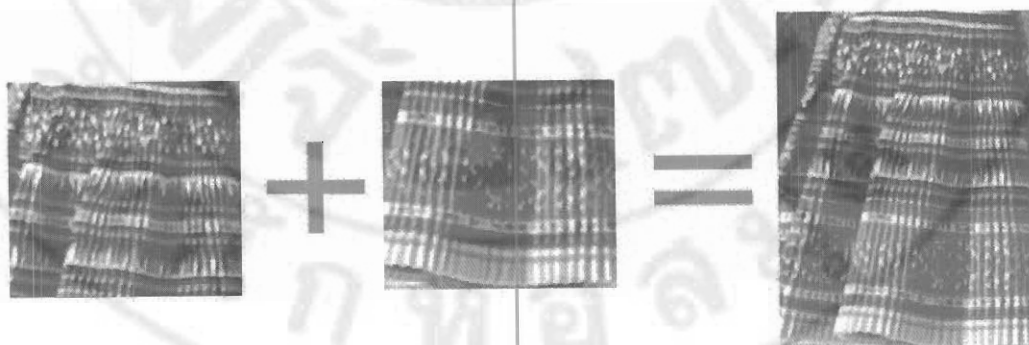
ขั้นตอนที่ 1 การละลายขี้ผึ้ง นำขี้ผึ้งมาละลายหรือต้มให้ร้อน โดยวิธีการดังนี้ นำกระจ่องที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง 10 เซนติเมตร เจาะผ้าข้างหนึ่งออก แล้วไม่ต้องตัดทิ้ง และทำให้ผ้าข้างที่เจาะขึ้นนั้น มันเรียบร้อย พร้อมกับสามารถที่จะเป็นที่หยคน้ำขี้ผึ้งได้ บริเวณรอบ ๆ ขอบของกระจ่องต้องจัดให้เรียบร้อย โดยที่ไม่เป็นอันตรายต่อคนที่ใช้ จากนั้นนำขี้ผึ้งใส่ลงไป นำกระจ่องไปอุ่นกับถ่านที่ร้อนจัด จากนั้นขี้ผึ้งก็จะละลาย รอจนกว่าขี้ผึ้งร้อนจัดถึงจะใช้ได้ (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชาวนา, 2549)

ภาพ 34 เขียนลวดลายบนผ้าใยกล้วยขมิบ (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชาวนา, 2549)

ขั้นตอนที่ 2 การเขียนลวดลาย นำผ้าใยกล้วยงที่ทอได้เรียบร้อย มาสร้างตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดของสี่เหลี่ยมประมาณ 2-3 เซนติเมตร ตารางทุกช่องจะต้องมีขนาดเท่ากัน โดยสร้างตารางให้เต็มผ้าใยกล้วยงดิบ ต้องใช้ดินสอด่ขีดเส้นตาราง หรือปากกาน้ำเงินก็ได้ ไม่ควรที่จะใช้ปากกาสีแดง เพราะปากกาสีแดงเมื่อนำมาขีด หรือสร้างตารางแล้วเวลาข้อมผ้า จะเห็นเส้นตารางเป็นสีแดงอยู่ทำให้ผ้าไม่สวย จากนั้นนำปากกาเขียนสีฝุ่น โดยนำปากกาไปจุ่มสีฝุ่น แล้วนำมาเขียนลวดลายต่าง ๆ บนผ้าใยกล้วยงดิบ ปากกาเขียนสีฝุ่นนั้นเรียกว่า คาด้า ซึ่งคาด้าทำจากเหล็กหรือทองเหลือง วิธีการทำ คือ นำแผ่นทอง เหลืองหรือแผ่นเหล็กมาวัดเป็นรูปสามเหลี่ยมที่มีขนาดประมาณ 2 เซนติเมตร จากนั้นให้นำมาขีดด้านด้านหนึ่งให้เรียบ เหลาไม้ไผ่ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร หรือประมาณ 1 เซนติเมตร นำไม้ไผ่มาผ่าปลายด้านใดด้านหนึ่ง แล้วนำแผ่นเหล็กที่ตัดมาเรียบร้อยมา สอดใส่ลงไปในช่วงรอยผ่าแล้วมัดให้เรียบร้อย หลังจากเขียนลวดลายเสร็จ (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, 2549)

ขั้นตอนที่ 3 การข้อม นำผ้าใยกล้วยงไปข้อมครามให้ดำ เมื่อข้อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำไปล้างสีครามนั้นออกให้หมดก่อน โดยที่จะล้างสีครามออกได้นั้นจะมีวิธีการดังนี้ คือ ต้มน้ำร้อนให้เดือด จากนั้นก็นำผ้ามาแช่น้ำเย็น จากนั้นก็นำผ้า ที่แช่น้ำเย็นออกกรอบให้แห้งก่อน แล้วนำผ้ามาต้มกับน้ำร้อนในกระทะที่ตั้งน้ำไว้ รอสักประมาณ 3-5 นาที พยายามล้างครามสีฝุ่นออกให้หมด นำไปผึ่งแดดให้แห้ง แล้วก็นำผ้าไปตัดตกแต่งให้สวยงาม โดยที่นำผ้าสีอื่นมาปะชุนให้เรียบร้อยดังนี้ แล้วจึงนำมาจับจีบทั้งหมด (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, 2549)

ภาพ 35 ขั้นตอนการต่อกระโปรงม้ง (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, 2549)

ขั้นตอนที่ 4 การเย็บกระโปรง นำผ้าที่ปักเรียบร้อยแล้วมาต่อกับผ้าใยกันขงที่ข้อมสี่
 เรียบร้อย แล้วจัดกตึบให้ตรงกัน จากนั้นรอยจับนั้นจะต้องเอาด้ายร้อยไว้แน่น เพื่อให้จับสามารถ
 อยู่ได้นาน และจัดตัวอยู่ตลอดเวลา เมื่อถึงงานเทศกาลปีใหม่จะสามารถนำมาใช้ได้เลย เพราะหาก
 ว่ากระโปรงนั้นจับจับไม่สวย ก็ใส่ไม่สวยเหมือนกัน ดังนั้นเมื่อจับจับเรียบร้อยแล้วจะต้องเก็บ
 ประมาณ 1 เดือนเป็นอย่างน้อย เพื่อให้จับคงทน และสวยงาม สามารถนำมาใช้ได้เลย (พิพิธภัณฑ
 ชาวเขา, 2549)

ภาพ 36 ร้านค้าขายของที่ระลึกภายในหมู่บ้านผานกกก

ภาพ 37 ร้านค้าขายของที่ระลึกภายในหมู่บ้านผานกกก

ภาพ 38 กลุ่มแม่บ้านสาธิตผ้าเขียนเทียน

ภาพ 39 นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม

ภาพ 40 กลุ่มนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมฐานผ้าปัก

กิจกรรมล้อเลื่อนไม้หมู่บ้านผานกกก

ภาพ 41 กิจกรรมล้อเลื่อนไม้

กิจกรรมล้อเลื่อนไม้เพื่อการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านผานกกกเกิดขึ้นได้ เนื่องจากหมู่บ้านผานกกกเริ่มมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น แต่กิจกรรมภายในหมู่บ้านผานกกกที่จะให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมกิจกรรมยังมีไม่มาก ทางคณะกรรมการการท่องเที่ยวในหมู่บ้านผานกกก ในช่วงนั้นจึงได้นำกิจกรรมล้อเลื่อนไม้มาให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านได้เข้าร่วมกิจกรรมกัน ซึ่งทำให้หมู่บ้านผานกกกมีกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มอีกกิจกรรมหนึ่ง

ในอดีตกิจกรรมล้อเลื่อนไม้ เริ่มจากการดำรงชีวิตของชาวเขาเผ่าม้ง บ้านผานกกกแต่เดิมจะดำรงชีวิตด้วยการอาศัยวัตถุดิบจากป่า ไม่ว่าจะเป็นฝืน น้ำ หรือพืชผักต่างๆ เวลาจะทำการขนย้ายมาเก็บไว้ ก็ต้องขึ้นลงเป็นระยะทางหลายกิโลเมตรด้วยการเดิน แต่เมื่อต้องขนส่งด้วยระยะทางไกล ทำให้ใช้เวลาในการขนส่งมาก เพื่อที่ให้ได้ทรัพยากรมาก ชาวบ้านจึงได้คิดแก้ปัญหาด้วยการหาเครื่องทุ่นแรง จึงหาวัตถุดิบที่มีอยู่ในป่า จากเศษไม้ที่ทิ้งระเกะระกะได้ถูกนำมาดัดแปลงเป็นล้อเลื่อนไม้

ปัจจุบันล้อเลื่อนไม้ได้ถูกปรับแต่งเป็นรูปร่างคล้ายรถโกคาร์ท แต่ทุกชิ้นส่วนล้วนทำขึ้นมาจากไม้ทั้งหมด ซึ่งทางบริษัทเครื่องดื่มกระติงแดง จำกัด ได้รับเกียรติจากมูลนิธิโครงการหลวงให้เป็นผู้จัดการแข่งขันกิจกรรมล้อเลื่อนไม้โดยเริ่มให้มีการจัดการแข่งขันขึ้นอย่างเป็นทางการ

ทางการครั้งแรกในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2545 และอย่างต่อเนื่องเป็นต้นมา ในส่วนของการแข่งขัน ล้อเลื่อนไม้ นั้น เปิดให้ผู้เข้าแข่งขันที่เป็นชาวเขาเผ่าต่างๆ และประชาชนทุกเพศ ทุกวัย สมัครเข้าแข่งขันได้ โดยอยู่ภายใต้กติกาการแข่งขันเดียวกัน โดยใช้ระยะทางการแข่งขันไม่น้อยกว่า 200 เมตร โดยผู้เข้าแข่งขันทุกคนต้องสวมใส่ชุดประจำเผ่า โดยจัดได้ว่าล้อเลื่อนไม้ เป็นกีฬาชนิดหนึ่งที่จะจัดกันในช่วงปีใหม่ของชาวม้ง ทุกๆ ปี ประเพณีปีใหม่ชาวม้งจะมีการรวมตัวกันระหว่างหมู่บ้านที่เป็นเครือข่าย เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่างๆ โดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพจัดงาน ภายใต้ชื่อ โครงการกีฬาประเพณีปีใหม่ม้งเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและต่อต้านยาเสพติด ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลและสนับสนุนของ มูลนิธิโครงการหลวง ถือเป็นงานเทศกาลปีใหม่ร่วมกัน หรือเรียกชื่อในภาษาม้งว่า นอเป็เจ้า (Noj Peb Cause) ไม่เหมือนกับวันปีใหม่ของสากล การจัดงานเป็นการดำเนินงานของเครือข่ายชาวม้ง 12 หมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย บ้านหนองหอยเก่า บ้านหนองหอยใหม่ บ้านแม่สาใหม่ บ้านแม่จิก บ้านผานกกก บ้านบวกเตี้ย บ้านบวกจั้น (อำเภอแม่อิง) บ้านห้วยเสี้ยว บ้านห้วยกว้าง บ้านน้ำซุ่ม (อำเภอหางดง) บ้านขุนช้างเคียน บ้านคอกปุย (อำเภอเมือง) มากมายซึ่งจัดได้ว่าเป็นสีสันหนึ่งของงานที่จะเดินทางมาร่วมในกิจกรรม นอกจากนั้น ถ้านักท่องเที่ยวที่สนใจดี องค์กรสัมพันธ์กับกิจกรรมต้องแจ้งให้กับมัคคุเทศก์หมู่บ้านหรือคณะกรรมการทางการท่องเที่ยวทราบก่อนเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้ต้องอยู่ในการดูแลของผู้ชำนาญการ โดยเฉพาะ (ชุตินันท์ กวินสกุล ไพโร, 2549)

ภาพ 42 นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมล้อเลื่อนไม้

กิจกรรมยิงหน้าไม้หมู่บ้านผานกกก

ภาพ 43 กิจกรรมยิงหน้าไม้หมู่บ้านผานกกก

กิจกรรมยิงหน้าไม้ในหมู่บ้านผานกกก เริ่มมาจากการที่สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ได้ร่วมปรึกษากันเพื่อจะจัดกิจกรรมเพิ่มให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในหมู่บ้าน ทางชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกจึงจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้ขึ้นมาอีกกิจกรรมหนึ่ง เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขาเผ่าม้งในการดำรงชีพ จึงมีกิจกรรมยิงหน้าไม้ขึ้นมาเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาได้ศึกษา และได้เข้าร่วมกิจกรรม แต่เดิมการยิงหน้าไม้ของชาวเขาเผ่าม้งใช้เป็นอาวุธสำหรับล่าสัตว์เพื่อการยังชีพมานาน การยิงหน้าไม้เพื่อเป็นการล่าสัตว์และป้องกันตัวเองจากสัตว์ร้ายและศัตรู นอกเหนือจากการขว้างก้อนหินขว้างอาวุธต่างๆเข้าไปใส่ต่อมาได้มีการพัฒนาการเป็นการใช้อาวุธ (ชุตินันท์ กวินสกุลไพร, 2549)

ชนิดของหน้าไม้ (ลี้ศึก ฤทธิเนติกุล, 2544 : 102)

1. หน้าไม้ที่ทำจากคานไม้จริง คานหน้าไม้เป็นไม้เนื้อแข็ง มีคุณสมบัติเป็นสปริง แม้จะเป็นต้นไม้นชนิดเดียวกันแต่มีเพียงบางต้นเท่านั้นที่มีคุณสมบัติเป็นสปริงไม่เปราะหักง่ายหรือ ร้าวเท่าที่พบและใช้ได้มี 4 ชนิด คือ

ตาต้า (Nta Daj) แปลว่าคานสีเหลืองไม่ทราบชื่อสามัญและชื่อวิทยาศาสตร์ มีสีเหลืองอมน้ำตาลตรงขอบคานมีลายหยาบเป็นพีชในตระกูลม้งคุดป่า

ตาโชว์ (Nta Ntshaub) ไม่ทราบชื่อสามัญและชื่อวิทยาศาสตร์ ใบกว้างมีขน เนื้อไม้ที่ใช้ทำคานหน้าไม้มีสีน้ำตาลดำ ลายไม้ละเอียด

ตาใจ (Nta Txajj) แปลว่าคานลายไม้ทราบชื่อสามัญและชื่อวิทยาศาสตร์ เนื้อไม้ที่ใช้ทำคานหน้าไม้ มีลายขาวดำละเอียด

ตาลิยะ (Nta Liab) แปลว่า คานสีแดงมีชื่อสามัญว่าไม้ชิงชัน ไม่ทราบชื่อวิทยาศาสตร์ เนื้อไม้ที่ใช้ทำคานหน้าไม้มีสีแดง ลายไม้ละเอียด

2. หน้าไม้ที่ทำจากคานไม้ไผ่ ภาษาม้งเรียกว่า ตาชัง (Nta Xyoob) ไม้ไผ่สำหรับทำคานหน้าไม้จะเป็นเฉพาะชนิดที่เป็นสปริง แก่พอประมาณ หาได้ไม่ง่ายนัก จะรู้จักเฉพาะกลุ่มช่างทำหน้าไม้เท่านั้น พวกเขาเรียกว่า ชังตางั่ง (Xyoob Nta Hneev) แปลว่าไม้ไผ่สำหรับทำคานหน้าไม้

สูตรการทำหน้าไม้

1. การทำคานหน้าไม้จากไม้จริง ใช้เนื้อไม้ส่วนที่เป็นแกนใน ด้านแกนในเป็นส่วนที่หันไปทางพานท้ายด้านนอกหันไปทางปลายหน้าไม้

เคล็ดลับของการทำคานหน้าไม้ให้มีความเป็นสปริงคือใช้น้ำมันหมูหรือขี้ผึ้งทาทั่วคานหน้าไม้ นำไปอังไฟอ่อนๆ ค่อยๆ คัดให้โค้งงอออกจากตัว คานหน้าไม้ที่ดี ยิงได้แม่นยำส่งลูกดอกได้ระยะไกล จะต้องมีความเป็นสปริงสูง คือเมื่อปลดเชือกออกแล้วจะต้องโค้งงอกลับไปทางปลายหน้าไม้นิดๆ หรือน้อยๆ จะต้องตรง ช่างหน้าไม้เรียกคุณสมบัติเช่นนี้ว่ามีชีวิต (Muaj Sia)

2. การทำคานหน้าไม้จากไม้ไผ่ การทำคานหน้าไม้จากไม้ไผ่เพื่อใช้งานจริง จะต้องเป็นไม้ไผ่เฉพาะชนิดที่ช่างทำหน้าไม้รู้จักกันดีเท่านั้น ไม้ไผ่ต้องไม่แก่เกินและไม่อ่อนเกินไปใช้เฉพาะช่วงใกล้ๆ โคนต้นเท่านั้น

3. การทำตัวหน้าไม้ ไม้ที่ใช้ทำตัวหน้าไม้จะต้องมีเนื้อแข็งปานกลาง ไม่มีความเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากความชื้นหรือความแห้งแล้งจัด ขณะที่สดอยู่หรือเมื่อแห้งแล้งไม่มีการเปลี่ยนแปลงบิดงอ เก็บได้นานไม่เปราะหรือร้าวง่าย

4. สูตรการประกอบ สูตรการประกอบหน้าไม้ของกลุ่มชาติพันธุ์ม้งกับของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ มีความแตกต่างกันเช่นแตกต่างจากของเผ่ากะเหรี่ยงและของคนพื้นราบหน้าไม้ของม้งมีความแน่นยำสูงมาก หากประกอบผิดจากสูตรจะสูญเสียความแน่นยำหรือความสามารถในการส่งลูกดอก

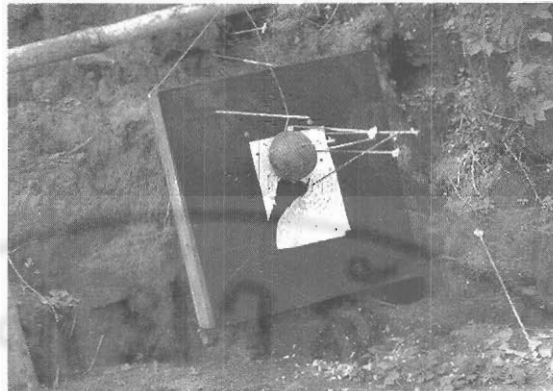
5. สูตรการทำลูกดอก การทำลูกดอกหรือลูกหน้าไม้ให้มีความแน่นยำสูงยิ่งได้ระยะไกล

ชนิดของลูกหน้าไม้

ภาษาม้งเรียกลูกหน้าไม้ว่า ซู ซึ่งมีอยู่ 3 ชนิดคือ

1. ซู ธรรมชาติ ใช้สำหรับการล่าสัตว์เล็กทั่วไป เช่น นก กระรอก เป็นต้น
2. ซูฉั่ว (Xub tshuaj) ที่รู้จักกันว่า ยางน่อง วัตถุประสงค์ใช้กับการล่าสัตว์ใหญ่ๆ เช่น เก้ง กวาง ลิง ชะนี และเพื่อการทำสงครามด้วย ซาวม้งได้เคยใช้ ทำสงครามในสมัยปัจจุบันสองครั้ง คือช่วงสงครามการก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ในประเทศไทยในราวๆปี 2512-2524 และเป็นที่เล่ากันว่ามีการใช้มากที่สุดในกลุ่มม้งเจ้าฟ้าในประเทศลาวที่ใช้สู้กับทหารเวียดนามและทหารลาวแดง ในช่วงปี 2518 เป็นต้นมา ได้มีชาวม้งลาว อพยพซื้อลีหน่อไซ เล่าให้ผู้เขียนฟังว่า ยางน่องนี้ใช้กับคนได้ผลดี แต่มียาแก้ที่ตีคือการกินปฏูเขาดิบๆและกินไส้เดือนดิบๆ

3. ซูวอ (Xub vos) เป็นลูกหน้าไม้ที่มีการทำลูกสรตรงปลายในอดีตคงมีวัตถุประสงค์เพื่อทำสงครามเนื่องจากเวลายิงแล้วไม่สามารถที่จะดึงออกได้ ต้องใช้วิธีการผ่าตัดเท่านั้นต่อมาชาวม้งนำมาใช้กับสัตว์บางชนิด ที่มีความทนทาน สามารถลากลูกหน้าไม้ได้ไกลๆ เช่น กระรอก และใช้กับสัตว์ที่สามารถดึงลูกหน้าไม้เองได้เช่น ลิง ค่าง ชะนี ซูวอนี้ สามารถอabayยางน่อง ทำเป็นซูฉั่วได้ด้วย

ภาพ 44 เป้ายิงหน้าไม้

ภาพ 45 นักท่องเที่ยวดึงเป้ายิงหน้าไม้

กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งหมู่บ้านผานกกก

ภาพ 46 การแสดงการเต้นประกอบเพลงม้งประยุกต์

การแสดงวัฒนธรรมชนเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก เป็นการละเล่นที่เป็นแบบแผนและเป็นการแสดงทั่วไปของชาวบ้านในรูปแบบการร้อง การบรรเลง การฟ้อนรำ ประกอบด้วยดนตรี เพลงและนาฏศิลป์ของชนเผ่าม้งและ สามารถใช้ศิลปการแสดงประดิษฐ์เป็นชุดระบำเพื่อสื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมของชนเผ่าม้งได้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นการณรงค์เรื่องของการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสร้างรายได้ในชุมชน และนำไปสู่การเป็นที่รู้จักและยอมรับในทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นแหล่งท่องเที่ยว การแสดงวัฒนธรรมชนเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก เริ่มจากชาวม้งสัญชาติอเมริกันต้องการเดินทางเข้ามาในหมู่บ้านผานกกก เพื่อศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวม้งสัญชาติไทย ช่วงนั้นหมู่บ้านยังไม่มีกิจกรรมอะไรมาก สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว โดยมีแกนนำ คือ คุณชุติพันธ์ กวินสกุลไพโร จึงได้ร่วมกันปรึกษาเพื่อหากิจกรรมให้แก่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้ชม จึงร่วมกันจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง โดยการแสดงในครั้งนั้นก็มี 3 ชุด การแสดงคือ เป่าลิ้นทอง เป่าแคนและการแสดงละครม้ง 1 เรื่อง ตั้งแต่ครั้งนั้นการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งจึงจัดเป็นกิจกรรมหนึ่งของกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านและมีการพัฒนาชุดการแสดงมาตลอด โดยปัจจุบันมีการแสดงที่หลากหลายมากขึ้นกว่าเดิม อาทิเช่น การแสดงการเต้นประกอบเพลงม้งประยุกต์ การดำข้าวปัก เป็นต้น (ชุติพันธ์ กวินสกุลไพโร, 2549)

ภาพ 47 กลุ่มเด็กและเยาวชนกับการแสดง

ภาพ 48 นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมทำข้าวปั้น

ภาพ 49 การแสดงการเป่าแคน

ตอนที่ 3

ความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล และการเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน ผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ในกิจกรรมใหญ่ ทั้ง 7 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย 2) กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง 3) กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ 4) กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก 5) กิจกรรมล้อเลื่อนไม้ 6) กิจกรรมยิงหน้าไม้ 7) กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง โดยผู้ให้ข้อมูลประเมินตามสภาพที่เป็นจริง

ผู้วิจัยจะกำหนดการวัดแบบการประเมินค่า (rating scale) จำนวน 4 ระดับ ซึ่งประยุกต์จากมาตราการวัด ทศนคติของ Likert ซึ่งกำหนดช่วงความรู้สึกของคน(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 107) คือ

ความพึงพอใจ	ค่าคะแนน
พึงพอใจมาก	4 คะแนน
พึงพอใจน้อย	3 คะแนน
ไม่พึงพอใจน้อย	2 คะแนน
ไม่พึงพอใจมาก	1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกตอบในแต่ละข้อความมารวมกันและคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) เพื่อแปลผลข้อมูล โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
3.26 – 4.00	มีความพึงพอใจในระดับมาก
2.51 – 3.25	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1.76 – 2.50	มีความไม่พึงพอใจในระดับน้อย
1.00 – 1.75	มีความไม่พึงพอใจในระดับมาก

กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ มีความพึงพอใจในกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยงทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างของอาคาร ด้านสถานที่ ด้านรูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต และด้านบุคลากรในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.71 และ 3.63 ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษายังพบว่าสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยงทั้ง 4 องค์ประกอบในระดับน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.18) เท่านั้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยงในด้าน โครงสร้างของอาคาร โดยใช้ F- test แล้วพบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น ($F\text{-test} = 22.692^*$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 5) และจากการเปรียบเทียบแบบ LSD โดยใช้ T-test ทำให้ทราบว่า ในด้านโครงสร้างของกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยงนั้น นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับที่มากกว่ามัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว (รายละเอียดคำนวณ LSD ในตารางผนวก 22) ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ที่เดินทางเข้ามายังหมู่บ้านผานกกกเดินทางเข้ามาเพื่อศึกษาเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง ทำให้นักท่องเที่ยวมองโครงสร้างอาคารของศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยงที่ทำจากไม้และหลังคามุงจากเป็นวัฒนธรรมและเป็นเอกลักษณ์ของวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้งจริงๆ ไม่ได้มีการเสริมแต่งหรือพัฒนาอาคารจนเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจในระดับมากในโครงสร้างของอาคารของกิจกรรมนี้

ด้านสถานที่ เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง โดยใช้ F- test แล้วพบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น ($F\text{-test} = 14.305^*$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 5) และจากการเปรียบเทียบแบบ LSD โดยใช้ T-test ทำให้ทราบว่า ในด้านสถานที่ของกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยงนั้น นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับที่มากกว่ามัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว (รายละเอียดคำนวณ LSD ในตารางผนวก 23) อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจในศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยงที่มีความสะอาดภายในสถานที่และพึงพอใจที่ภายใน

สถานที่ที่กว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต จึงทำให้พึงพอใจในระดับมากทางด้านสถานที่ของกิจกรรม

ส่วนด้านรูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย ในด้านรูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 9.125^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่มมีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 5)

และสุดท้ายในส่วนของด้านบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย โดยใช้ F- test แล้วพบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 8.855^{*}) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ระบุว่า ผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 5) และจากการเปรียบเทียบแบบ LSD โดยใช้ T-test ทำให้ทราบว่า ในด้านบุคลากรของกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยนั้น นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับที่มากกว่ามัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว (รายละเอียดคำนวณ LSD ในตารางภาคผนวก 24) อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจที่มีบุคลากรในศูนย์เพื่อการสาธิตตลอดเวลา มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและสาธิตการผลิตได้เป็นอย่างดี มีความเต็มใจในการถ่ายทอดและยังมีไมตรีจิตที่ดีต่อนักท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกประทับใจเป็นอย่างมากต่อบุคลากร(คุณยายเส่า) กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยนี้ก็จะเป็นกิจกรรมที่ชุมชนบ้านผานกกกมีความผูกพันมาช้านานโดยเฉพาะกลุ่มสตรีแม่บ้านของชุมชนบ้านผานกกก

ลีสีก ฤทธิเนติกุล (2544: 136) ได้ระบุไว้ว่ากิจกรรมของกลุ่มสตรีมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชาวม้ง เช่นการดำข้าวการโม่ข้าว โปด และการผลิตผ้าเส้นใยกล้วย และหัตถกรรมลายปักบนผืนผ้าเส้นใยกล้วย ดังนั้นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ความสำคัญกับกลุ่มสตรี เพราะทั้งหน้าที่และผลิตภัณฑ์ของสตรีชาวม้งมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมของชาวม้งมาก โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์จากผ้าใยกล้วยและลายปักบนผืนผ้าบางชิ้นเป็นการสื่อความหมายทางวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง นอกจากนั้นกลุ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้จัดสรรพื้นที่ให้แก่กลุ่มสตรีในการสาธิตต้นกล้วยและพืชสีย้อมผ้าเพื่อการศึกษาและถ่ายทอดภูมิปัญญาในกลุ่มสตรีด้วยตนเอง ผลพลอยได้จากการสาธิต นอกจากการนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวแล้วยังเป็นการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อการผลิตในการใช้จริงด้วย (ลีสีก ฤทธิเนติกุล, 2544: 136)

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาริการผลิตผ้าใยักัญขงของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรม ศูนย์สาริการผลิตผ้าใยักัญขง	นักท่องเที่ยวชาวไทย (56 คน)		มัคคุเทศก์ (32 คน)		สมาชิกชมรม การท่องเที่ยว (52 คน)	
	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ
	คะแนน เฉลี่ย	ความ พึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความ พึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความ พึง พอใจ
1. โครงสร้างของ อาคาร	3.80	พึงพอใจ มาก	3.70	พึงพอใจ มาก	3.17	พึงพอใจ น้อย
2. สถานที่	3.61	พึงพอใจ มาก	3.47	พึงพอใจ มาก	2.98	พึงพอใจ น้อย
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งขงในการแสดง การสาริการ	3.55	พึงพอใจ มาก	3.52	พึงพอใจ มาก	3.01	พึงพอใจ น้อย
4. บุคลากร	3.89	พึงพอใจ มาก	3.81	พึงพอใจ มาก	3.57	พึงพอใจ มาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	3.71	พึงพอใจ มาก	3.63	พึงพอใจ มาก	3.18	พึงพอใจ น้อย

หมายเหตุ	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
	3.26 – 4.00	มีความพึงพอใจในระดับมาก
	2.51 – 3.25	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
	1.76 – 2.50	มีความไม่พึงพอใจในระดับน้อย
	1.00 – 1.75	มีความไม่พึงพอใจในระดับมาก

ตาราง 5 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม
การท่องเที่ยวบ้านผานกอกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยของ
หมู่บ้านผานกอก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรมศูนย์สาธิต การผลิตผ้าใยกล้วย	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม	
	F-test	Prob
1. โครงสร้างของอาคาร	22.692 [*]	0.000
2. สถานที่	14.305 [*]	0.000
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	9.125 ^{NS}	0.051
4. บุคลากร	8.855 [*]	0.000

หมายเหตุ

^{NS} = ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

^{*} = มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 6 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ มีความพึงพอใจในกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างของอาคาร ด้านสถานที่ ด้านรูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต และด้านบุคลากรในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.56 และ 3.39 ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษายังพบว่า สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง ทั้ง 4 องค์ประกอบในระดับน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.06) เท่านั้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งในด้านโครงสร้างของอาคารโดยใช้ F- test แล้วพบว่า มีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น ($F\text{-test} = 13.662^*$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 7) และจากการเปรียบเทียบแบบ LSD โดยใช้ T-test ทำให้ทราบว่า ในด้านโครงสร้างของกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง นั้นนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับที่มากกว่ามัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว (รายละเอียดคำนวณ LSD ในตารางผนวก 25) ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจที่โครงสร้างของอาคารมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยและวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคารมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่นในระดับมาก จึงทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจในระดับมากในด้านโครงสร้างของอาคาร

ด้านสถานที่ เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้ F- test แล้วพบว่า มีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น ($F\text{-test} = 9.617^*$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 7) และจากการเปรียบเทียบแบบ LSD โดยใช้ T-test ทำให้ทราบว่า ในด้านสถานที่ของกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง นั้น นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับที่มากกว่ามัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยว (รายละเอียดคำนวณ LSD ในตารางผนวก 26) อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจในศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง ที่มีความสะอาดภายในสถานที่ พึ่งพอใจที่ภายในสถานที่ที่กว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต จึงทำให้พึงพอใจในระดับมากทางด้านสถานที่ของ กิจกรรม

ส่วนด้านรูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีย่อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 2.765^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 7)

และสุดท้ายในส่วนของด้านบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีย่อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 0.652^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 7)

วิระพันธ์ นันทรัตน์ (2548:40) ได้ระบุเกี่ยวกับกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งไว้ว่า ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งใช้ในการเก็บรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่างๆ ไว้ในศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาหมู่บ้าน แต่วัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนั้นได้ถูกกว้านซื้อจากนายทุนไป และศูนย์วัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้นนี้ได้ถูกควบคุมโดยครอบครัวของผู้ใหญ่บ้านจึงทำให้มีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่ได้รับผลประโยชน์จากศูนย์วัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกันกับ ปิยะจิตต์ แสงครุฑ และคณะ (2546:94) ได้กล่าวไว้ว่าศูนย์วัฒนธรรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวที่ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการอยู่แต่ศูนย์ของชุมชนนี้ไม่ได้เป็นส่วนรวมแต่เป็นของคนกลุ่มหนึ่งใน ชุมชนเท่านั้นโดยศูนย์วัฒนธรรมเป็นที่จัดแสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมต่างๆของชาวม้งโดยรวม ศูนย์แห่งนี้จะมีพื้นที่ติดกับบ้านเรือนของชาวบ้าน ซึ่งเจ้าของและคนในชุมชนยังไม่ค่อยให้ความสำคัญในเรื่องความสะอาดมากนัก จึงขาดการทำนุบำรุงอย่างต่อเนื่องและมีขยะเกลื่อนกลาด ตั้งแต่ทางเข้าจนถึงภายในบริเวณที่จัดแสดง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก ต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง	นักท่องเที่ยวชาวไทย (56 คน)		มัคคุเทศก์ (32 คน)		สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว (52 คน)	
	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ
	คะแนนเฉลี่ย	ความพึงพอใจ	คะแนนเฉลี่ย	ความพึงพอใจ	คะแนนเฉลี่ย	ความพึงพอใจ
1. โครงสร้างของ อาคาร	3.81	พึงพอใจมาก	3.66	พึงพอใจมาก	3.30	พึงพอใจมาก
2. สถานที่	3.51	พึงพอใจมาก	3.28	พึงพอใจมาก	2.99	พึงพอใจน้อย
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	3.21	พึงพอใจน้อย	3.07	พึงพอใจน้อย	2.89	พึงพอใจน้อย
4. บุคลากร	3.70	พึงพอใจมาก	3.56	พึงพอใจมาก	3.07	พึงพอใจน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	3.56	พึงพอใจมาก	3.39	พึงพอใจมาก	3.06	พึงพอใจน้อย

หมายเหตุ	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
	3.26 – 4.00	มีความพึงพอใจในระดับมาก
	2.51 – 3.25	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
	1.76 – 2.50	มีความไม่พึงพอใจในระดับน้อย
	1.00 – 1.75	มีความไม่พึงพอใจในระดับมาก

ตาราง 7 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก ต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม	
	F-test	Prob
1. โครงสร้างของอาคาร	13.662 *	0.000
2. สถานที่	9.617 *	0.000
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	2.765 ^{NS}	0.067
4. บุคลากร	0.652 ^{NS}	0.522

หมายเหตุ

^{NS} = ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

* = มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 8 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านมูลค่าเพิ่ม และด้านการส่งเสริมการตลาดในระดับน้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.24 3.19 และ 2.85 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ในด้านที่พักโดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 1.896^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 9)

ด้านอาหารและโภชนาการ เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 6.640^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 9)

ด้านความปลอดภัย เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 11.353^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 9)

ด้านการจัดการ เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 19.273^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 9)

ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น

(F- test = 0.576^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 9)

ด้านสภาพแวดล้อม เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 15.282^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 9)

ด้านมูลค่าเพิ่ม เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 0.664^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 9)

ด้านการส่งเสริมการตลาด เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 28.278^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 9)

กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ภายในหมู่บ้านเป็นกิจกรรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำปี 2548 จึงทำให้นักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์คาดหวังกับกิจกรรมนี้สูง แต่เมื่อได้เข้ามาสัมผัสกิจกรรมที่ทางบ้านผานกกกจัดให้ยังไม่ค่อยพร้อมเท่าที่ควรจึงทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจน้อยต่อกิจกรรม และอาจเนื่องจากการที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์กลุ่มนี้เคยสัมผัสกับกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์จากที่อื่นมาแล้วนำมาเปรียบเทียบกับกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ของบ้านผานกกกที่ยังไม่ค่อยพร้อม จึงทำให้มีความพึงพอใจน้อยต่อกิจกรรม ส่วนสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกพึงพอใจน้อยต่อกิจกรรมนี้เนื่องมาจากสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวได้สัมผัสกับกิจกรรมอยู่ตลอดเวลาทราบว่ากิจกรรมนี้มีความบกพร่องตรงไหนและรู้ว่าควรแก้ไขอย่างไร นอกจากนั้นยังต้องการให้กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ของตนเองเป็นที่ยอมรับจากภายนอกให้มากกว่านี้ จึงต้องการที่จะพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมนี้ให้ดีกว่าเดิม จึงทำให้สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก มีความพึงพอใจน้อยต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์

วีระพันธุ์ นันทรัตพันธุ์ (2548: 48 - 49) ได้ระบุไว้ในสภาพปัจจุบันชาวบ้านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการที่พักเพื่อสัมผัสชีวิตชนบท (บ้านพักโฮมสเตย์) พอสมควร ถึงแม้เป็นการดำเนินการเฉพาะกลุ่มที่สนใจ ซึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมในด้านนี้มา และมีเพียงเฉพาะกลุ่มผู้ที่สนใจที่มีประสบการณ์และเคยจัดการต้อนรับนักท่องเที่ยวมาบ้าง หากมีนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่เข้ามาพักจะมีไม่เพียงพอ ส่วนการจัดการที่นอน ผ้าห่มและห้องน้ำ ห้องส้วม มีไม่เพียงพอ ไม่สะอาดถูกต้องตามหลักอนามัย มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ซึ่งเป็นกลุ่มสนใจการจัดการที่พักกลุ่มใหม่และยังขาดความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ในการบริการแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการที่พักเป็นเพียงกลุ่มสนใจจัดการที่พักกลุ่มใหม่เท่านั้น

ในทำนองเดียวกันประทีป มูลเกา (2547: 87) ได้ระบุว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านผานกกกในการบริหารจัดการท่องเที่ยว ได้ก่อให้เกิดชุมชนสามารถมีรายได้เสริม ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ชุมชน มีความรู้จากประสบการณ์จริง มีกระบวนการจัดการท่องเที่ยว มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกิจกรรมปฏิบัติงาน มีการวางแผน และมีการติดตามประเมินผลกิจกรรมร่วมกัน โดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนเป็นที่ปรึกษาให้ คำแนะนำ อันจะส่งผลถึงชุมชนมีการจัดการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง อีกทั้ง สาขาวิชานโยบายและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกริก (2546: 7/29) ยังได้กล่าวว่า การพักอาศัยแบบโฮมสเตย์ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สนับสนุนแนวคิดและสร้างมิตรภาพขึ้นระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน ที่เน้นการเรียนรู้วิถีชีวิตที่กลมกลืนกับธรรมชาติและสังคมชนบทนี้เพราะการเรียนรู้ที่ดีย่อมเกิดขึ้นเมื่อบุคคลผู้นั้น ได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการเรียนรู้ด้วยตนเองดังเช่นการร่วมอยู่อาศัยในชายคาเดียวกันของนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น ทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายเกิด ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรมซึ่งกันและกันเกิดความรักและห่วงใยในประเพณีวัฒนธรรมของตน และพร้อมที่จะรักษาให้คงอยู่

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และ
สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ของ
หมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรม บ้านพักโฮมสเตย์	นักท่องเที่ยวไทย (56 คน)		มัคคุเทศก์ (32 คน)		สมาชิกชมรม การท่องเที่ยว (52 คน)	
	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ
	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ
1. ที่พัก	3.31	พึงพอใจ มาก	3.26	พึงพอใจ มาก	3.16	พึงพอใจ น้อย
2. อาหารและโภชนาการ	3.43	พึงพอใจ มาก	3.24	พึงพอใจ น้อย	3.10	พึงพอใจ น้อย
3. ความปลอดภัย	3.13	พึงพอใจ น้อย	3.12	พึงพอใจ น้อย	2.66	พึงพอใจ น้อย
4. การจัดการ	3.21	พึงพอใจ น้อย	3.16	พึงพอใจ น้อย	2.63	พึงพอใจ น้อย
5. กิจกรรมท่องเที่ยว	3.19	พึงพอใจ น้อย	3.19	พึงพอใจ น้อย	3.09	พึงพอใจ น้อย
6. สภาพแวดล้อม	3.22	พึงพอใจ น้อย	3.15	พึงพอใจ น้อย	2.62	พึงพอใจ น้อย
7. มูลค่าเพิ่ม	3.32	พึงพอใจ มาก	3.31	พึงพอใจ มาก	3.22	พึงพอใจ น้อย
8. การส่งเสริมการตลาด	3.11	พึงพอใจ น้อย	3.12	พึงพอใจ น้อย	2.34	ไม่พึงพอใจ น้อย
	3.24	พึงพอใจ น้อย	3.19	พึงพอใจ น้อย	2.85	พึงพอใจ น้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม

หมายถึง

ตาราง 9 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม
การท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ของหมู่บ้านผานกกก
ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม	
	F-test	Prob
1. ที่พัก	1.896 ^{NS}	0.154
2. อาหารและโภชนาการ	6.640 ^{NS}	0.051
3. ความปลอดภัย	11.353 ^{NS}	0.056
4. การจัดการ	19.273 ^{NS}	0.052
5. กิจกรรมท่องเที่ยว	0.576 ^{NS}	0.564
6. สภาพแวดล้อม	15.282 ^{NS}	0.054
7. มูลค่าเพิ่ม	0.664 ^{NS}	0.517
8. การส่งเสริมการตลาด	28.278 ^{NS}	0.057

หมายเหตุ ^{NS} = ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

* = มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 10 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบุคลากรและด้านวัสดุ/อุปกรณ์ ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.63, 3.74 และ 3.47 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักในด้านผลิตภัณฑ์โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 0.941^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 11)

ด้านบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักทั้ง โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 3.253^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 11)

ด้านวัสดุ/อุปกรณ์ เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักทั้ง โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 7.026^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 11)

กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก เป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ให้ความสนใจอย่างมากและพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักของหมู่บ้านผานกกกชาวบ้านจะทำเองหมดเกือบทุกขั้นตอน มีลวดลายที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ของชาวเขาเผ่าม้งอย่างแท้จริง และเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์จะพบเห็นกิจกรรมนี้ตลอดเพราะเป็นกิจกรรมยามว่างของสตรีชาวม้ง ถือว่าเป็นวิถีชีวิตที่แท้จริง นอกจากนั้นสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวพึงพอใจในระดับมากโดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้านและสตรีบ้านผานกกกให้ความสำคัญมากกับกิจกรรมนี้และลวดลายยังคงเอกลักษณ์ดั้งเดิม ทั้งเป็นกิจกรรมที่ทำในยามว่างและช่วยสร้างรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง และสามารถพบเห็นได้ตลอดในหมู่บ้านผานกกก ซึ่งชุมชนบ้านผานกกกภูมิใจในการถ่ายทอดแก่ลูกหลานและนักท่องเที่ยวที่สนใจจะศึกษา จึงทำให้มีความพึงพอใจมากและอีกทั้งต้องการให้กิจกรรมนี้ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

วีระพันธุ์ นันทรัตน์ (2548: 51) ได้ระบุไว้ว่าประชาชนบ้านผานกกกมีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมและ ผู้หญิงเมื่อยามอยู่บ้านจะไม่อยู่ว่างเฉยๆจะนิยม ปักผ้า เย็บผ้า ตามลวดลายที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษไว้สำหรับใช้เองและไว้สำหรับสวมใส่ในเทศกาลปีใหม่ั้ง ปัจจุบันผ้าใยักดูขงเป็นที่นิยมและรู้จักของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างแพร่หลายลวดลายและสีส้นของลายผ้ามีความสวยงาม ประชาชนส่วนใหญ่จึงนิยมประกอบอาชีพค้าขายเป็นอาชีพรองโดยการจัดตั้งร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึก ทั้งภายในหมู่บ้านและการนำสินค้าของที่ระลึกมาจัดจำหน่ายในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ในงานถนนคนเดินบริเวณช่วงประตูท่าแพในทุกๆวันอาทิตย์เป็นต้น จึงมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าสำหรับจำหน่ายเป็นของที่ระลึกกันแทบทุกครัวเรือน เช่น การปักผ้า การทำผ้าลายตัด แล้วประยุกต์ทำเป็นปลอกหมอน ผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมเตียง และยังได้รับการสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำของที่ระลึกต่างๆ การให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำลวดลายผ้า ขนาดของสินค้า

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกนกต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักของหมู่บ้านผานกนก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรม ผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก	นักท่องเที่ยวชาวไทย (56 คน)		มัคคุเทศก์ (32 คน)		สมาชิกชมรม การท่องเที่ยว (52 คน)	
	ค่าคะแนน	ระดับ	ค่าคะแนน	ระดับ	ค่า	ระดับ
	เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ
1. ผลิตภัณฑ์	3.64	พึงพอใจ มาก	3.72	พึงพอใจ มาก	3.57	พึงพอใจ มาก
2. บุคลากร	3.69	พึงพอใจ มาก	3.75	พึงพอใจ มาก	3.51	พึงพอใจ มาก
3. วัสดุ / อุปกรณ์	3.55	พึงพอใจ มาก	3.76	พึงพอใจ มาก	3.34	พึงพอใจ มาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	3.63	พึงพอใจ มาก	3.74	พึงพอใจ มาก	3.47	พึงพอใจ มาก

หมายเหตุ	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
	3.26 – 4.00	มีความพึงพอใจในระดับมาก
	2.51 – 3.25	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
	1.76 – 2.50	มีความไม่พึงพอใจในระดับน้อย
	1.00 – 1.75	มีความไม่พึงพอใจในระดับมาก

ตาราง 11 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม
การท่องเที่ยวบ้านผานกนกต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักของหมู่บ้านผานกนก
ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม	
	F-test	Prob
1. ผลិតภัณฑ์	0.941 ^{NS}	0.393
2. บุคลากร	3.253 [*]	0.042
3. วัสดุ/อุปกรณ์	7.026 [*]	0.001

หมายเหตุ ^{NS} = ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

^{*} = มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กิจกรรมล้อเลื่อนไม้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 12 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในกิจกรรมล้อเลื่อนไม้ทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) และด้านความปลอดภัย ในระดับน้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 2.99, 3.00 และ 2.72 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมล้อเลื่อนไม้ทั้ง ในด้านผลิตภัณฑ์โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 3.912^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 13)

ด้านความปลอดภัย เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมล้อเลื่อนไม้ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 2.615^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความ พึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 13)

กิจกรรมล้อเลื่อนไม้เป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวไทย และมัคคุเทศก์พึงพอใจในระดับน้อยอาจเนื่องมาจากอุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม อุปกรณ์ไม่มีความมั่นคง ไม่แน่นอนหนาและไม่แน่ใจว่าอุปกรณ์ที่ทำจากวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นหรือไม่และอาจทำลายสิ่งแวดล้อม ทางด้านความปลอดภัยไม่มีอุปกรณ์ที่ใส่ป้องกันการกระแทก การล้มต่างๆ มีบุคลากรน้อยในการดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว สถานที่ทำกิจกรรมไม่มีความปลอดภัย เพราะเป็นทางลาดชันและเป็นทางโค้ง และไม่มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆตลอดเวลา ส่วนสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกพึงพอใจในระดับน้อยเช่นกัน อาจเนื่องมาจากเป็นผู้ที่สัมผัสกับกิจกรรมนี้โดยตรงทั้งเป็นผู้ที่ให้บริการกับนักท่องเที่ยวชาวไทย และมัคคุเทศก์ ทำให้เห็นถึงความบกพร่องของกิจกรรมที่จัดขึ้นได้มากกว่าจึงทำให้สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต้องการปรับปรุงกิจกรรมล้อเลื่อนไม้ให้ดีขึ้นกว่าเดิมเพื่อให้ผู้ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านได้สัมผัสกับกิจกรรมล้อเลื่อน ไม้แล้วเกิดความพึงพอใจที่ดีและประทับใจกับกิจกรรมล้อเลื่อน ไม้

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (2549:1) ได้ระบุไว้ว่ากิจกรรมลื้อเลื่อนไม้ถือได้ว่าเป็นกีฬาผาดโผนทำทลายวัดใจกับแรงโน้มถ่วงของโลกและกีฬาชนิดนี้จะจัดกันในช่วงปีใหม่ของชาวม้งทุกๆปี การแข่งขันลื้อเลื่อนไม้เป็นกิจกรรมที่ขาดไม่ได้ถือเป็นการแข่งขันที่สนุกของงานปีใหม่ของชาวม้ง การแข่งขันลื้อเลื่อนไม้ เปิดให้ผู้เข้าแข่งขันที่เป็นชาวเขาเผ่าต่างๆ และประชาชนทุกเพศ ทุกวัย สมัครเข้าแข่งขันได้ โดยอยู่ภายใต้กติกาการแข่งขันเดียวกัน ซึ่งใช้ระยะทางการแข่งขันไม่น้อยกว่า 200 เมตร โดยผู้เข้าแข่งขันทุกคนต้องสวมใส่ชุดประจำเผ่า ส่วนผู้เข้าแข่งขันที่ไม่ใช่ชาวเขาให้แต่งกายปกติ และต้องมีรถลื้อเลื่อนไม้ 4 ล้อเป็นของตนเอง 1 คันต่อ 1 คน ซึ่งรูปแบบการแข่งขันนั้นจะเป็นแบบแข่งทีละคู่ หรือปล่อยให้วิ่ง 2 คัน ใช้หลักผู้แพ้จะโดนคัดออก (Knock Out) ซึ่งผู้เข้าเส้นชัยก่อนถือเป็นผู้ชนะ โดยอนุญาตให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ เช่น หมวกกันน็อค ถุงมือ เข็มขัดนิรภัยได้

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกอกต่อการจัดกิจกรรมลือเลื่อนไม้ของหมู่บ้านผานกอก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรม ลือเลื่อนไม้	นักท่องเที่ยวชาวไทย (56 คน)		มัคคุเทศก์ (32 คน)		สมาชิกชมรม การท่องเที่ยว (52 คน)	
	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ
	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	3.04	พึงพอใจ น้อย	3.10	พึงพอใจ น้อย	2.80	พึงพอใจ น้อย
2. ความปลอดภัย	2.94	พึงพอใจ น้อย	2.89	พึงพอใจ น้อย	2.64	พึงพอใจ น้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	2.99	พึงพอใจ น้อย	3.00	พึงพอใจ น้อย	2.72	พึงพอใจ น้อย

หมายเหตุ	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
	3.26 – 4.00	มีความพึงพอใจในระดับมาก
	2.51 – 3.25	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
	1.76 – 2.50	มีความไม่พึงพอใจในระดับน้อย
	1.00 – 1.75	มีความไม่พึงพอใจในระดับมาก

ตาราง 13 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีคุณเทศก์และสมาชิกชมรม
การท่องเที่ยวบ้านผานกอกต่อการจัดกิจกรรมล่องเรือไม้ของหมู่บ้านผานกอก
ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรมล่องเรือไม้	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม	
	F-test	Prob
1.อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	3.912 ^{NS}	0.052
2.ความปลอดภัย	2.615 ^{NS}	0.077

หมายเหตุ ^{NS} = ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ
* = มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กิจกรรมยิงหน้าไม้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 14 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย มีความพึงพอใจ ในกิจกรรมยิงหน้าไม้ทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) และด้านความปลอดภัย ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.30) แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษายังพบว่ามัคคุเทศก์และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจใน 2 องค์ประกอบในระดับน้อย โดยมี ค่าเฉลี่ยรวม 2.95 และ 2.81 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้ ในด้านอุปกรณ์(เครื่องเล่น)โดยใช้ F- test แล้วพบว่ามียังน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความ พึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น(F- test = 12.784*) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูล อย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 15) และจากการเปรียบเทียบแบบ LSD โดยใช้ T-test ทำให้ทราบว่า ในด้านอุปกรณ์(เครื่องเล่น)ของ กิจกรรมยิงหน้าไม้ นั้นนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับที่มากกว่ามัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม การท่องเที่ยว (รายละเอียดคำนวณ LSD ในตารางผนวก 27) ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาว ไทยไม่เคยได้ร่วมกิจกรรมนี้มาก่อน เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมจึงรู้สึกตื่นเต้นเพราะ กิจกรรมนี้ส่วน ใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่ชาวเขาเผ่าม้งเพศชายได้สัมผัสมากกว่าเพศหญิงแต่ในการจัดกิจกรรม นั้นหนนาการเพื่อการท่องเที่ยว นั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งเพศชายและเพศหญิงสามารถเข้าร่วม กิจกรรมได้ทั้งหมด ไม่แยกชายหญิง จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในระดับมากต่ออุปกรณ์(เครื่องเล่น) ที่ได้สัมผัสเป็นครั้งแรก

ด้านความปลอดภัย เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อกิจกรรมกิจกรรมยิงหน้าไม้ โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามียังน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 6.406^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความ พึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 15) โดยนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกพึงพอใจน้อยต่อด้านความปลอดภัย อาจเนื่องมาจากการจัดวางอุปกรณ์ยังไม่เหมาะสมกับการยิงหน้าไม้ ผู้ที่ควบคุมดูแลความปลอดภัย และมีความเชี่ยวชาญในการยิงหน้าไม้ยังไม่เพียงพอต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม และไม่มีอุปกรณ์ ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆตลอดเวลา

กิจกรรมยี่งหน้าไม้ยังเป็นกิจกรรมที่ยังใหม่ต่อนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวจึงทำให้กิจกรรมนี้ยังไม่เป็นที่พึงพอใจเท่าที่ควร อีกทั้งสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกอกต้องการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมนี้ให้ดีกว่าเดิม เพื่อให้กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ให้ความสนุกพร้อมทั้งมีความปลอดภัยกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน เพราะเสมือนว่าได้เป็นการได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของวัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งจริงๆ

สัจจุมิ ละอ (2548: 1) ได้ระบุไว้ว่าหน้าไม้เป็นอาวุธชนิดหนึ่งทำมาจากวัสดุธรรมชาติ ประวัติความเป็นมาอันยาวนานของหน้าไม้ ไม่มีบันทึกแน่นอนว่าชาติใดผลิตขึ้นก่อน แต่มนุษย์แต่ละเผ่าพันธุ์ก็สามารถ และผลิตอาวุธ เครื่องมือเครื่องใช้เป็นของตนเอง การยี่งหน้าไม้ ไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก เพียงโค้งคันหน้าไม้ เอาส่วนกลางของสายคันมาขึ้นค้ำไว้กับไถ เอาลูกหน้าไม้วางไว้ในราง จากนั้นค่อยๆ บรรจงดึงไปที่ของที่เราจะยิง เมื่อได้จังหวะเหมาะแล้วก็เหินขวไถออกไป ยิ่งไกลเท่าไร ลูกหน้าไม้ก็ยิ่งแรงและแม่นยำ แต่ถ้ายิงไกลออกไปเท่าไร แรงของลูกหน้าไม้ก็จะเบาลง มีโอกาสผิดพลาดเป้าหมายได้ง่ายสำหรับหน้าไม้ที่ชาวบ้านทั่วไปใช้ เป็นเป็นหน้าไม้เล็กๆ ไว้สำหรับยิงสัตว์ นักรวันยังหายากขึ้นทุกทีๆ ยุคที่ป่ายังไม่ราบเรียบเหมือนปัจจุบันหรือย้อนไป เมื่อประมาณ 30 ปีก่อน หน้าไม้ยังมีใช้กันอยู่มาก ส่วนใหญ่ทำไว้ใช้ยิงนก หรือไม้ก็สัตว์เล็กๆ อย่างพวกกระต่าย กระรอก ไล่ล่าเอามาทำกับข้าวกันอย่างสนุกมือ แม้จะเป็นบาป แต่ชาวบ้านก็ทำ เพราะไม่ค่อยมีเงินซื้อเนื้อหมู เนื้อไก่ เนื้อวัว มารับประทาน

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรม ยิงหน้าไม้	นักท่องเที่ยวชาวไทย (56 คน)		มัคคุเทศก์ (32 คน)		สมาชิกชมรม การท่องเที่ยว (52 คน)	
	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ
	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	3.35	พึงพอใจ มาก	3.02	พึงพอใจ น้อย	2.80	พึงพอใจ น้อย
2. ความปลอดภัย	3.25	พึงพอใจ น้อย	2.88	พึงพอใจ น้อย	2.82	พึงพอใจ น้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	3.30	พึงพอใจ มาก	2.95	พึงพอใจ น้อย	2.81	พึงพอใจ น้อย

หมายเหตุ	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
	3.26 – 4.00	มีความพึงพอใจในระดับมาก
	2.51 – 3.25	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
	1.76 – 2.50	มีความไม่พึงพอใจในระดับน้อย
	1.00 – 1.75	มีความไม่พึงพอใจในระดับมาก

ตาราง 15 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรม
การท่องเที่ยวบ้านผานกอกต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้ของหมู่บ้านผานกอก
ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรมยิงหน้าไม้	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม	
	F-test	Prob
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	12.784*	0.000
2. ความปลอดภัย	6.406 ^{NS}	0.051

หมายเหตุ

^{NS} = ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

* = มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง

ผลวิจัยในตาราง 16 เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยระบุว่ามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.60) และมัคคุเทศก์ได้รายงานว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.45) ส่วนสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในระดับมากเช่นกัน (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.25) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง ในด้านการแต่งกาย โดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 6.751^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 17)

ด้านการแสดง เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งโดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 2.197^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 17)

ส่วนด้านนักแสดง เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งโดยใช้ F- test แล้วไม่พบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 6.992^{NS}) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 17)

สุดท้ายด้านเวลา เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง โดยใช้ F- test แล้วพบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มจาก 3 กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F- test = 7.006^{*}) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ระบุว่าผู้ให้ข้อมูลอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตาราง 15) และจากการเปรียบเทียบแบบ LSD โดยใช้ T-test ทำให้ทราบว่า ในด้านเวลา ของกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง นั้นนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับที่มากกว่ามัคคุเทศก์และสมาชิก

ชมรมการท่องเที่ยว (รายละเอียดคำนวณ LSD ในตารางผนวก 28) ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทย พึ่งพอใจมากที่การแสดงแต่ละชุดมีความเหมาะสมกับเวลา

วิระพันธุ์ นันทรัตพันธุ์ (2548: 55) ได้ระบุไว้ในด้านการแสดงวัฒนธรรมชนเผ่าส่วนใหญ่แล้ว มีเพียงผู้อาวุโสเท่านั้นที่ยังคงให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์กับการแสดงวัฒนธรรมชนเผ่า เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ขาดความตระหนักในเรื่องนี้ โดยได้ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมสมัยใหม่มากขึ้นไปมักเป็นการแสดงวัฒนธรรมสมัยใหม่ จึงมีผลทำให้การแสดงวัฒนธรรมชนเผ่าดั้งเดิมเริ่มจางและสูญหายไป ซึ่งสอดคล้องกับ ยศ สันตสมบัติ (2540 อ้างใน ทิพย์พรรณนา เทียงธรรม, 2548: 19) ที่ได้ระบุว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมมีสาเหตุหลายประการ เช่นการเปลี่ยนแปลงอาจเป็นผลมาจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (diffusion) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนกระทั่งวัฒนธรรมและประเพณีไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ทัน ก็อาจส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า วัฒนธรรมล่า ทำให้มนุษย์ในสังคมนั้น เกิดความรู้สึกแปลกแยกหรืออาจมีผลกระทบรุนแรง ถึงขั้นทำให้วัฒนธรรมเกิดการแตกแยกและเสื่อมสลายไปในที่สุด

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกอกต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกอก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรม การแสดงตามวัฒนธรรม ชนเผ่าม้ง	นักท่องเที่ยวชาวไทย (56 คน)		มัคคุเทศก์ (32 คน)		สมาชิกชมรม การท่องเที่ยว (52 คน)	
	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ	ค่า	ระดับ
	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ	คะแนน เฉลี่ย	ความพึง พอใจ
1. การแต่งกาย	3.71	พึงพอใจ มาก	3.55	พึงพอใจ มาก	3.37	พึงพอใจ มาก
2. การแสดง	3.41	พึงพอใจ มาก	3.44	พึงพอใจ มาก	3.19	พึงพอใจ น้อย
3. นักแสดง	3.61	พึงพอใจ มาก	3.40	พึงพอใจ มาก	3.23	พึงพอใจ น้อย
4. เวลา	3.64	พึงพอใจ มาก	3.41	พึงพอใจ มาก	3.21	พึงพอใจ น้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	3.60	พึงพอใจ มาก	3.45	พึงพอใจ มาก	3.25	พึงพอใจ น้อย

หมายเหตุ	ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
	3.26 – 4.00	มีความพึงพอใจในระดับมาก
	2.51 – 3.25	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
	1.76 – 2.50	มีความไม่พึงพอใจในระดับน้อย
	1.00 – 1.75	มีความไม่พึงพอใจในระดับมาก

ตาราง 17 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกอกต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกอก ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบของกิจกรรมการแสดง ตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม	
	F-test	Prob
1. การแต่งกาย	6.751 ^{NS}	0.062
2. การแสดง	2.197 ^{NS}	0.115
3. นักแสดง	6.922 ^{NS}	0.051
4. เวลา	7.006 [*]	0.001

หมายเหตุ ^{NS} = ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

^{*} = มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจของ นักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก
2. พรรณนาถึงการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวบ้านผานกกก
3. ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กลุ่มแรก นักท่องเที่ยว โดยเก็บนักท่องเที่ยวชาวไทย 56 คน กลุ่มที่สอง มัคคุเทศก์จำนวน 32 คนและกลุ่มสุดท้ายสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก 52 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 140 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน 2549

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นตามแนวของวัตถุประสงค์ มีลักษณะปลายปิด (close ended question) สำหรับเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ทดสอบความตรงในเนื้อหา (content validity) แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาแล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 20 คน มัคคุเทศก์ 12 คน และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก 52 คน ที่ได้สัมผัสกับการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล ที่แท้จริง เพื่อนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของ Cronbach ผลของการทดสอบความเที่ยงหรือ ความเชื่อมั่น (reliability) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้ค่าเท่ากับ 0.90 มัคคุเทศก์ได้ค่าเท่ากับ 0.89 และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกได้ค่าเท่ากับ 0.70 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.70 อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเที่ยงระดับใช้ได้ จากนั้นนำ เครื่องมือ ไปเก็บรวบรวม

จากผู้ให้ข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/PC) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มแรกนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุมากที่สุด 55 ปีและน้อยที่สุด 18 ปี และมีอายุเฉลี่ย 30.07 ปี โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและส่วนใหญ่ของผู้ที่มีอาชีพประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยรวม 16,465.85 บาท /เดือนต่อคน และส่วนผู้ให้ข้อมูลกลุ่มสอง มัคคุเทศก์เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุมากที่สุด 58 ปีและน้อยที่สุด 23 ปี และมีอายุเฉลี่ย 35.25 ปี โดยมัคคุเทศก์ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยรวม 19,479.69 บาท /เดือนต่อคน และกลุ่มสุดท้ายสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุมากที่สุดคือ 61 ปีและน้อยที่สุด 18 ปี และมีอายุเฉลี่ย 38.29 ปี โดยสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้เฉลี่ยรวม 3,601.92 บาท /เดือนต่อคน

ความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกกมีกิจกรรมที่น่าสนใจหลากหลายประเภทซึ่งเป็นวิถีชีวิตของชนเผ่าม้ง โดยผู้วิจัยศึกษาเฉพาะการจัดกิจกรรมนันทนาการทางวัฒนธรรมเท่านั้น ซึ่งมีอยู่ด้วยกันเจ็ดกิจกรรม คือ 1) กิจกรรมศูนย์สาริตการผลิตผ้าใยกล้วย 2) กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง 3) กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ 4) กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก 5) กิจกรรมล้อเลื่อนไม้ 6) กิจกรรมยิงหน้าไม้ 7) กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม และการเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน ผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวทั้ง 7 กิจกรรม ดังนี้คือ

กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทย และมัคคุเทศก์พึงพอใจในระดับมาก ส่วนสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกพึงพอใจในระดับน้อยต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยงของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวมีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้าน โครงสร้างของอาคาร ด้านสถานที่และด้านบุคลากร

กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์พึงพอใจในระดับมาก ส่วนสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกพึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวมีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้าน โครงสร้างของอาคาร และด้านสถานที่

กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก พึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมบ้านพัก โฮมสเตย์ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มมีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน

กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก พึงพอใจในระดับมากต่อกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปักของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มมีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน

กิจกรรมล้อเลื่อนไม้

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกพึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมล้อเลื่อนไม้ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มมีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน

กิจกรรมยิงหน้าไม้

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยพึงพอใจในระดับมาก ส่วนมัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกพึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมยิงหน้าไม้ของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวมีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้านอุปกรณ์

กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์พึงพอใจในระดับมาก ส่วนสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกพึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวมีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้านเวลา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในระดับมากต่อกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก กิจกรรมยิงหน้าไม้ และกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง อีกทั้งยังพึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์และกิจกรรมลือเลื่อนไม้ จึงถือได้ว่านักท่องเที่ยวได้ให้ความสนใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวในหมู่บ้านผานกกก เป็นอย่างมาก เนื่องมาจากความสนใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกลุ่มของผู้เดินทางที่แสวงหา กิจกรรมที่ทำให้มีประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น เป็นประสบการณ์จากการเรียนรู้ เรียนรู้ทั้ง ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตของชุมชนและมีจิตสำนึกต่อการรักษา ทรัพยากรการท่องเที่ยว(อุดม เขยกิจวงศ์ และคณะ, 2548: 105) นอกจากนี้พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องศึกษาและค้นคว้าความต้องการที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวตลอดจนศึกษาถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการซื้อของนักท่องเที่ยวราคาที่เปลี่ยนแปลงหรือกลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการจำหน่าย ตลอดจนทัศนคติความชอบความไม่ชอบและบุคลิกภาพของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มสังคมแต่ละชาติ แต่ละภาษาที่ต่างกันและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งพฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึงกระบวนการที่ บุคคลหรือกลุ่มจะทำการตัดสินใจในการซื้อบริการตลอดจนวิธีการซื้อและการใช้บริการนั้น อย่างไรจากกระบวนการตลาด การท่องเที่ยวเกิดจากกระบวนการรับรู้ ความชอบหรือไม่ชอบ ทัศนคติ ตลอดจนปัจจัยภายนอกต่างๆเช่น สถานภาพของบุคคล ครอบครัว สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลให้แต่ละบุคคลมีพฤติกรรมต่างกัน(กุลวรา สุวรรณพิมล, 2548: 184)

สำหรับมัลฑูเทศก์มีความพึงพอใจในระดับมากต่อกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิต ผ้าใยกล้วยง กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก กิจกรรมการแสดง ตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง นอกจากนี้ พึงพอใจในระดับน้อยต่อ กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ กิจกรรม ลือเลื่อนไม้ และกิจกรรมยิงหน้าไม้ มัลฑูเทศก์นับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ ในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นความสำคัญที่มีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อสังคมวัฒนธรรมขนบ ธรรมเนียมประเพณีต่อนักท่องเที่ยว เป็นผู้ชี้แนะอธิบายสิ่งต่างๆสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้น ระหว่างนักท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ตอบคำถามทุกอย่างที่นักท่องเที่ยวสงสัยอยากรู้ ตลอดจน ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รับความ สะดวกสบายอุ่นใจและป้องกันดูแลแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ลุล่วงด้วยดี (ฉันทัช วรรณถนอม, 2546: 8) ซึ่งมัลฑูเทศก์เป็นผู้ที่ดูแลเอาใจใส่คุ้มครองอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทุกๆที่ซึ่งเปรียบเสมือน

แหล่งสร้างอาชีพของคนแทนชุมชนเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งบางจุดชุมชนอาจดูแลได้ไม่ทั่วถึง ทำให้บางครั้งมุมมองที่มักคุเทศก์มองจะแตกต่างจากนักท่องเที่ยวแต่จะคล้ายกับชุมชน เนื่องจากมักคุเทศก์จะเปรียบเสมือนตัวแทนของแหล่งท่องเที่ยวทุกๆ จะเห็นในสิ่งที่บกพร่องในแหล่งท่องเที่ยว

นอกจากนั้นสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในระดับมากต่อกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก และพึงพอใจในระดับน้อยต่อกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ กิจกรรมล้อเลื่อนไม้ กิจกรรมยิงหน้าไม้ และกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง ซึ่งสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกก็เปรียบเสมือนมักคุเทศก์อีกกลุ่มหนึ่งเหมือนกันเพราะชาวบ้านสามารถทำหน้าที่เป็นมักคุเทศก์ในชุมชนได้ เป็นผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่และวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยวเพียงแต่ต้องมีการปรับบทบาทเล็กน้อยจากการเป็นผู้ตอบคำถามนักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ไปเป็นผู้ริเริ่มในการให้ข้อมูลอธิบายให้นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลของชุมชนด้วยตัวของตัวเอง การเป็นนักสื่อความหมาย ต้องการผู้ที่สามารถนำความรู้ที่ตนเองมีถ่ายทอดได้อย่างมีศิลปะและมีจุดมุ่งหมายที่ให้นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งต่อชุมชนสังคมวัฒนธรรมและธรรมชาติที่หลอมรวมความเป็นชุมชนไว้เพื่อให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนบรรลุเจตนารมณ์ที่คนในสังคมมีความเข้าใจกัน การพัฒนาศักยภาพให้ชาวบ้านเป็นทั้งมักคุเทศก์และนักสื่อความหมายเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำอย่างยิ่ง (พจนานวนศรี, 2546: 81) สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกถือเอาการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนเป็นการสร้างความร่วมมือของกลุ่มคนต่างๆ ในชุมชนและสร้างคณะกรรมการกลุ่มการท่องเที่ยวของหมู่บ้านขึ้นมาดำเนินงานให้การท่องเที่ยวตอบสนองปัญหาและความต้องการของชุมชน

ส่วนผลการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นั้นพบว่ากิจกรรมแรก กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้าน โครงสร้างของอาคาร ด้านสถานที่ และด้านบุคลากร กิจกรรมที่สอง กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้าน โครงสร้างของอาคารและสถานที่ กิจกรรมที่สามกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ กิจกรรมที่สี่ กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก กิจกรรมที่ห้า กิจกรรมล้อเลื่อนไม้ ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน กิจกรรมที่หก กิจกรรมยิงหน้าไม้ ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม มีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้านอุปกรณ์ ส่วนกิจกรรมสุดท้าย กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มมีความพึงพอใจแตกต่างกันในด้านเวลา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวไทย มัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกมีความพึงพอใจในระดับน้อยเหมือนกันคือ กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์และกิจกรรมล่องเลื้อนไม้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ประธานชมรมและคณะกรรมการการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ควรมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างประธานชมรม คณะกรรมการการท่องเที่ยวและชุมชนบ้านผานกกก เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมที่ผู้ให้ ข้อมูลส่วนใหญ่มีความพึงพอใจน้อย คือ กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์และกิจกรรมล่องเลื้อนไม้ เพื่อจะ ได้พัฒนากิจกรรมให้ดีขึ้นและสร้างความเข้าใจที่ดีร่วมกันในการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้าน ผานกกกในการจัดกิจกรรม ซึ่งจะทำการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนเกิด ความเหมาะสมกับชุมชนและก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

2. คณะกรรมการบริหารส่วนตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ควร ช่วยในการสนับสนุนส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อ การท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นที่รู้จักแก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เพื่อจะให้นักท่องเที่ยวสนใจและเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน หมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น โดยนำกิจกรรมทั้งหมดที่มีอยู่ซึ่งอาจไม่ใช่เพียงกิจกรรมทางวัฒนธรรมเท่านั้น นำมาจัดช่วงเวลาในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดฤดูกาลท่องเที่ยว ได้ตลอดทั้งปีและอาจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางเดียวกันและแหล่ง ท่องเที่ยวใกล้เคียงทั้งภายในและนอกตำบลโป่งแยง เพื่อเป็นทางเลือกทางการท่องเที่ยวให้ นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรดำเนินการด้านการท่องเที่ยวโดยควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการให้มากขึ้นในทุกๆขั้นตอน ในฐานะที่เป็นเจ้าของทรัพยากรที่มีอยู่ใน ชุมชนเพื่อจะได้รับการรับรู้รับทราบถึงการใช้จ่ายจากทรัพยากรและการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรของ ตนเองให้ยั่งยืนรวมทั้งควรปลูกฝังแนวคิดให้ชุมชนตระหนักในความสำคัญของการป้องกัน มากกว่าแก้ไขปัญหาต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง

3. หัวหน้าหน่วยพัฒนาสังคมและสวัสดิการชุมชนบนพื้นที่สูงบ้านผานกกก ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 13 จังหวัดเชียงใหม่ ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมชมรมการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านผานกกก โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบกระบวนการบริหารจัดการกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อที่จะทำให้การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวส่งผลให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

4. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 ควรให้การสนับสนุน โดยจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวแก่สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์และกิจกรรมสัปดาห์ผลไม้ เพื่อเสริมทักษะและความรู้ในกิจกรรมด้านต่างๆ ให้แก่หมู่บ้านผานกกกให้มากขึ้น ทั้งความรู้และทักษะในการให้บริการแก่ นักท่องเที่ยวเพื่อให้กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ปลอดภัย และเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความประทับใจแก่บุคคลทุกฝ่าย นอกจากนั้นควรให้การสนับสนุน โดยจัดให้มีการให้ความรู้และอบรมแก่มัคคุเทศก์ท้องถิ่น สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรมต่างๆ และภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวให้แก่ผู้ที่เดินทางเข้ามาในหมู่บ้าน ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งผลให้ชุมชนเกิดความภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของชนเผ่าของตนเอง ก่อให้เกิดความเข้มแข็งภายในชุมชนส่งผลให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะ ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว โดยศึกษาตามประเภทของสิ่งดึงดูดความสนใจ เฉพาะประเภทกิจกรรมวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นเท่านั้น ซึ่งกิจกรรมของหมู่บ้านผานกกกจะมี 7 กิจกรรมใหญ่ๆด้วยกัน คือ 1) กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วย 2) กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง 3) กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์ 4) กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก 5) กิจกรรมสัปดาห์ผลไม้ 6) กิจกรรมยิงหน้าไม้ 7) กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้งเท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษาในความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกในกิจกรรมการท่องเที่ยวด้าน

อื่นๆให้ครอบคลุม ซึ่งจะช่วยให้ผลการวิจัยมีประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนให้เหมาะสมเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะ ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ และ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการขยายขอบเขตของผู้ที่ให้ข้อมูลในการวิจัยเป็นกลุ่มอื่นๆที่มีความสำคัญในชุมชนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เพื่อสามารถทำให้งานวิจัยมีประโยชน์ต่อท้องถิ่นได้อย่างกว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2549. “บ้านผานกกก”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.moac.go.th>. (25 พฤศจิกายน 2549).
- กุลวรา สุวรรณพิมล. 2548. **หลักการมัคคุเทศก์**. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว.
- ขจัตถัย บุรุษพัฒน์. 2538. **ชาวเขา**. กรุงเทพมหานคร: เพ็ชรพิทยา.
- จุฑาพรรณ จินะวานิช, กฤษณา เซาว์วาทีน, สมพงษ์ คำสาร, แสงสุรีย์ ธงชัยสุวรรณ, สุทธิณี สุริยกุล ณ อยุธยา, สนมพรรณ วรวิเชียรวงษ์, สมหมาย คงตาล, อุทิศ ขุนพิติก และ พิรุณ ธงชัยสุวรรณ. 2546. **รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การศึกษาวิจัยการสร้าง โครงข่ายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แอ่งที่ลุ่มฝาง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ฉันทซ์ วรรณถนอม. 2544. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ**. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉันทซ์ วรรณถนอม. 2546. **หลักการมัคคุเทศก์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชูดินันท์ กวินสกุลไพโร. 2549. สัมภาษณ์. 16 มีนาคม.
- ชูชีพ ยาวพัฒน์. 2543. **นันทนาการ**. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. 2546. **อุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. เชียงใหม่: ตานนาการพิมพ์.
- ทวีพงษ์ หินคำ. 2541. **ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานสุขาภิบาลริมใต้ จังหวัด เชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิพย์พรรณนา เทียงธรรม. 2548. **การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชุมชนชาวเขาอันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาหมู่บ้านรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**. ปัญหาพิเศษปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ไทยทัวร์. 2550. “เชียงใหม่”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.thai-tour.com>. (25 พฤศจิกายน 2549).
- นำชัย ทนุผล. 2540. **วิธีการเตรียมโครงการวิจัย**. เชียงใหม่: สาขาวิชาบริหารการพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- นิคม จารุมณี. 2544. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- นิรมล คำพะธิก. 2541. ความพึงพอใจของแม่บ้านเกษตรกรต่อการปฏิบัติงานของพัฒนากรอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บรรเทิง เกิดปรานค์ และ เจษฎา เจียรระนัย. 2546. นันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- บรรเทิง พาพิจิตร. 2547. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2548. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจที่ไม่มีวันตายของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ซี.พี.บุ๊ค สแตนดาร์ด
- ประทีป มูลเกา. 2547. โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง บ้านผานกกก หมู่ที่ 9 ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อริ จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 2.
- ปียจิตต์ แสงครุฑ, กนกพรรณ วิริยะ, เกศชญา พรหมจรรย์ และ สุริดา โกมลวานิช. 2546. รายงานฝึกภาคปฏิบัติ 2 ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่ หมู่บ้านผานกกก หมู่ 9 ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อริ จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พงพัฒน์ ธีระประเทืองกุล. 2541. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนา สวนศรี. 2546. คู่มือ การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน. กรุงเทพมหานคร: โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัย ทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิพิธภัณฑ์ชาวเขา. 2549. "ม้ง". [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.hilltribe.org>. (10 กันยายน 2549).
- พีระพงศ์ บุญศิริ. 2542. นันทนาการและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- ภัทรฤดี สุพัฒน์โสภณ, ภัสวดี นิติเกษตรสุนทร, สัมพันธ์ เย็นสำราญ และลัดดา พูลเจริญ. 2547. รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพสินค้าที่ระลึกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ภานุ ไทยเจริญ. 2547. การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ศึกษากรณี: อุทยานแห่งชาติออบขาน จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: ปัญหาพิเศษ
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มนตรี เขียบแหลม. 2536. ความพึงพอใจในภาระหน้าที่และงานของเกษตรกรอำเภอในจังหวัด
ภาคเหนือ. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มนัส สุวรรณ. 2541. โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวใน
พื้นที่อนุรักษ์ (เชียงใหม่). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยเกริก. 2546. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาการ
ท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง. กรุงเทพมหานคร: cursภาลาดพร้าว.
- มัลลกุลเทศก์อาชีพ. 2541. คู่มือมัคกุลเทศก์. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
มีงสรรพ์ ขาวสะอาด, กรวรรณ สังขกร, อัครพงษ์ อันทอง, คมสัน สุริยะ, อัจฉรีย์ ชไตน์มีลเลอร์,
ศศิเพ็ญ พวงสายใจ, คนางค์ คันธมธุรพจน์, ณัฐธิดา ทวีเลิศกุลธร, สวรรยา วัฒนศิริเสรีกุล,
อนุรักษ์ ด้วงแปง และ ธิตินันท์ โดวิจิตร. 2548. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการที่
ยั่งยืนในกลุ่มแม่น้ำโขง. เชียงใหม่: นพบุรีการพิมพ์จำกัด
- รชพร จันทร์สว่าง. 2547. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชิวราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร. นาน
มีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ราณี อิศัยกุล. 2545. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชิวราช.
- _____. 2547. การจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ลีศักดิ์ ฤทธิเนติกุล. 2544. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการอยู่
รอดของชุมชนชาวม้งบ้านดอยปู่ย อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปู่ย จังหวัดเชียงใหม่.
เชียงใหม่: ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ .
- วิภาวดี สายนำทาน. 2542. ความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลมหาราช
นครเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีระพล ทองมา และ ประเจต อำนาง. 2547. ผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่แรม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย
แม่โจ้.

- วีระพันธุ์ นันทรทัตพันธุ์. 2548. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: ปัญหาพิเศษปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ศรัญญา วรากุลวิทย์. 2546. ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: เพ็ญฟ้าพรินต์ติ้ง.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2540. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงอายุ เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภกาญจน์ เลิศหัตถ์รัตน์. 2545. ทักษะจิตของมัคคุเทศก์ภาคเหนือต่อการอบรมเพิ่มพูนความรู้สำหรับมัคคุเทศก์. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาปนา กิตติกุล และ สมชาย บุณรุ่งเรืองกิจ. 2547. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย รวมบทความวิจัยการท่องเที่ยวชุดโครงการนโยบายและแผนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2547. นนทบุรี: พี.เอส.พรินท์
- สมบัติ กาญจนกิจ. 2542. นันทนาการชุมชนโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2544. นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมยศ นาวิการ. 2533. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สยามล ชัยรัตน์อุดมกุล. 2544. ความรู้และความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมัย สุทธิธรรม. 2541. แม่. กรุงเทพมหานคร: 2020 เวิลด์มีเดีย.
- สัจฉิมิ ละออ. 2548. “หน้าไม้อาวุธโบราณ”. มติชน. 15 พฤษภาคม 2548. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.matichon>. (28 พฤศจิกายน 2549).
- สุรชัย กังวาล. 2537. ต้นทุนผลตอบแทนและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตข้าวไร่ของเกษตรกรชาวไทยภูเขา: กรณีศึกษาบ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีการเพาะปลูก 2536. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม. 2541. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุวรรณ วัฒนวงศ์. 2544. จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: ธีระป้อม
วรรณกรรม.

เสาวนีย์ กันทะเสน. 2545. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพ
แวดล้อมและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่: การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2548 “นันทนาการ”.
[ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.brdp.osrd.go.th>. (19 กันยายน 2548).

อุดม เขวกวัก, ประชิด สกฤษพัฒนา และวิมล วิโรจน์พันธ์. 2548. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.
กรุงเทพมหานคร. แสงดาว.

อำนาจ เจริญศิลป์. 2543. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: โอ.
เอส.พรีนติ้งเฮาส์.

โฮมสเตย์ไทย. 2549. “โฮมสเตย์”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.homestaythai.org>.
(15 ตุลาคม 2549).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านผานกกก
ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม :

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของ นักท่องเที่ยว, มัคคุเทศก์ และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกก
2. ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการบ้านผานกกก

โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง: โปรดเติมข้อความในช่องว่างหรือใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุ..... ปี (เกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี)

3. การศึกษา

3.1 ไม่ได้รับการศึกษา

3.2 ได้รับการศึกษา

ระดับการศึกษาสูงสุด

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี (ระบุ.....)

4. อาชีพหลัก

4.1 ไม่มีอาชีพ

4.2 มีอาชีพ

- รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 เกษตรกรรม รับจ้าง
 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ (ระบุ).....

5. รายได้รวมจากการประกอบอาชีพต่อเดือนเป็นเงินสดจำนวน..... บาท

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวของหมู่บ้านผานกกก ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง: โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน ให้ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่าน

2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว

พึงพอใจมาก	=	4	คะแนน
พึงพอใจน้อย	=	3	คะแนน
ไม่พึงพอใจน้อย	=	2	คะแนน
ไม่พึงพอใจมาก	=	1	คะแนน

การจัดกิจกรรมนันทนาการ เกณฑ์การประเมิน / ดัชนี	ระดับความพึงพอใจ			
	พึง พอใจ มาก	พึง พอใจ น้อย	ไม่ พึง พอใจ น้อย	ไม่ พึง พอใจ มาก
	4	3	2	1
ก. กิจกรรมศูนย์ ชาติการผลิตภัณฑ์				
1. โครงสร้างของ อาคาร				
1.1 มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย				
1.2 วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เหมาะสม กับวัฒนธรรมท้องถิ่น				
2. สถานที่				
2.1 มีความสะอาดภายในบริเวณสถานที่				
2.2 ภายในกว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต				
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต				
3.1 มีความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของในการสาธิต				
3.2 มีการแยกหมวดหมู่ของสิ่งของในการสาธิตแต่ละประเภทอย่างเป็นสัดส่วน				
4. บุคลากร				
4.1 มีบุคลากรอยู่ในศูนย์เพื่อการสาธิตประจำอยู่ทุกครั้งที่เข้าชม				
4.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและ การสาธิตกรรมวิธีในการผลิต				
4.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต				
4.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป				
ข. กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง				
1. โครงสร้างของอาคาร				
1.1 มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย				
1.2 วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เหมาะสม กับวัฒนธรรมท้องถิ่น				
2. สถานที่				
2.1 มีความสะอาดภายในบริเวณสถานที่				
2.2 ภายในกว้างขวางเหมาะสม สำหรับการชมการสาธิต				

การจัดกิจกรรมนันทนาการ เกณฑ์การประเมิน / ดัชนี	ระดับความพึงพอใจ			
	พึง พอใจ มาก 4	พึง พอใจ น้อย 3	ไม่ พึง พอใจ น้อย 2	ไม่ พึง พอใจ มาก 1
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต				
3.1 มีความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของในการสาธิต				
3.2 มีการแยกหมวดหมู่ของสิ่งของในการสาธิตแต่ละประเภทอย่างเป็นสัดส่วน				
3.3 มีป้ายสื่อความหมายแนะนำอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆที่จัดแสดงไว้ภายในสถานที่อย่างชัดเจน				
4. บุคลากร				
4.1 มีบุคลากรอยู่ในศูนย์เพื่อการสาธิตประจำอยู่ทุกครั้งที่เข้าชม				
4.2 บุคลากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้				
4.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต				
4.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป				
ค. กิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์				
1. ที่พัก				
1.1 โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง				
1.2 บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องเข้า ถึง ไม่มีกลิ่นอับและมีหลังคาที่สามารถกันน้ำฝนได้				
1.3 มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด				
1.4 มีห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด				
1.5 มีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนและอุปกรณ์สำหรับ การนอนทุกครั้งเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาพัก				
1.6 มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอ โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน				
1.7 มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน				
2. อาหารและโภชนาการ				
2.1 มีอาหารปรุงมาอย่างดี				
2.2 ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย				
2.3 ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย				

การจัดกิจกรรมนันทนาการ เกณฑ์การประเมิน / ดัชนี	ระดับความพึงพอใจ			
	พึง พอใจ มาก	พึง พอใจ น้อย	ไม่ พึง พอใจ น้อย	ไม่ พึง พอใจ มาก
	4	3	2	1
2.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวสะอาดถูกสุขลักษณะ				
2.5 มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด				
2.6 มีร้านอาหารในชุมชน				
3. ความปลอดภัย				
3.1 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย				
3.2 มีเครื่องมือและวิธีการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณี นักท่องเที่ยวเจ็บป่วย				
3.3 มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น				
3.4 มีการซักเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและเตรียมความพร้อม เกี่ยวกับยาในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว				
3.5 มีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งต่างๆ ในที่พัก เพื่อความปลอดภัยอยู่เสมอ				
4. การจัดการ				
4.1 มีการรวมกลุ่มของชาวบ้านจัดการในรูปของชมรมหรือสหกรณ์				
4.2 มีคณะกรรมการบริหารโครงการ				
4.3 มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเชื่อของชุมชน				
4.4 มีระบบการจองล่วงหน้าและลงทะเบียนเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว				
4.5 มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบ ชัดเจน				
4.6 มีข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างละเอียดให้นักท่องเที่ยวเลือก				
4.7 ชุมชนไม่หวังจะสร้างรายได้จากโฮมสเตย์อย่างเดียวและต้องไม่มีผลกระทบ ต่ออาชีพดั้งเดิมของชุมชน				
5. กิจกรรมท่องเที่ยว				
5.1 มีกิจกรรมท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน				
5.2 มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านต่างๆ				
5.3 มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น				

การจัดกิจกรรมนันทนาการ เกณฑ์การประเมิน / ดัชนี	ระดับความพึงพอใจ			
	พึง พอ ใจ มาก	พึง พอ ใจ น้อย	ไม่ พึง พอ ใจ น้อย	ไม่ พึง พอ ใจ มาก
	4	3	2	1
5.4 มีกิจกรรมบันเทิงต่างๆเช่นการแสดงของชนเผ่า การเดินรำของชนเผ่า				
5.5 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม				
5.6 มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้านเช่นกิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชน				
6. สภาพแวดล้อม				
6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทเช่นแหล่งโบราณคดี โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรเป็นต้น				
6.2 มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ				
6.3 มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคารอยู่ไม่ไกลเกินไป				
6.4 พื้นที่หลักยังคงสภาพเดิมของชุมชนและยังรักษาวัฒนธรรมและประเพณีของตน				
7. มูลค่าเพิ่ม				
7.1 มีร้านขายของที่ระลึกในชุมชน				
7.2 มีผลิตภัณฑ์โดยชาวบ้านและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นผลิต				
7.3 มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน				
7.4 มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชนในด้านการให้บริการที่ประทับใจ				
8. การส่งเสริมการตลาด				
8.1 มีคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่ การท่องเที่ยวเป็นของตนเองและเป็นข้อมูลจริงโดยคู่มือหรือเอกสารดังกล่าวมีรายละเอียดต่างๆครบถ้วน เช่นรายการกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว แผนที่เดินทาง				
8.2 มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์				
8.3 มีรายชื่ออยู่ในคู่มือการท่องเที่ยวโสมสเคย์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา				
ง. กิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก				
1. ผลิตภัณฑ์				
1.1 ลวดลายมีความละเอียดประณีต				

การจัดกิจกรรมนันทนาการ เกณฑ์การประเมิน / ดัชนี	ระดับความพึงพอใจ			
	พึง พอใจ มาก	พึง พอใจ น้อย	ไม่ พึง พอใจ น้อย	ไม่ พึง พอใจ มาก
	4	3	2	1
1.2 มีความเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า				
1.3 มีมาตรฐาน มีคุณภาพ				
2. บุคลากร				
2.1 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในงานศิลปะ				
2.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและ การสาธิตกรรมวิธีในการผลิต				
2.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต				
2.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป				
3. วัสดุ/อุปกรณ์				
3.1 ใช้วัสดุ/ อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายภายในท้องถิ่น				
3.2 มีความปลอดภัยในการใช้วัสดุอุปกรณ์				
3.3 วัสดุ/ อุปกรณ์ มีความคงทนไม่แตกหักง่าย				
จ. กิจกรรมล้อเลื่อนไม้				
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)				
1.1 อุปกรณ์มีความคงทน แน่นหนา ไม่หลุดง่าย				
1.2 จำนวนอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) มีเพียงพอ				
1.3 อุปกรณ์ทำจากวัสดุที่หาได้ง่ายภายในท้องถิ่น และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม				
2. ความปลอดภัย				
2.1 มีอุปกรณ์ที่ป้องกันการกระแทก การล้มต่างๆ				
2.2 อยู่ใน การดูแลควบคุมของบุคลากรภายในหมู่บ้านที่มีความเชี่ยวชาญใน ล้อเลื่อนไม้				
2.3 มีบุคลากรที่ช่วยดูแลความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม				
2.4 สถานที่ทำกิจกรรมมีความปลอดภัยไม่เป็นทางโค้งและสูงมากเกินไป				
2.5 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา				

การจัดกิจกรรมนันทนาการ เกณฑ์การประเมิน / ดัชนี	ระดับความพึงพอใจ			
	พึง พอใจ มาก	พึง พอใจ น้อย	ไม่ พึง พอใจ น้อย	ไม่ พึง พอใจ มาก
	4	3	2	1
ฉ. กิจกรรมยิงหน้าไม้				
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)				
1.1 อุปกรณ์มีความคงทน ใช้งานได้ไม่หลุดง่าย				
1.2 จำนวนอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) มีความเพียงพอ				
2. ความปลอดภัย				
2.1 จัดวางอุปกรณ์ไว้ในที่เหมาะสมกับการยิงหน้าไม้				
2.2 อยู่ในการดูแลควบคุมของบุคลากรภายในหมู่บ้านที่มีความเชี่ยวชาญในการยิงหน้าไม้				
2.3 มีบุคลากรที่ช่วยดูแลความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม				
2.4 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา				
ช. กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรม ชนเผ่าม้ง				
1. การแต่งกาย				
1.1 การแต่งกายมีเอกลักษณ์ของชนเผ่า				
1.2 การแต่งกายสะอาด เรียบร้อยเหมาะสมกับวัฒนธรรมชนเผ่า				
2. การแสดง				
2.1 การแสดงเป็นการแสดงที่แสดงถึงวิถีชีวิตของชนเผ่าและแสดงถึงเอกลักษณ์ของชนเผ่า				
3. นักแสดง				
3.1 นักแสดงมีความเชี่ยวชาญในการแสดงแต่ละชุด				
3.2 นักแสดงมีความพร้อมเพียงกัน				
3.3 นักแสดงมีความเต็มใจในการถ่ายทอดวิถีชีวิตของชนเผ่าในรูปแบบการแสดง				
4. เวลา				
4.1 การแสดงแต่ละชุดเวลา มีความเหมาะสมกับการแสดง				

“ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณากรอกแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์”

.....

ภาคผนวก ข
ตารางผนวก

ตารางผนวก 1 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. โครงสร้างของอาคาร	
1.1 มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	0.9033
1.2 วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น	0.9030
2. สถานที่	
2.1 มีความสะอาดภายในบริเวณสถานที่	0.9015
2.2 ภายในกว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต	0.9013
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	
3.1 มีความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของในการสาธิต	0.8991
3.2 มีการแยกหมวดหมู่ของสิ่งของในการสาธิตแต่ละประเภท อย่างเป็นสัดส่วน	0.8991
4. บุคลากร	
4.1 มีบุคลากรอยู่ในศูนย์เพื่อการสาธิตประจำอยู่ทุกครั้งที่เข้าชม	0.9025
4.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและการสาธิต กรรมวิธีในการผลิต	0.9027
4.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.9025
4.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	0.9021

ตารางผนวก 2 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม ชาวเขาเผ่าม้ง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. โครงสร้างของอาคาร	
1.1 มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	0.9032
1.2 วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น	0.9040
2. สถานที่	
2.1 มีความสะอาดภายในบริเวณสถานที่	0.9013
2.2 ภายในกว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต	0.9017
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	
3.1 มีความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของในการสาธิต	0.8997
3.2 มีการแยกหมวดหมู่ของสิ่งของในการสาธิตแต่ละประเภท อย่างเป็นสัดส่วน	0.8979
3.3 มีป้ายสื่อความหมายแนะนำอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆที่จัดแสดงไว้ภายในสถานที่ อย่างชัดเจน	0.8979
4. บุคลากร	
4.1 มีบุคลากรอยู่ในศูนย์เพื่อการสาธิตประจำอยู่ทุกครั้งที่เข้าชม	0.8975
4.2 บุคลากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	0.8982
4.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.8973
4.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	0.8984

ตารางผนวก 3 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. ที่พัก	
1.1 โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง	0.9036
1.2 บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องเข้าถึงไม่มีกลิ่นอับและมีหลังคาที่สามารถกันน้ำฝนได้	0.9017
1.3 มีที่นอนที่สบายคามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด	0.9020
1.4 มีห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด	0.9014
1.5 มีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนและอุปกรณ์สำหรับการนอนทุกครั้งเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาพัก	0.9028
1.6 มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน	0.9022
1.7 มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน	0.9018
2. อาหารและโภชนาการ	
2.1 มีอาหารปรุงมาอย่างดี	0.9008
2.2 ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย	0.9036
2.3 ครีวยู่ในสภาพที่สะอาดไม่มีกลิ่น	0.9029
2.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวสะอาดถูกสุขลักษณะ	0.9018
2.5 มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด	0.9034
2.6 มีร้านอาหารในชุมชน	0.9014
3. ความปลอดภัย	
3.1 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย	0.9047
3.2 มีเครื่องมือและวิธีการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณีนักท่องเที่ยวเจ็บป่วย	0.8991
3.3 มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	0.9005
3.4 มีการคัดเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับภัยในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว	0.9013
3.5 มีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งต่างๆในที่พัก เพื่อความปลอดภัยอยู่เสมอ	0.9002

ตารางผนวก 3 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
4. การจัดการ	
4.1 มีการรวมกลุ่มของชาวบ้าน จัดการในรูปของชมรมหรือสหกรณ์	0.9017
4.2 มีคณะกรรมการบริหาร โครงการ	0.9010
4.3 มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเชื่อของชุมชน	0.9017
4.4 มีระบบการจองล่วงหน้าและลงทะเบียนเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว	0.9026
4.5 มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆให้นักท่องเที่ยวทราบชัดเจน	0.8993
4.6 มีข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างละเอียดให้นักท่องเที่ยวเลือก	0.8995
4.7 ชุมชนไม่หวังจะสร้างรายได้จากโฮมสเตย์อย่างเดียวและต้องไม่มีผลกระทบต่อ อาชีพดั้งเดิมของชุมชน	0.9009
5. กิจกรรมท่องเที่ยว	
5.1 มีกิจกรรมท่องเที่ยวต่างๆซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน	0.9012
5.2 มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านต่างๆ	0.9028
5.3 มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น	0.9027
5.4 มีกิจกรรมบันเทิงต่างๆเช่นการแสดงของชนเผ่า การเดินรำของชนเผ่า	0.9001
5.5 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	0.9021
5.6 มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้านเช่นกิจกรรม เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชน	0.9013
6. สภาพแวดล้อม	
6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทเช่นแหล่งโบราณคดี โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร เป็นต้น	0.8997
6.2 มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ	0.9017
6.3 มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคารอยู่ไม่ไกลเกินไป	0.8984
6.4 พื้นที่หลักยังคงสภาพเดิมของชุมชนและยังรักษาวัฒนธรรมและประเพณีของตน	0.9026

ตารางผนวก 3 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
7. มูลค่าเพิ่ม	
7.1 มีร้านขายของที่ระลึกในชุมชน	0.9037
7.2 มีผลิตภัณฑ์โดยชาวบ้านและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นผลิต	0.9033
7.3 มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน	0.9021
7.4 มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชนในด้านการให้บริการที่ประทับใจ	0.9025
8. การส่งเสริมการตลาด	
8.1 มีคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่การท่องเที่ยวเป็นของตนเองและเป็นข้อมูลจริงโดยคู่มือหรือเอกสารดังกล่าวมีรายละเอียดต่างๆครบถ้วน เช่นรายการกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว แผนที่เดินทาง	0.9005
8.2 มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์	0.9035
8.3 มีรายชื่ออยู่ในคู่มือการท่องเที่ยวไฮมสเคย์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0.9022

ตารางผนวก 4 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. ผลិតภัณฑ์	
1.1 ลวดลายมีความละเอียดประณีต	0.9027
1.2 มีความเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	0.9032
1.3 มีมาตรฐาน มีคุณภาพ	0.9032
2. บุคลากร	
2.1 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในงานศิลปะ	0.9032
2.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและการสาธิตกรรมวิธีในการผลิต	0.9020
2.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.9018
2.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	0.9012
3. วัสดุ/อุปกรณ์	
3.1 ใช้วัสดุ / อุปกรณ์ที่หาได้ง่าย ภายในท้องถิ่น	0.9013
3.2 มีความปลอดภัยในการใช้วัสดุอุปกรณ์	0.9014
3.3 วัสดุ / อุปกรณ์ มีความคงทน ไม่แตกหักง่าย	0.9014

ตารางผนวก 5 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดกิจกรรมลือเถื่อนไม้

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	
1.1 อุปกรณ์มีความคงทน แน่นหนา ไม่หลุดง่าย	0.8981
1.2 จำนวนอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) มีเพียงพอ	0.9001
1.3 อุปกรณ์ทำจากวัสดุที่หาได้ง่ายภายในท้องถิ่น และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	0.9011
2. ความปลอดภัย	
2.1 มีอุปกรณ์ที่ใส่ป้องกันการกระแทก การล้มต่างๆ	0.9023
2.2 อยู่ในการดูแลควบคุมของบุคลากรภายในหมู่บ้านที่มีความเชี่ยวชาญในลือเถื่อนไม้	0.9007
2.3 มีบุคลากรที่ช่วยดูแลความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	0.9001
2.4 สถานที่ทำกิจกรรมมีความปลอดภัยไม่เป็นทางโค้งและสูงมากเกินไป	0.9001
2.5 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา	0.8999

ตารางผนวก 6 คำการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
ชาวไทยที่มีต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	
1.1 อุปกรณ์มีความคงทน แเน่นหนา ไม่หลุดง่าย	0.9000
1.2 จำนวนอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) มีเพียงพอ	0.9005
2. ความปลอดภัย	
2.1 จัดวางอุปกรณ์ไว้ในที่เหมาะสมกับการยิงหน้าไม้	0.8998
2.2 อยู่ในการดูแลควบคุมของบุคลากรภายในหมู่บ้านที่มีความเชี่ยวชาญในการยิงหน้าไม้	0.9020
2.3 มีบุคลากรที่ช่วยดูแลความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	0.9015
2.4 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา	0.9038

ตารางผนวก 7 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. การแต่งกาย	
1.1 การแต่งกายมีเอกลักษณ์ของชนเผ่า	0.9018
1.2 การแต่งกายสะอาด เรียบร้อยเหมาะสมกับวัฒนธรรมชนเผ่า	0.9044
2. การแสดง	
2.1 การแสดงเป็นการแสดงที่แสดงถึงวิถีชีวิตของชนเผ่าและแสดงถึงเอกลักษณ์ของชนเผ่า	0.9035
3. นักแสดง	
3.1 นักแสดงมีความเชี่ยวชาญในการแสดงแต่ละชุด	0.9043
3.2 นักแสดงมีความพร้อมเพียงกัน	0.9034
3.3 นักแสดงมีความเต็มใจในการถ่ายทอดวิถีชีวิตของชนเผ่า ในรูปแบบการแสดง	0.9039
4. เวลา	
4.1 การแสดงแต่ละชุด เวลามีความเหมาะสมกับการแสดง	0.9011

หมายเหตุ ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นรวมเฉลี่ยทั้งฉบับ 0.90

ตารางผนวก 8 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่มีต่อการจัด
กิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยถักยุง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. โครงสร้างของอาคาร	
1.1 มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	0.8978
1.2 วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น	0.8974
2. สถานที่	
2.1 มีความสะอาดภายในบริเวณสถานที่	0.8995
2.2 ภายในกว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต	0.9005
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	
3.1 มีความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของในการสาธิต	0.8994
3.2 มีการแยกหมวดหมู่ของสิ่งของในการสาธิตแต่ละประเภท อย่างเป็นสัดส่วน	0.8964
4. บุคลากร	
4.1 มีบุคลากรอยู่ในศูนย์เพื่อการสาธิตประจำอยู่ทุกครั้งที่เข้าชม	0.8981
4.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและการสาธิต กรรมวิธีในการผลิต	0.8974
4.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.8974
4.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อลูกค้าทั่วไป	0.8974

ตารางผนวก 9 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม ชาวเขาเผ่าม้ง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. โครงสร้างของอาคาร	
1.1 มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	0.8986
1.2 วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	0.9009
2. สถานที่	
2.1 มีความสะอาดภายในบริเวณสถานที่	0.8993
2.2 ภายในกว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต	0.8995
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	
3.1 มีความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของในการสาธิต	0.8991
3.2 มีการแยกหมวดหมู่ของสิ่งของในการสาธิตแต่ละประเภท อย่างเป็นสัดส่วน	0.8960
3.3 มีป้ายสื่อความหมายแนะนำอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆที่จัดแสดงไว้ภายในสถานที่อย่างชัดเจน	0.8940
4. บุคลากร	
4.1 มีบุคลากรอยู่ในศูนย์เพื่อการสาธิตประจำอยู่ทุกครั้งที่เข้าชม	0.8972
4.2 บุคลากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	0.8979
4.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.9002
4.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	0.8988

ตารางผนวก 10 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
I. ที่พัก	
1.1 โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง	0.9013
1.2 บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องเข้าถึงไม่มีกลิ่นอับและมีหลังคาที่สามารถกันน้ำฝนได้	0.8937
1.3 มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด	0.8937
1.4 มีห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด	0.8958
1.5 มีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนและอุปกรณ์สำหรับการนอนทุกครั้งเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาพัก	0.8992
1.6 มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน	0.8949
1.7 มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน	0.8964
2. อาหารและโภชนาการ	
2.1 มีอาหารปรุงมาอย่างดี	0.8980
2.2 ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย	0.8975
2.3 ครีวอยู่ในสภาพที่สะอาดไม่มีกลิ่น	0.8943
2.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวสะอาดถูกสุขลักษณะ	0.8943
2.5 มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด	0.8975
2.6 มีร้านอาหารในชุมชน	0.8964
3. ความปลอดภัย	
3.1 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย	0.8936
3.2 มีเครื่องมือและวิธีการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณีนักท่องเที่ยวเจ็บป่วย	0.8958
3.3 มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	0.8925
3.4 มีการตักเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับยาในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว	0.8960
3.5 มีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างต่างๆในที่พัก เพื่อความปลอดภัยอยู่เสมอ	0.8960

ตารางผนวก 10 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
4. การจัดการ	
4.1 มีการรวมกลุ่มของชาวบ้าน จัดการในรูปของชมรมหรือสหกรณ์	0.8977
4.2 มีคณะกรรมการบริหาร โครงการ	0.8966
4.3 มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเชื่อของชุมชน	0.8945
4.4 มีระบบการจองล่วงหน้าและลงทะเบียนเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว	0.8945
4.5 มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆให้นักท่องเที่ยวทราบชัดเจน	0.8935
4.6 มีข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างละเอียดให้นักท่องเที่ยวเลือก	0.8932
4.7 ชุมชนไม่หวังจะสร้างรายได้จากโฮมสเตย์อย่างเดียวและต้องไม่มีผลกระทบต่อ อาชีพดั้งเดิมของชุมชน	0.8957
5. กิจกรรมท่องเที่ยว	
5.1 มีกิจกรรมท่องเที่ยวต่างๆซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน	0.8951
5.2 มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านต่างๆ	0.8960
5.3 มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น	0.8948
5.4 มีกิจกรรมบันเทิงต่างๆเช่นการแสดงของชนเผ่า การเดินรำของชนเผ่า	0.8969
5.5 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	0.8970
5.6 มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้านเช่นกิจกรรม เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชน	0.8947
6. สภาพแวดล้อม	
6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทเช่นแหล่งโบราณคดี โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรเป็นต้น	0.8970
6.2 มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ	0.8961
6.3 มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคารอยู่ไม่ไกลเกินไป	0.8939
6.4 พื้นที่หลักยังคงสภาพเดิมของชุมชนและยังรักษาวัฒนธรรมและประเพณีของตน	0.8940

ตารางผนวก 10 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
7. มูลค่าเพิ่ม	
7.1 มีร้านขายของที่ระลึกในชุมชน	0.8967
7.2 มีผลิตภัณฑ์โดยชาวบ้านและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นผลิต	0.8967
7.3 มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน	0.8966
7.4 มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชนในด้านการให้บริการที่ประทับใจ	0.8951
8. การส่งเสริมการตลาด	
8.1 มีคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่การท่องเที่ยวเป็นของตนเองและเป็นข้อมูลจริง โดยคู่มือหรือเอกสารดังกล่าวมีรายละเอียดต่างๆครบถ้วน เช่นรายการกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว แผนที่เดินทาง	0.8949
8.2 มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์	0.8949
8.3 มีรายชื่ออยู่ในคู่มือการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0.8954

ตารางผนวก 11 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. ผลិតภัณฑ์	
1.1 ลวดลายมีความละเอียดประณีต	0.8992
1.2 มีความเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	0.8982
1.3 มีมาตรฐาน มีคุณภาพ	0.8963
2. บุคลากร	
2.1 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในงานศิลปะ	0.8963
2.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและการสาธิตกรรมวิธีในการผลิต	0.8963
2.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.8982
2.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	0.8971
3. วัสดุ/อุปกรณ์	
3.1 ใช้วัสดุ/ อุปกรณ์ที่หาได้ง่าย ภายในท้องถิ่น	0.8971
3.2 มีความปลอดภัยในการใช้วัสดุอุปกรณ์	0.8971
3.3 วัสดุ/ อุปกรณ์ มีความคงทน ไม่แตกหักง่าย	0.8971

ตารางผนวก 12 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมล้อเลื่อนไม้

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	
1.1 อุปกรณ์มีความคงทน แน่นหนา ไม่หลุดง่าย	0.8984
1.2 จำนวนอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) มีเพียงพอ	0.8986
1.3 อุปกรณ์ทำจากวัสดุที่หาได้ง่ายภายในท้องถิ่น และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	0.8975
2. ความปลอดภัย	
2.1 มีอุปกรณ์ที่ใส่ป้องกันการกระแทก การลื่นต่างๆ	0.9024
2.2 อยู่ในการดูแลควบคุมของบุคลากรภายในหมู่บ้านที่มีความเชี่ยวชาญในล้อเลื่อนไม้	0.8985
2.3 มีบุคลากรที่ช่วยดูแลความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	0.8988
2.4 สถานที่ทำกิจกรรมมีความปลอดภัยไม่เป็นทางโค้งและสูงมากเกินไป	0.9005
2.5 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา	0.8977

ตารางผนวก 13 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	
1.1 อุปกรณ์มีความคงทน แเน่นหนา ไม่หลุดง่าย	0.8978
1.2 จำนวนอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) มีเพียงพอ	0.8978
2. ความปลอดภัย	
2.1 จัดวางอุปกรณ์ไว้ในที่เหมาะสมกับการยิงหน้าไม้	0.8993
2.2 อยู่ในกรดูแลควบคุมของบุคลากรภายในหมู่บ้านที่มีความเชี่ยวชาญในการยิงหน้าไม้	0.8987
2.3 มีบุคลากรที่ช่วยดูแลความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	0.8993
2.4 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา	0.8982

ตารางผนวก 14 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ที่มีต่อการจัด
กิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. การแต่งกาย	
1.1 การแต่งกายมีเอกลักษณ์ของชนเผ่า	0.9676
1.2 การแต่งกายสะอาด เรียบร้อยเหมาะสมกับวัฒนธรรมชนเผ่า	0.9673
2. การแสดง	
2.1 การแสดงเป็นการแสดงที่แสดงถึงวิถีชีวิตของชนเผ่าและแสดงถึงเอกลักษณ์ ของชนเผ่า	0.9671
3. นักแสดง	
3.1 นักแสดงมีความเชี่ยวชาญในการแสดงแต่ละชุด	0.9669
3.2 นักแสดงมีความพร้อมเพียงกัน	0.9672
3.3 นักแสดงมีความเต็มใจในการถ่ายทอดวิถีชีวิตของชนเผ่า ในรูปแบบการแสดง	0.9670
4. เวลา	
4.1 การแสดงแต่ละชุด เวลา มีความเหมาะสมกับการแสดง	0.9669

หมายเหตุ ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นรวมเฉลี่ยทั้งฉบับ 0.89

ตารางผนวก 15 คำการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการ
ท่องเที่ยวบ้านผานกนกที่มีต่อการจัดกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยกล้วยง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. โครงสร้างของอาคาร	
1.1 มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	0.9672
1.2 วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับ วัฒนธรรมท้องถิ่น	0.9674
2. สถานที่	
2.1 มีความสะอาดภายในบริเวณสถานที่	0.9675
2.2 ภายในกว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต	0.9675
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	
3.1 มีความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของในการสาธิต	0.9673
3.2 มีการแยกหมวดหมู่ของสิ่งของในการสาธิตแต่ละประเภท อย่างเป็นสัดส่วน	0.9675
4. บุคลากร	
4.1 มีบุคลากรอยู่ในศูนย์เพื่อการสาธิตประจำอยู่ทุกครั้งที่เข้าชม	0.9671
4.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและการสาธิต กรรมวิธีในการผลิต	0.9672
4.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.9673
4.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	0.9677

ตารางผนวก 16 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกอกที่มีต่อการจัด กิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม ชาวเขาเผ่าม้ง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. โครงสร้างของอาคาร	
1.1 มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	0.9676
1.2 วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น	0.9680
2. สถานที่	
2.1 มีความสะอาดภายในบริเวณสถานที่	0.9675
2.2 ภายในกว้างขวางเหมาะสมสำหรับการชมการสาธิต	0.9676
3. รูปแบบการจัดวางสิ่งของในการแสดงการสาธิต	
3.1 มีความเหมาะสมในการจัดวางสิ่งของในการสาธิต	0.9673
3.2 มีการแยกหมวดหมู่ของสิ่งของในการสาธิตแต่ละประเภท อย่างเป็นสัดส่วน	0.9673
3.3 มีป้ายสื่อความหมายแนะนำอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆที่จัดแสดงไว้ภายในสถานที่อย่างชัดเจน	
4. บุคลากร	
4.1 มีบุคลากรอยู่ในศูนย์เพื่อการสาธิตประจำอยู่ทุกครั้งที่เข้าชม	0.9677
4.2 บุคลากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	0.9677
4.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.9678
4.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	0.9675

ตารางผนวก 17 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมบ้านพักโฮมสเตย์

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. ที่พัก	
1.1 โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง	0.9671
1.2 บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องเข้าถึงไม่มีกลิ่นอับและมีหลังคาที่สามารถกันน้ำฝนได้	0.9674
1.3 มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด	0.9670
1.4 มีห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด	0.9669
1.5 มีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนและอุปกรณ์สำหรับ การนอนทุกครั้งเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาพัก	0.9671
1.6 มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน	0.9672
1.7 มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน	0.9673
2. อาหารและโภชนาการ	
2.1 มีอาหารปรุงมาอย่างดี	0.9675
2.2 ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย	0.9670
2.3 ครีวอยู่ในสภาพที่สะอาดไม่มีกลิ่น	0.9671
2.4 อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวสะอาดถูกสุขลักษณะ	0.9672
2.5 มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด	0.9672
2.6 มีร้านอาหารในชุมชน	0.9678
3. ความปลอดภัย	
3.1 มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย	0.9675
3.2 มีเครื่องมือและวิธีการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณีนักท่องเที่ยวเจ็บป่วย	0.9675
3.3 มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	0.9675
3.4 มีการคัดเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับยาในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว	0.9675
3.5 มีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างต่างๆในที่พัก เพื่อความปลอดภัยอยู่เสมอ	0.9671

ตารางผนวก 17 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (α)
4. การจัดการ	
4.1 มีการรวมกลุ่มของชาวบ้าน จัดการในรูปของชมรมหรือสหกรณ์	0.9675
4.2 มีคณะกรรมการบริหาร โครงการ	0.9667
4.3 มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเชื่อของชุมชน	0.9670
4.4 มีระบบการจองล่วงหน้าและลงทะเบียนเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว	0.9675
4.5 มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบชัดเจน	0.9675
4.6 มีข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างละเอียดให้นักท่องเที่ยวเลือก	0.9680
4.7 ชุมชนไม่หวังจะสร้างรายได้จากโฮมสเตย์อย่างเดียวและต้องไม่มีผลกระทบต่อ อาชีพดั้งเดิมของชุมชน	0.9679
5. กิจกรรมท่องเที่ยว	
5.1 มีกิจกรรมท่องเที่ยวต่างๆซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน	0.9668
5.2 มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านต่างๆ	0.9670
5.3 มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น	0.9669
5.4 มีกิจกรรมบันเทิงต่างๆเช่นการแสดงของชนเผ่า การเดินรำของชนเผ่า	0.9674
5.5 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	0.9670
5.6 มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้านเช่นกิจกรรม เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชน	0.9673
6. สภาพแวดล้อม	
6.1 มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทเช่นแหล่ง โบราณคดี โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร เป็นต้น	0.9673
6.2 มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ	0.9678
6.3 มีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ ธนาคารอยู่ไม่ไกลเกินไป	0.9679
6.4 พื้นที่หลักยังคงสภาพเดิมของชุมชนและยังรักษาวัฒนธรรมและประเพณีของตน	0.9670

ตารางผนวก 17 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
7. มูลค่าเพิ่ม	
7.1 มีร้านขายของที่ระลึกในชุมชน	0.9674
7.2 มีผลิตภัณฑ์โดยชาวบ้านและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นผลิต	0.9674
7.3 มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน	0.9669
7.4 มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชนในด้านการให้บริการที่ประทับใจ	0.9675
8. การส่งเสริมการตลาด	
8.1 มีคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่การท่องเที่ยวเป็นของตนเองและเป็นข้อมูลจริงโดยคู่มือหรือเอกสารดังกล่าวมีรายละเอียดต่างๆครบถ้วน เช่นรายการกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว แผนที่เดินทาง	0.9682
8.2 มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์	0.9680
8.3 มีรายชื่ออยู่ในคู่มือการท่องเที่ยวไฮสปีดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0.9676

ตารางผนวก 18 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมผ้าเขียนเทียน/ผ้าปัก

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. ผลดีทันที	
1.1 ลวดลายมีความละเอียดประณีต	0.9668
1.2 มีความเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า	0.9668
1.3 มีมาตรฐาน มีคุณภาพ	0.9668
2. บุคลากร	
2.1 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในงานศิลปะ	0.9672
2.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการอธิบายแนะนำและการสาธิตกรรมวิธีในการผลิต	0.9669
2.3 บุคลากรมีความเต็มใจในการถ่ายทอดความรู้ในการสาธิต	0.9670
2.4 บุคลากรมีไมตรีจิตที่ดีต่อบุคคลทั่วไป	0.9673
3. วัสดุ/อุปกรณ์	
3.1 ใช้วัสดุ / อุปกรณ์ที่หาได้ง่าย ภายในท้องถิ่น	0.9669
3.2 มีความปลอดภัยในการใช้วัสดุอุปกรณ์	0.9672
3.3 วัสดุ / อุปกรณ์ มีความคงทน ไม่แตกหักง่าย	0.9671

ตารางผนวก 19 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการ
ท่องเที่ยวบ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมลือเลื่อนไม้

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	
1.1 อุปกรณ์มีความคงทน แน่นหนา ไม่หลุดง่าย	0.9673
1.2 จำนวนอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) มีเพียงพอ	0.9676
1.3 อุปกรณ์ทำจากวัสดุที่หาได้ง่ายภายในท้องถิ่น และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	0.9671
2. ความปลอดภัย	
2.1 มีอุปกรณ์ที่ใส่ป้องกันการกระแทก การล้มต่างๆ	0.9673
2.2 อยู่ใน การดูแลควบคุมของบุคลากรภายในหมู่บ้านที่มีความเชี่ยวชาญในลือเลื่อนไม้	0.9671
2.3 มีบุคลากรที่ช่วยดูแลความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	0.9672
2.4 สถานที่ทำกิจกรรมมีความปลอดภัยไม่เป็นทางโค้งและสูงมากเกินไป	0.9670
2.5 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา	0.9676

ตารางผนวก 20 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวบ้านผานกอกที่มีต่อการจัดกิจกรรมยิงหน้าไม้

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. อุปกรณ์ (เครื่องเล่น)	
1.1 อุปกรณ์มีความคงทน แน่นหนา ไม่หลุดง่าย	0.9674
1.2 จำนวนอุปกรณ์ (เครื่องเล่น) มีเพียงพอ	0.9673
2. ความปลอดภัย	
2.1 จัดวางอุปกรณ์ไว้ในที่เหมาะสมกับการยิงหน้าไม้	0.9674
2.2 อยู่ในการดูแลควบคุมของบุคลากรภายในหมู่บ้านที่มีความเชี่ยวชาญในการยิงหน้าไม้	0.9671
2.3 มีบุคลากรที่ช่วยดูแลความปลอดภัยอย่างพอเพียงต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	0.9670
2.4 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลอยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา	0.9680

ตารางผนวก 21 ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกชมรมการ
ท่องเที่ยวบ้านผานกกกที่มีต่อการจัดกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชน
เผ่าม้ง

ข้อความ	ค่าแอลฟา (α)
1. การแต่งกาย	
1.1 การแต่งกายมีเอกลักษณ์ของชนเผ่า	0.9676
1.2 การแต่งกายสะอาด เรียบร้อยเหมาะสมกับวัฒนธรรมชนเผ่า	0.9673
2. การแสดง	
2.1 การแสดงเป็นการแสดงที่แสดงถึงวิถีชีวิตของชนเผ่าและแสดงถึงเอกลักษณ์ ของชนเผ่า	0.9671
3. นักแสดง	
3.1 นักแสดงมีความเชี่ยวชาญในการแสดงแต่ละชุด	0.9669
3.2 นักแสดงมีความพร้อมเพียงกัน	0.9672
3.3 นักแสดงมีความเต็มใจในการถ่ายทอดวิถีชีวิตของชนเผ่า ในรูปแบบการแสดง	0.9670
4. เวลา	
4.1 การแสดงแต่ละชุด เวลาที่มีความเหมาะสมกับการแสดง	0.9669

หมายเหตุ ค่าการทดสอบความเชื่อมั่นรวมเฉลี่ยทั้งฉบับ 0.97

ตารางผนวก 22 การคำนวณ LSD ด้านโครงสร้างของอาคารของกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิต
ผ้าใยกล้วยง

โครงสร้างของอาคาร	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Between Group	45.67	2	22.84	22.69*
Within Group	137.87	137	1.01	
Total	183.54	139		

M_1 = นักท่องเที่ยวชาวไทย

$$\bar{X} = 3.80$$

M_2 = มัคคุเทศก์

$$\bar{X} = 3.70$$

M_3 = สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว

$$\bar{X} = 3.17$$

สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสองค่าเฉลี่ยดังนี้

1. $H_0 : M_1 = M_2$

$H_A : M_1 \neq M_2$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.80 - 3.70 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.01)(\frac{1}{56} + \frac{1}{32})}$$

$$0.10 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.02(0.02 + 0.03)}$$

$$0.10 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.02(0.05)}$$

$$0.10 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.10}$$

$$0.10 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.32)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.10 \quad \text{V.S} \quad 0.53$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

$$2. \quad H_0 : M_1 = M_3$$

$$H_A : M_1 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

	3.80 – 3.17	V.S	$1.645 \sqrt{2(1.01)(\frac{1}{56} + \frac{1}{52})}$
	0.63	V.S	$1.645 \sqrt{2.02(0.02 + 0.02)}$
	0.63	V.S	$1.645 \sqrt{2.02(0.04)}$
	0.63	V.S	$1.645 \sqrt{0.08}$
	0.63	V.S	$1.645(0.29)$
ได้ค่าเท่ากับ	0.63	V.S	0.48

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ มากกว่าจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

$$3. \quad H_0 : M_2 = M_3$$

$$H_A : M_2 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

	3.70 – 3.17	V.S	$1.645 \sqrt{2(1.01)(\frac{1}{36} + \frac{1}{52})}$
	0.53	V.S	$1.645 \sqrt{2.02(0.03 + 0.02)}$
	0.53	V.S	$1.645 \sqrt{2.02(0.05)}$
	0.53	V.S	$1.645 \sqrt{0.10}$
	0.53	V.S	$1.645(0.32)$
ได้ค่าเท่ากับ	0.53	V.S	0.53

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ เท่ากันจึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตารางผนวก 23 การคำนวณ LSD ด้านสถานที่ของกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยถักยุง

โครงสร้างของอาคาร	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Between Group	44.95	2	22.47	14.31*
Within Group	215.23	137	1.57	
Total	260.18	139		

M_1 = นักท่องเที่ยวชาวไทย

$\bar{X} = 3.61$

M_2 = มัคคุเทศก์

$\bar{X} = 3.47$

M_3 = สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว

$\bar{X} = 2.98$

สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสองค่าเฉลี่ยดังนี้

1. $H_0 : M_1 = M_2$

$H_A : M_1 \neq M_2$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.61 - 3.47 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.57)(\frac{1}{56} + \frac{1}{32})}$$

$$0.14 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.14(0.02 + 0.03)}$$

$$0.14 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.14(0.05)}$$

$$0.14 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.16}$$

$$0.14 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.40)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.14 \quad \text{V.S} \quad 0.66$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

$$2. \quad H_0 : M_1 = M_3$$

$$H_A : M_1 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.61 - 2.98 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.57)(\frac{1}{56} + \frac{1}{52})}$$

$$0.63 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.14(0.02 + 0.02)}$$

$$0.63 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.14(0.04)}$$

$$0.63 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.13}$$

$$0.63 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.36)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.63 \quad \text{V.S} \quad 0.59$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ มากกว่า จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

$$3. \quad H_0 : M_2 = M_3$$

$$H_A : M_2 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.47 - 2.98 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.57)(\frac{1}{36} + \frac{1}{52})}$$

$$0.49 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.14(0.03 + 0.02)}$$

$$0.49 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.14(0.05)}$$

$$0.49 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.16}$$

$$0.49 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.40)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.49 \quad \text{V.S} \quad 0.66$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตารางผนวก 24 การคำนวณ LSD ด้านบุคลากรของกิจกรรมศูนย์สาธิตการผลิตผ้าใยถักยุง

โครงสร้างของอาคาร	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Between Group	51.06	2	25.53	8.86
Within Group	394.95	137	2.88	
Total	446.01	139		

$M_1 =$ นักท่องเที่ยวชาวไทย $\bar{X} = 3.89$

$M_2 =$ มัคคุเทศก์ $\bar{X} = 3.81$

$M_3 =$ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว $\bar{X} = 3.57$

สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสองค่าเฉลี่ยดังนี้

1. $H_0 : M_1 = M_2$

$H_A : M_1 \neq M_2$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.89 - 3.81 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(2.88)(\frac{1}{56} + \frac{1}{32})}$$

$$0.08 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{5.76(0.02 + 0.03)}$$

$$0.08 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{5.76(0.05)}$$

$$0.08 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.29}$$

$$0.08 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.54)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.08 \quad \text{V.S} \quad 0.89$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

$$2. \quad H_0 : M_1 = M_3$$

$$H_A : M_1 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.89 - 3.57 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(2.88)(\frac{1}{56} + \frac{1}{52})}$$

$$0.32 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{5.76(0.02 + 0.02)}$$

$$0.32 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{5.76(0.04)}$$

$$0.32 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.23}$$

$$0.32 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.48)$$

$$\text{ได้ค่าเท่ากับ } 0.32 \quad \text{V.S} \quad 0.79$$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ มากกว่า จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

$$3. \quad H_0 : M_2 = M_3$$

$$H_A : M_2 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.89 - 3.57 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(2.88)(\frac{1}{36} + \frac{1}{52})}$$

$$0.32 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{5.76(0.03 + 0.02)}$$

$$0.32 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{5.76(0.05)}$$

$$0.32 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.29}$$

$$0.32 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.54)$$

$$\text{ได้ค่าเท่ากับ } 0.32 \quad \text{V.S} \quad 0.89$$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตารางผนวก 25 การคำนวณ LSD คำนวณโครงสร้างของอาคารของกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรม
ชาวเขาเผ่าม้ง

โครงสร้างของอาคาร	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Between Group	28.47	2	14.24	13.66
Within Group	142.75	137	1.04	
Total	171.22	139		

M_1 = นักท่องเที่ยวชาวไทย

$\bar{X} = 3.81$

M_2 = มัคคุเทศก์

$\bar{X} = 3.66$

M_3 = สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว

$\bar{X} = 3.30$

สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสองค่าเฉลี่ยดังนี้

1. $H_0 : M_1 = M_2$

$H_A : M_1 \neq M_2$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.81 - 3.66 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.04)(\frac{1}{56} + \frac{1}{32})}$$

$$0.15 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.08(0.02 + 0.03)}$$

$$0.15 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.08(0.05)}$$

$$0.15 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.10}$$

$$0.15 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.32)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.15 \quad \text{V.S} \quad 0.89$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

$$2. \quad H_0 : M_1 = M_3$$

$$H_A : M_1 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.81 - 3.30 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.04)(\frac{1}{56} + \frac{1}{52})}$$

$$0.51 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.08(0.02 + 0.02)}$$

$$0.51 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.80(0.04)}$$

$$0.51 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.08}$$

$$0.51 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.28)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.51 \quad \text{V.S} \quad 0.46$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ มากกว่า จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

$$3. \quad H_0 : M_2 = M_3$$

$$H_A : M_2 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.81 - 3.30 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.04)(\frac{1}{36} + \frac{1}{52})}$$

$$0.51 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.08(0.03 + 0.02)}$$

$$0.51 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.08(0.05)}$$

$$0.51 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.10}$$

$$0.51 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.32)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.51 \quad \text{V.S} \quad 0.53$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตารางผนวก 26 การคำนวณ LSD ด้านสถานที่ของกิจกรรมศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาเผ่าม้ง

โครงสร้างของอาคาร	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Between Group	29.17	2	14.59	9.62*
Within Group	207.80	137	1.52	
Total	236.97	139		

M_1 = นักท่องเที่ยวชาวไทย

$$\bar{X} = 3.51$$

M_2 = มัคคุเทศก์

$$\bar{X} = 3.28$$

M_3 = สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว

$$\bar{X} = 2.99$$

สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสองค่าเฉลี่ยดังนี้

1. $H_0 : M_1 = M_2$

$$H_A : M_1 \neq M_2$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.51 - 3.28 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.52)(\frac{1}{56} + \frac{1}{32})}$$

$$0.23 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.04(0.02 + 0.03)}$$

$$0.23 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.04(0.05)}$$

$$0.23 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.15}$$

$$0.23 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.38)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.23 \quad \text{V.S} \quad 0.53$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

$$2. \quad H_0 : M_1 = M_3$$

$$H_A : M_1 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha,df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.51 - 2.99 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.52)(\frac{1}{56} + \frac{1}{52})}$$

$$0.52 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.04(0.02 + 0.02)}$$

$$0.52 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.40(0.04)}$$

$$0.52 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.12}$$

$$0.52 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.20)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.52 \quad \text{V.S} \quad 0.33$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ มากกว่า จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

$$3. \quad H_0 : M_2 = M_3$$

$$H_A : M_2 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha,df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.28 - 2.99 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.52)(\frac{1}{36} + \frac{1}{52})}$$

$$0.29 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.04(0.03 + 0.02)}$$

$$0.29 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{3.40(0.05)}$$

$$0.29 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.15}$$

$$0.29 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.38)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.29 \quad \text{V.S} \quad 0.53$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตารางผนวก 27 การคำนวณ LSD ด้านอุปกรณ์(เครื่องเล่น)ของกิจกรรมยิงหน้าไม้

โครงสร้างของอาคาร	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Between Group	33.09	2	16.55	12.78*
Within Group	177.33	137	1.29	
Total	210.42	139		

$M_1 =$ นักท่องเที่ยวชาวไทย $\bar{X} = 3.35$

$M_2 =$ มัคคุเทศก์ $\bar{X} = 3.02$

$M_3 =$ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว $\bar{X} = 2.80$

สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสองค่าเฉลี่ยดังนี้

1. $H_0 : M_1 = M_2$

$H_A : M_1 \neq M_2$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.35 - 3.02 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.29)(\frac{1}{56} + \frac{1}{32})}$$

$$0.33 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.58(0.02 + 0.03)}$$

$$0.33 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.58(0.05)}$$

$$0.33 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.13}$$

$$0.33 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.36)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.33 \quad \text{V.S} \quad 0.59$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

$$2. \quad H_0 : M_1 = M_3$$

$$H_A : M_1 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha,df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.35 - 2.80 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.29)(\frac{1}{56} + \frac{1}{52})}$$

$$0.55 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.58(0.02 + 0.02)}$$

$$0.55 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.58(0.04)}$$

$$0.55 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.10}$$

$$0.55 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.32)$$

$$\text{ได้ค่าเท่ากับ} \quad 0.55 \quad \text{V.S} \quad 0.53$$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ มากกว่า จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

$$3. \quad H_0 : M_2 = M_3$$

$$H_A : M_2 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha,df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.02 - 2.80 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(1.29)(\frac{1}{36} + \frac{1}{52})}$$

$$0.22 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.58(0.02 + 0.03)}$$

$$0.22 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2.58(0.05)}$$

$$0.22 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.13}$$

$$0.22 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.36)$$

$$\text{ได้ค่าเท่ากับ} \quad 0.22 \quad \text{V.S} \quad 0.59$$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ตารางผนวก 28 การคำนวณ LSD ด้านเวลาของกิจกรรมการแสดงตามวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง

โครงสร้างของอาคาร	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Between Group	5.04	2	2.52	7.01*
Within Group	49.25	137	0.36	
Total	54.29	139		

$M_1 =$ นักท่องเที่ยวชาวไทย $\bar{X} = 3.64$

$M_2 =$ มัคคุเทศก์ $\bar{X} = 3.41$

$M_3 =$ สมาชิกชมรมการท่องเที่ยว $\bar{X} = 3.21$

สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสองค่าเฉลี่ยดังนี้

1. $H_0 : M_1 = M_2$

$H_A : M_1 \neq M_2$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha, df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.64 - 3.41 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{2(0.36)(\frac{1}{56} + \frac{1}{32})}$$

$$0.23 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.72(0.02 + 0.03)}$$

$$0.23 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.72(0.05)}$$

$$0.23 \quad \text{V.S} \quad 1.645 \sqrt{0.04}$$

$$0.23 \quad \text{V.S} \quad 1.645(0.20)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.23 \quad \text{V.S} \quad 0.33$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและมัคคุเทศก์ไม่แตกต่างกัน

$$2. \quad H_0 : M_1 = M_3$$

$$H_A : M_1 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha,df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.64 - 3.21 \quad \text{V.S.} \quad 1.645 \sqrt{2(0.36)(\frac{1}{56} + \frac{1}{52})}$$

$$0.43 \quad \text{V.S.} \quad 1.645 \sqrt{0.72(0.02 + 0.02)}$$

$$0.43 \quad \text{V.S.} \quad 1.645 \sqrt{0.72(0.04)}$$

$$0.43 \quad \text{V.S.} \quad 1.645 \sqrt{0.03}$$

$$0.43 \quad \text{V.S.} \quad 1.645(0.17)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.43 \quad \text{V.S.} \quad 0.28$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ มากกว่า จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน

$$3. \quad H_0 : M_2 = M_3$$

$$H_A : M_2 \neq M_3$$

สูตรการเปรียบเทียบค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ กับ $t_{\alpha,df} \cdot \sqrt{2(s_p^2)(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}$

$$3.41 - 3.21 \quad \text{V.S.} \quad 1.645 \sqrt{2(0.36)(\frac{1}{36} + \frac{1}{52})}$$

$$0.20 \quad \text{V.S.} \quad 1.645 \sqrt{0.72(0.02 + 0.03)}$$

$$0.20 \quad \text{V.S.} \quad 1.645 \sqrt{0.72(0.05)}$$

$$0.20 \quad \text{V.S.} \quad 1.645 \sqrt{0.04}$$

$$0.20 \quad \text{V.S.} \quad 1.645(0.20)$$

ได้ค่าเท่ากับ $0.20 \quad \text{V.S.} \quad 0.33$

พบว่า ค่า $(\bar{X}_i - \bar{X}_j)$ น้อยกว่า จึงยอมรับ H_0

สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมัคคุเทศก์และสมาชิกชมรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน

ภาคผนวก ก
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นางสาวทิพย์วดี ยามวงศ์

วัน เดือน ปี เกิด 27 กุมภาพันธ์ 2522

ประวัติการศึกษา

- 2537 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
 2540 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
 2544 ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

- 2544 แคชเชียร์/รีเซพชัน แผนกบริการต้อนรับส่วนหน้า
 โรงแรมรอยัลล้านนา จังหวัดเชียงใหม่
 2547 ผู้จัดการแผนกต้อนรับส่วนหน้า
 โรงแรมวโรสแกรนด์พาลเลซ จังหวัดเชียงใหม่
 2547 ผู้แทนขายอิสระ บัตรเครดิตและสินเชื่อบุคคล
 ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน)

ประสบการณ์ต่างประเทศ

- 2548 ปฏิบัติด้านการจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยวและเอเชียศึกษา
 มหาวิทยาลัย Puget Sound Washington ประเทศสหรัฐอเมริกา
 ระหว่างวันที่ 3 - 22 ตุลาคม 2548